

**ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ»
2021-2027**

1^η ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΑΡΕΟΠΟΛΗ

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 21 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 2022

ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΔΙΑΤΑΞΗ

Ώρα προσέλευσης: 3:00 μ.μ.

Ώρα έναρξης: 3:30 μ.μ.

I. ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΟ ΜΕΡΟΣ

1. Έγκριση της Ημερήσιας Διάταξης.
2. Έγκριση Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας της Επιτροπής Παρακολούθησης.
3. Εισήγηση του Προέδρου της Επιτροπής Παρακολούθησης.

II. ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ «ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ» 2021-2027

1. Παρουσίαση του Προγράμματος «Πελοπόννησος» 2021-2027 (20'-30').
(Εισήγηση από τη Διαχειριστική Αρχή).
2. Ενημέρωση για τον προγραμματισμό των προσκλήσεων (10').
(Εισήγηση από την Διαχειριστική Αρχή).
3. Έγκριση της μεθοδολογίας και των κριτηρίων επιλογής πράξεων.
(Εισήγηση από την Διαχειριστική Αρχή).
4. Ενημέρωση για θέματα επικοινωνίας και προβολής (10').
(Εισήγηση από την Διαχειριστική Αρχή).

III. ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

1. Παρεμβάσεις Εθνικής Αρχής Συντονισμού επί οριζόντιων θεμάτων (50'-60').
 - Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου.
(Εισήγηση από την ΕΥΘΥ).
 - Αναγκαίοι Όροι.
(Εισήγηση από την ΕΥΣΣΑ).
 - Αξιολόγηση και Σχέδια Αξιολόγησης.
(Εισήγηση από την ΕΥΣΣΑ).
 - Υποστήριξη Δικαιούχων.
(Εισήγηση από την ΕΥΣΣΑ).
 - Το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο την προγραμματική περίοδο 2021-2027.
(Εισήγηση από την ΕΥΣΕΚΤ).

2. Άλλα θέματα.

IV. ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΩΝ

V. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ – ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Κος:

Παρακαλώ να καθίσουμε στις θέσεις μας, Επιμελητήριο Μεσσηνίας παρακαλώ θερμά.

Διάλογοι**Κος ΝΙΚΑΣ:**

Λοιπόν υπάρχει απαρτία, ελάτε, κύριε Ψαράκη ξεκινάμε. Διαπιστώνεται η ύπαρξη απαρτίας.

Κος ΨΑΡΑΚΗΣ:

Ωραία, ευχαριστούμε πάρα πολύ για την προσέλευσή σας, τη συμμετοχή σας στην 1^η Επιτροπή Παρακολούθησης του Νέου Προγράμματος '21-'27, το λέω το Νέο απλά και μόνο για να το διακρίνουμε, Τρέχον είναι κι αυτό, είναι η 1^η του Επιτροπή, εγκρίθηκε στις 5 Σεπτεμβρίου, πριν από ενάμιση μήνα.

Ευχαριστώ πάρα πολύ τους εκπροσώπους της Ακαδημίας Αθηνών, τον καθηγητή κύριο Χρήστο Ζερεφό που είναι μαζί μας, τον Πρόεδρο της Ελληνικής Συνομοσπονδίας Ατόμων με Αναπηρία τον κύριο Γιάννη Βαρδαγαστάνη που είναι μαζί μας, τον κύριο Λαγό από το τριτοβάθμιο όργανο της Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας.

Ευχαριστώ την Αντιπροσωπεία, τον Δήμαρχο Νεμέας και τους αντιπροσώπους Δήμου Σικυωνίων και Δήμο Ξυλοκάστρου, που είναι εδώ για τα χωρικά. Θα έχουν σύντομες παρεμβάσεις. Να παρακαλέσω και πρώτοι εμείς θα είμαστε πολύ σύντομοι στις παρουσιάσεις που έχουμε.

Ωραία σιγά- σιγά να καθίσουμε όλοι και να ξεκινήσουμε σας παρακαλώ. Έχετε μπροστά στο φάκελό σας την ημερήσια διάταξη. Εάν υπάρχει αντίρρηση αυτό να δηλωθεί, είτε στην αίθουσα δια ζώσης, είτε διαδικτυακά, είναι και διαδικτυακή η συμμετοχή ισότιμη στο μέρος της απαρτίας και του μέλους της Επιτροπής.

Εγκρίνεται λοιπόν η ημερήσια διάταξη.

Το 2^ο θέμα είναι ο Εσωτερικός Κανονισμός Λειτουργίας, είναι μέσα στο ντοσιέ σας, σας έχει σταλθεί ηλεκτρονικά η 1^η Επιτροπή κάθε Προγράμματος εγκρίνει τον Εσωτερικό Κανονισμό για τις επόμενες Επιτροπές και γενικά για τη λειτουργία του ανωτάτου οργάνου του Προγράμματος.

Αυτός ο κανονισμός εστάλη με πρότυπο από το Υπουργείο Ανάπτυξης και απλά συμπληρώθηκαν κάποια κενά σε αυτό το σχέδιο και είναι στο φάκελό σας. Έχει αποσταλεί πολύ νωρίτερα με mail.

Δεν βλέπω κάποια αντίρρηση, εγκρίνεται ο Εσωτερικός Κανονισμός.

Και να περάσουμε στο 3^ο μέρος της εισαγωγής που είναι η εισήγηση του Προέδρου της Επιτροπής Παρακολούθησης, Περιφερειάρχη Πελοποννήσου, κύριε Νίκα έχετε το λόγο και σας ευχαριστώ πάρα, πάρα πολύ.

Κος ΝΙΚΑΣ:

Καλησπέρα σας.

Χαιρετίζω την παρουσία των νέων μελών της Επιτροπής, ευχαριστώ πάρα πολύ τον κύριο Ζερεφό για την παρουσία του και την πολύ καλή συνεργασία την οποία είχαμε και τη σπουδαία παρουσίαση που έγινε του έργου στην Ακαδημία Αθηνών. Ο κύριος Ζερεφός και τα πορίσματα του συγκεκριμένου τόμου αποτελούν για εμάς την κατευθυντήρια οδηγία όσον αφορά τα ζητήματα περιβάλλοντος. Είναι ένα θέμα που πρέπει να έχει και έχει απόλυτη προτεραιότητα για ό,τι και αν κάνουμε.

Και επίσης την παρουσία του κυρίου Βαρδαγαστάνη, ο οποίος αγωνίζεται και αγωνίζεται επιτυχώς για την προώθηση θεμάτων τα οποία αφορούν στα άτομα με ειδικές ανάγκες στην πατρίδα μας, καταξιωμένος άνθρωπος στον κοινωνικό χώρο από τους αγώνες του.

Λοιπόν για το νέο Πρόγραμμα '21-'27 θα μιλήσω για 6-7 λεπτά. Πολλά τα είπαμε κύριε Ψαράκη προηγουμένως. Λοιπόν όσον αφορά στους στόχους, συμφωνούμε με τους στόχους που έχουν τεθεί από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, τους οποίους έχει αποδεχθεί και η ελληνική κυβέρνηση και εμείς προφανώς.

Ο κύριος στόχος είναι η πράσινη ανάπτυξη, η προώθηση της έρευνας και της τεχνολογίας. Έχουμε περιβαλλοντικά ζητήματα, ευτυχώς όχι σοβαρά, για την έρευνα και την καινοτομία τα είπαμε στην προηγούμενη συνεδρίαση, είμαστε όλες οι Περιφέρειες κάτω από τον μέσο όρο και η Περιφέρειά μας τελευταία σχεδόν σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

Και βεβαίως ζητήματα τα οποία έχουν σχέση με την επιχειρηματικότητα, τον ψηφιακό μετασχηματισμό και επίσης την

κοινωνική συνοχή, την αντιμετώπιση της φτώχειας και την κοινωνική ένταξη.

Είμαστε μια Περιφέρεια με σοβαρά κοινωνικά προβλήματα, σοβαρά κοινωνικά προβλήματα, ιδιαίτερα για τις ευπαθείς ομάδες, Ρομά και λοιπά. Δεν δίνουμε την στήριξη που πρέπει στα άτομα τα οποία έχουνε ιδιαίτερη ανάγκη και έχουμε και ζητήματα κοινωνικής συνοχής, γιατί για έναν τρόπο ανεξήγητο, όχι και τόσο ανεξήγητο, είμαστε μια Περιφέρεια φτώχειας, παρά το γεγονός ότι έχει σπουδαία συγκριτικά πλεονεκτήματα και προϋποθέσεις να είναι μια πλούσια Περιφέρεια.

Είναι προφανές ότι κάτι δεν κάνουμε καλά. Επομένως αυτοί οι στόχοι πρέπει να υπηρετηθούν και θα υπηρετηθούν με το νέο πρόγραμμα, να έχουμε καλά αποτελέσματα φροντίζουμε από την αρχή, πριν ξεκινήσει το πρόγραμμα, να προχωρήσουμε και όχι φτάνοντας στο τέλος να διαπιστώνουμε κάποια πράγματα.

Να πω επίσης ότι στόχος για την Πελοπόννησο δεν μπορεί να μην είναι και είναι το δημογραφικό ζήτημα. Είμαστε μια Περιφέρεια η οποία γηράσκει, μία Περιφέρεια που φεύγει το εξόχως κατάλληλο ανθρώπινο δυναμικό, μια Περιφέρεια που χάνει νέους ανθρώπους και καλά μυαλά.

Δεν είναι μια Περιφέρεια η οποία μπορεί να προσδοκά σε πρόοδο στο μέλλον, για αυτό, αυτό το ζήτημα πρέπει να το αντιμετωπίσουμε ή μάλλον να συμβάλλουμε, γιατί είναι θέμα εθνικής πολιτικής, παντού χάνουμε κόσμο. Η Ελλάδα χάνει κόσμο, η Ευρώπη αντιμετωπίζει δημογραφικά προβλήματα, κάποιες χώρες πιο έντονα, κάποιες άλλες λιγότερο.

Εμείς ως Ελλάδα έχουμε σοβαρό πρόβλημα δημογραφικό και με ιδιαίτερη ένταση εδώ στην Πελοπόννησο, σχεδόν όλοι οι νομοί ή όλοι οι νομοί, όλες οι Περιφερειακές Ενότητες έχασαν κόσμο και σχεδόν όλες οι πόλεις, με ιδιαίτερη έμφαση σε περιοχές οι οποίες είναι ορεινές.

Μόνο για την Αρκαδία υπενθυμίζω ότι πέρυσι έκλεισαν γύρω στα 30 σχολεία. Είναι ένα καμπανάκι εθνικού κινδύνου, όπου πρέπει να υπάρξει εθνική κινητοποίηση, προφανώς και περιφερειακή και δημοτική και να αξιοποιήσουμε ό,τι μπορεί να μας δώσει το ΕΣΠΑ, στην κατεύθυνση ανατροπής αυτής της κατάστασης.

Να πω ακόμα ότι ο πληθυσμός μας γηράσκει. Έχουμε ανάγκη αυτός ο γηράσκων πληθυσμός έχει μία ανάγκη από στήριξη και η στήριξη μπορεί να γίνει ασφαλώς και με ηλεκτρονικό τρόπο και με υπηρεσίες κοινωνικής φροντίδας, όπως είναι τα γηροκομεία, όπου έχουμε ένα ζήτημα, έχει προκύψει ένα ζήτημα, το οποίο πρέπει να αντιμετωπιστεί.

Υπενθυμίζω ή μάλλον τονίζω και προς τους εκπροσώπους της Ευρωπαϊκής Επιτροπής ότι από πολλά χωριά μας, ιδιαίτερα ορεινά, μεταναστεύουν οι νέοι άνθρωποι, τα παιδιά των οικογενειών, μένουν οι γέροντες πίσω και όχι μόνο στα χωριά, αλλά και σε πόλεις, επομένως για αυτό τον κόσμο της τρίτης ή τέταρτης ηλικίας απαιτείται μία ειδική φροντίδα.

Παράκληση να ξαναδούμε το θέμα των γηροκομείων, το οποίο το λειτουργούμε με ένα οργανωμένο τρόπο σε συνεργασία με φορείς και με την εκκλησία, ώστε να βοηθηθεί αυτό το πρόβλημα, η αντιμετώπιση αυτού του προβλήματος, που αντικειμενικά έχουμε.

Να επαναλάβω κάτι το οποίο είπα και στην πρωινή συνεδρίαση, όσον αφορά στις μεταφορές και τις υποδομές. Θεωρώ πολύ σπουδαίο νέο την αποδοχή από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και τον κύριο Ράσμουσεν να προχωρήσει η επαναλειτουργία του τρένου, είναι πολύ σημαντικό το τρένο των αρχαιολογικών χώρων, δηλαδή Κόρινθος, Ναύπλιο, αλλά πολύ σημαντικό νέο η επαναλειτουργία του τρένου στην Πελοπόννησο.

Και είπα ότι παρά τα πέντε ΕΣΠΑ μέχρι τώρα, δεν έχουμε αντιμετωπίσει ζητήματα βελτίωσης του οδικού δικτύου και σε επαρχιακό και σε εθνικό επίπεδο. Αλίμονο αν δεν είχαμε τα έργα των ΣΔΙΤ, με αποτέλεσμα να χρειαζόμαστε να πάμε από την Καλαμάτα στην Κορώνη περισσότερο χρόνο και ασφαλώς πιο επικίνδυνα, από το να πάμε από την Καλαμάτα στην Κόρινθο ή από την Σπάρτη στην Μονεμβασιά, όσο χρόνο χρειαζόμαστε πριν τριάντα χρόνια, τον ίδιο χρόνο χρειαζόμαστε και τώρα.

Χρειάζονται βελτίωση οι υποδομές μας. Η βελτίωση των υποδομών Πρόεδρε του Επιμελητηρίου είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με την επιχειρηματικότητα και την αποδοτικότητα των επιχειρήσεων.

Και τα 30 εκατ. ευρώ τα οποία μπαίνουν από το νέο ΕΣΠΑ, είναι ένα ποσό το οποίο είναι πάρα πολύ μικρό για να κάνουμε μία

ουσιαστική βελτίωση του δικτύου μας. Και είπα και το πρωί, ήρθαμε από την Καλαμάτα στην Αρεόπολη, από ένα δρόμο που περίπου ο ίδιος ήτανε, ίδιος παραμένει εδώ και 30-40 χρόνια, με αποτέλεσμα οι επαγγελματίες και οι ξενοδόχοι οι οποίοι συνδέονται με το αεροδρόμιο της Καλαμάτας να έχουν αυτό τον πολύ χρόνο και αυτή την ταλαιπωρία για να έρθει ο κόσμος από το αεροδρόμιο και να εδώ. Άρα τα 30 εκατ. πρέπει οπωσδήποτε να αυξηθούν.

Τα προβλήματα τα είπαμε και το πρωί, αλλά τα επαναλαμβάνω εν τάχει. Είναι το πρώτο ζήτημα, εγώ δεν λέω ότι οι δικές μας υπηρεσίες είναι άριστες. Υπάρχει ένα σοβαρό ζήτημα με τους δικαιούχους, ιδιαίτερα τους Δήμους.

Έχουμε 20 μικρούς Δήμους και 6 μεγάλους. Σε αυτούς τους Δήμους υπάρχει ανεπάρκεια προσωπικού και όχι γενικά προσωπικού. Δηλαδή εντάξει παίρνουμε προσωπικό με διάφορα κοινωνικά προγράμματα. Δεν μας κάνει, εμείς χρειαζόμαστε εξειδικευμένο προσωπικό για να μπορέσει να υποστηριχθεί ο Δήμαρχος.

Και αν υπάρχουν δυσκολίες μέσω ΑΣΕΠ, πρέπει να δούμε πως μπορούμε να αντιμετωπίσουμε αυτό το θέμα, είτε μέσω ΜΟΔ, της τεχνικής υποστήριξης, είτε μέσω τεχνικών συμβούλων, πάντως κάτι πρέπει να γίνει γιατί εντάσσουμε ένα έργο, περιμένουμε από το Δήμο τα πάντα, ο Δήμος και ο Δήμαρχος δεν έχει τις υπηρεσίες, δηλαδή δεν έχει τη βασική προϋπόθεση, με αποτέλεσμα να είναι δύσκολη η συνεργασία και το έργο να μένει πίσω.

Είπαμε το πρωί για τη βιώσιμη αστική ανάπτυξη και της ΟΧΕ, τα επαναλαμβάνω και για τους νέους φίλους που ήρθαν σε αυτή τη συνεδρίαση. Αυτά τα δύο προγράμματα είναι εξόχως σημαντικά.

Είναι ένα πρόγραμμα το οποίο αγκαλιάζει ολόκληρη μια τοπική κοινωνία και στα θέματα πολιτισμού και στα θέματα της επιχειρηματικότητας και στα θέματα των υποδομών και γενικότερα της ανάπτυξης.

Είναι ένα άθλημα η ΟΧΕ. Δυστυχώς δεν πήγαμε καλά, δεν θέλω να πετροβολούμε ο ένας τον άλλον, αλλά να πούμε την αλήθεια. Και είπαμε ότι και για τη βιώσιμη αστική ανάπτυξη, που κι εκεί δεν πήγαμε καλά, ιδιαίτερα στην Αργολίδα, πρέπει να γίνει μία συνάντηση τον Δεκέμβρη, μία συνάντηση στην οποία θα μετέχουν και οι Δήμοι με

τα στελέχη τους και η Περιφέρεια και από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, για να καταλήξουμε σε κάποια συμπεράσματα.

Αυτό το σπουδαίο πρόγραμμα που έχει πρωταρχική θέση στο νέο ΠΕΠ, πως θα μπορέσουμε να το προχωρήσουμε και να μην έχουμε τα ανάλογα αποτελέσματα που έχουμε τώρα με τη βιώσιμη αστική ανάπτυξη και την ΟΧΕ.

Να πω κάτι το οποίο, για το οποίο δεν μιλήσαμε το πρωί. Να πω για τον πολιτιστικό πλούτο της Περιφέρειάς μας. Θεωρώ ότι ο πολιτιστικός πλούτος είναι ό,τι σημαντικότερο έχουμε, είναι το συγκριτικό μας πλεονέκτημα.

Το άλλο είναι ότι παράγουμε τα πάντα, τα οποία συνθέτουν το καλάθι της μεσογειακής διατροφής. Έχουμε καμιά δεκαριά μνημεία τουλάχιστον, τα οποία είναι παγκοσμίως γνωστά.

Δεν αναφέρομαι στα άυλα, στην μυθολογία, στον Ηρακλή και λοιπά, που κινήθηκε στο δικό μας χώρο, αλλά έχουμε δέκα ίσως και παραπάνω μνημεία που τα ξέρει ο άνθρωπος μέσω μορφωτικού επιπέδου παγκοσμίως, τα οποία δεν τα έχουμε αξιοποιήσει.

Ο πολιτισμός είναι ένα πάρα πολύ μεγάλο κεφάλαιο, το οποίο πρέπει να δέσει με την οικονομία. Νομίζω προωθούμε ένα τέτοιο πρόγραμμα και η προϋπόθεση είναι και η συνεργασία με τους Δήμους.

Χωρίς τη συνεργασία με το Δήμο, δεν μπορεί να προχωρήσει τίποτα. Η αρμονική συνεργασία με το Δήμαρχο και το Δημοτικό Συμβούλιο είναι η βασική προϋπόθεση για να μπορέσουμε να προχωρήσουμε.

Αυτά τα πολιτιστικά μας μνημεία, η ανάδειξή τους πρέπει να αποτελεί βασική στόχευση, όχι μόνο μέσα από το DMS και το DMO αλλά και μέσα από το τρένο των αρχαιολογικών χώρων και μέσα από την προβολή την οποία κάνουμε σε όλα τα επίπεδα.

Να πω ακόμα δύο πράγματα. Το πρώτο είναι το μεγάλο θέμα που λέγεται Μεγαλόπολη και η δίκαιη μετάβαση. Η Μεγαλόπολη μπορεί να είναι, να είναι ένας χώρος ο οποίος να βοηθήσει την ανάπτυξη ολόκληρης της Περιφέρειάς μας.

Η δίκαιη μετάβαση έχει ποσά πολλαπλάσια των 400 εκατ. που είναι μέσα από το ΠΕΠ και θα διαχειριστούμε. Δεν αφορούν μόνο την περιοχή της Μεγαλόπολης, αφορούν και την Οιχαλία, αφορούν και την

Τρίπολη και προφανώς και τη Γορτυνία Δήμαρχε κάπου εδώ είσαι, τη Νότια Γορτυνία, μια ευρύτερη δηλαδή περιοχή.

Η Μεγαλόπολη αποτελεί το κέντρο μιας περιοχής, όπου ζουν 300.000 άνθρωποι, μισή ώρα από τη Σπάρτη, είκοσι λεπτά, μισή ώρα από την Καλαμάτα, ένα τέταρτο από την Τρίπολη. Φανταστείτε έχουμε πάνω από 15 επενδύσεις αυτή τη στιγμή, όπου το ενδιαφέρον είναι πραγματικό, από επεξεργασία μετάλλων μέχρι την κατασκευή όπλων, είναι πάρα πολύ σπουδαίο, επομένως μπορεί να βοηθήσει γενικότερα στην ανάπτυξή μας, αρκεί σε αυτά που έχουμε αποφασίσει σε θεσμικό επίπεδο να προχωρήσουμε γρήγορα στην υλοποίησή τους.

Προχθές έγινε και η πρώτη Επιτροπή Παρακολούθησης για το Πρόγραμμα Δίκαιης Μετάβασης. Χαιρέτισα την παρουσία του καθηγητή προηγουμένως του κυρίου Ζερεφού, είναι ένας άνθρωπος ο οποίος είναι παγκοσμίως γνωστός, μας έχει τιμήσει με την συνεργασία του και το αποτέλεσμα αυτής της συνεργασίας.

Είναι πολύ σπουδαίο αυτό το οποίο έχουμε κατακτήσει και θα είναι οδηγός μας, γιατί χωρίς τις ενέργειες περιβαλλοντικής προστασίας, τα πάντα πρέπει να δένουν, ό,τι κάνουμε πρέπει να είναι περιβαλλοντικώς ορθό, χωρίς αυτό δεν μπορεί να έχουμε ένα βιώσιμο μέλλον, μία βιώσιμη ανάπτυξη.

Λοιπόν να τελειώσω λέγοντας ότι η συνεργασία μεταξύ της Περιφέρειας, των Δήμων, των Επιμελητηρίων, των άλλων κοινωνικών και οικονομικών φορέων, όλων αυτών που συνεργαστήκαμε ώστε να εξειδικευτεί το Πρόγραμμα, έχουμε δημιουργήσει ένα τόμο με τις προτάσεις, οι οποίες έχουν γίνει από διάφορους φορείς.

Δεν κάναμε την κουβέντα αυτή για να πετάξουμε τις προτάσεις σας. Με βάση αυτές τις προτάσεις θα κουβεντιάσουμε και θα προσκαλέσουμε και θα εντάξουμε έργα συγκεκριμένα, τα οποία θα υπηρετήσουν την ανάπτυξη.

Και όπως ειπώθηκε και το πρωί, ας τελειώνουμε κάποτε με τις πλακοστρώσεις, τις δαπεδοστρώσεις, τις ομορφιές. Ας μιλήσουμε για την επιχειρηματικότητα, ας μιλήσουμε για έργα τα οποία συνδέονται με προστιθέμενη αξία, με πλούτο, με θέσεις εργασίας, που θα υπηρετούν την πραγματική ανάπτυξη.

Τελειώνοντας εκφράζω την αισιοδοξία μου ότι η Περιφέρειά μας, την Περιφέρεια την οποία υπηρετούμε όλοι, με τη βοήθεια και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, μπορεί να προσδοκά σε ένα καλύτερο μέλλον.

Έχουμε συγκριτικά πλεονεκτήματα και προϋποθέσεις που δεν τα έχουν άλλες περιοχές. Αν δεν τα έχουμε αξιοποιήσει φταίμε εμείς, δεν φταίει ούτε ο ένας, ούτε ο άλλος, ευθυνόμαστε εμείς. Αν δεν αξιοποιήσαμε μέχρι τώρα τα 5 Περιφερειακά Προγράμματα στο βαθμό που θα έπρεπε, εμείς φταίμε, εμείς φταίμε οι οποίοι έχουμε και τις τύχες αυτής της Περιφέρειας στα χέρια μας.

Αρα να εντοπίσουμε προβλήματα, να διορθώσουμε λάθη, ό,τι εντοπίσαμε εδώ το πρωί να το διορθώσουμε, να μην ερχόμαστε απολογητικά να λέμε δεν έγινε αυτό για αυτούς και για αυτούς τους λόγους και νομίζω ότι θα είναι όλα καλύτερα.

Από τη θέση αυτή ευχαριστώ την Διαχειριστική Αρχή, τον Διευθυντή, τους υπαλλήλους και προφανώς και τους συνεργάτες δικαιούχους και να υποσχεθούμε ότι τα προβλήματα που υπάρχουν θα τα ξεπεράσουμε.

Είπα και παραπάνω απ' όσα θα έπρεπε και τελείωσα. Ευχαριστώ.

Κος ΨΑΡΑΚΗΣ:

Ευχαριστούμε πολύ κύριε Περιφερειάρχη. Έτσι κλείνει το εισαγωγικό μέρος.

Και μπαίνουμε στην ουσία με το Πρόγραμμα αυτό καθαυτό και με τα ειδικά θέματα που αφορούν το Υπουργείο Ανάπτυξης και τους λοιπούς παριστάμενους, μέλη της Επιτροπής που θα παρέμβουν.

Να πω, να παρακαλέσω για το εξής και πρώτοι εμείς θα είμαστε πάρα πολύ σύντομοι στις παρουσιάσεις. Το Πρόγραμμα αυτή τη στιγμή εγκρίθηκε όπως σας είπα πριν ενάμιση μήνα και τώρα ξεκινάει.

Έχει χρήματα τα οποία είναι κατανεμημένα σε στόχους πολιτικής, προτεραιότητες ειδικούς στόχους και τα λοιπά. Μπορείτε να το πληροφορηθείτε, είναι αναρτημένο στην ιστοσελίδα μας και επίσης δίνει πληροφορίες, έχουν αναρτηθεί και όλα τα σχετικά έγγραφα, δηλαδή μαζί με το επίσημο κείμενο του Προγράμματος όπως έχει εγκριθεί.

Αρα θα προσπαθήσουμε πάρα πολύ γρήγορα να σας δώσουμε μία, θα έλεγα, επιτελική σύνοψη, μία σύντομη περιγραφή από το τι αποτελείται το Πρόγραμμα και είναι και στη διάθεσή σας να το δείτε

παραπέρα, ούτως ή άλλως δεν έχει ξεκινήσει αυτή τη στιγμή κάτι στο Πρόγραμμα αυτό, με την έννοια της νέας πρόσκλησης ή της νέας εξειδίκευσης.

Μία πρώτη εξειδίκευση θα έχουμε σήμερα με τα κριτήρια επιλογής πράξεων, εννοώ για το Κοινωνικό Ταμείο. Τα έργα τα οποία αναμένεται να αποτελέσουν την πρώτη, ας πούμε, έτσι την μαγιά και την πρώτη ύλη για το Πρόγραμμα στο ξεκίνημά του, είναι τα έργα τα phasing αυτά δηλαδή που είναι και της περιόδου '14-'20 και θα είναι και στην '21-'27 και η προετοιμασία για τα μεταφερόμενα έργα, εκείνα δηλαδή που έχουν προετοιμαστεί και υλοποιούνται στο '14-'20 και με τις κατάλληλες προσκλήσεις πάλι θα εισαχθούν στο '21-'27.

Να βάλουμε λοιπόν την πρώτη παρουσίαση που έχουμε του Προγράμματος έτσι με την εικόνα του τη γενική τη χρηματοδότηση που υπάρχει. Να πούμε λοιπόν ότι το Πρόγραμμά μας περιλαμβάνει 8 προτεραιότητες, δεν έχουμε άξονα προτεραιότητας, λέγεται προτεραιότητα ουσιαστικά τώρα, αυτός είναι ο όρος. Οι έξι πρώτοι συνδέονται άμεσα με τους πέντε στόχους πολιτικής για τη συνοχή που έχει θεσπίσει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Η προτεραιότητα 1 είναι στην ουσία η επιχειρηματικότητα, η καινοτομία και τα ψηφιακά. Βλέπετε τον πλήρη τίτλο. Είναι από το στόχος πολιτικής 1, η προτεραιότητα 1 και έχει προϋπολογισμό 52 εκατ. ευρώ.

Να ξεκαθαρίσουμε ότι όταν λέμε προϋπολογισμό είναι οι δαπάνες οι οποίες έχουμε ως στόχο στη λήξη της προγραμματικής περιόδου. Για να φτάσουμε όμως σε δαπάνες 52 εκατ. αντιλαμβάνεστε ότι όπως και στα δημόσια έργα, όταν δημοπρατείται 100 ευρώ, παίρνετε σύμβαση 70 ευρώ, 80 ευρώ.

Άρα οι εκπτώσεις, οι αστοχίες επενδυτών ή οτιδήποτε άλλο έχουν προηγηθεί και τελικό και κατάληξη της κάθε προτεραιότητας, ο στόχος της είναι αυτός που βλέπετε εδώ σε κάθε παράγραφο, τα 52 εκατ. για την προτεραιότητα 1.

Προτεραιότητα 2 είναι ουσιαστικά το περιβάλλον, ο στόχος πολιτικής προϋπολογισμός 82,7 εκατ.

Η προτεραιότητα 3 είναι στην ουσία τα οδικά έργα, είναι μια διασυνδεδεμένη Ευρώπη με τα δίκτυα, όπως σας είπα και τις

υπόλοιπες οδικές υποδομές. Είναι από το στόχο πολιτικής 3 του ΕΤΠΑ, προϋπολογισμός 30 εκατ. ευρώ.

Η προτεραιότητα 4 είναι στην ουσία από το στόχο πολιτικής 4, το μέρος που αναφέρεται στο ΕΤΠΑ, είναι πάλι λοιπόν υποδομές, είναι η ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής, η ανάπτυξη και η βελτίωση των κοινωνικών υποδομών της Περιφέρειας, με 60 εκατ., επαναλαμβάνω υποδομές.

Η προτεραιότητα 5 είναι πάλι από το στόχο πολιτικής 4, αλλά αυτή τη φορά του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου, με προϋπολογισμό, το βλέπετε πάρα πολύ καλά, είναι πολύ μεγάλο το νούμερο, 104 εκατ. και ουσιαστικά στοχεύουμε στην ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού, την κοινωνική ένταξη, την αντιμετώπιση της φτώχειας και την ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής στην Περιφέρεια Πελοποννήσου. Είναι δηλαδή όλη η συνεισφορά του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου τα 104 εκατ.

Η προτεραιότητα 6, πάρα πολύ σημαντική, ολοκαίνουργια, αυτή την προγραμματική περίοδο, από το στόχος πολιτικής 5 του ΕΤΠΑ, είναι η ολοκληρωμένη και βιώσιμη ανάπτυξη των περιοχών της Περιφέρειας, όπου έχουμε τη βιώσιμη αστική ανάπτυξη, τα ΒΑΑ δηλαδή για τις πόλεις μας και τις ΟΧΕ, τις ολοκληρωμένες χωρικές επενδύσεις για τις υπόλοιπες περιοχές.

Οι δύο τελευταίες προτεραιότητες 7 και 8 είναι όπως πάντα σε κάθε Πρόγραμμα, οι προτεραιότητες που σχετίζονται με την τεχνική βοήθεια για την υλοποίηση από κάθε ταμείο.

Ακολουθεί μία ανάλυση στην οποία δεν θα ήθελα να μπω, να την ξαναβάλουμε; Ωραία, δεν θα ήθελα να μπω σε αυτή την ανάλυση, στους ειδικούς στόχους, το RSO που βλέπετε είναι Specific Objective είναι ο ειδικός στόχος.

Κάθε προτεραιότητα αναλύεται επιμέρους, ας δούμε μόνο την προτεραιότητα 1 για να καταλάβετε αυτά τα 52 εκατ. που είχα παρουσιάσει νωρίτερα, πως μοιράζονται στους τρεις ειδικούς στόχους.

Ο πρώτος έχει την έρευνα και την καινοτομία και έχει 14,4.

Ο δεύτερος έχει ουσιαστικά τις ψηφιακές εφαρμογές, τόσο στους πολίτες, δηλαδή για το δημόσιο, για τις εταιρείες και τις λοιπές δημόσιες αρχές, με τα 18,8.

Και ο ειδικός στόχος 1.3, στην ουσία περιλαμβάνει όλες τις ενισχύσεις κρατικών ενισχύσεων στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις, για τις παραγωγικές τους επενδύσεις, με 18,8 εκατ.

Στην ίδια λογική και τα περνάω σχετικά γρήγορα είναι και οι λοιπές προτεραιότητες. Η προτεραιότητα 2 για το περιβάλλον. Βλέπετε όλους τους ειδικούς στόχους, βλέπετε το ποσό, τον προϋπολογισμό κάθε ειδικού στόχου.

Αυτά έχουν σημασία κυρίως για εμάς, για τη Διαχειριστική Αρχή ώστε να πετυχαίνουμε τους επιμέρους στόχους και δείκτες για κάθε ειδικό στόχο που έχουμε στην προτεραιότητα. Εσείς απλά μια εποπτική εικόνα για να μπορείτε από τους τίτλους των ειδικών στόχων να καταλάβετε τι συμπεριλαμβάνει κάθε προτεραιότητα.

Προτεραιότητα 3 είναι οι οδικές υποδομές και τα δίκτυα, ένας ειδικός στόχος. Ακολουθεί το ΕΤΠΑ στο στόχο πολιτικής 4, με σχολεία, υγεία και τα λοιπά. Έχουμε το Κοινωνικό Ταμείο στην προτεραιότητα 5, με όλα αυτά τα 104 εκατ. που είδατε νωρίτερα, να μοιράζονται στους ειδικούς στόχους, βλέπετε είναι πάρα πάρα πολλοί. Με τον ειδικό στόχο 4.11 να έχει τα 60 εκατ. έτσι που είναι οι προσιτές υπηρεσίες για όλες τις μειονεκτούσες ομάδες, υγειονομική περίθαλψη και τα λοιπά.

Έχουμε την προτεραιότητα 6, ουσιαστικά ενδιαφέρει πάρα πάρα πολλούς, ενδιαφέρει τους Δήμους, τους ΟΤΑ α' βαθμού, τους αναπτυξιακούς οργανισμούς, τα νομικά πρόσωπα των Δήμων, γιατί αφορά τόσο τις πόλεις της Περιφέρειας με την βιώσιμη αστική, στον ειδικό στόχο 5.1 όσο και με τις ολοκληρωμένες χωρικές επενδύσεις στον ειδικό στόχο 5.2.

Προτεραιότητες 7 και 8 η τεχνική βοήθεια.

Υπάρχουν αναλύσεις που δείχνουνε επιμέρους κάθε στόχος πολιτικής στο Πρόγραμμά μας τι συμμετοχή έχει σε ποσοστιαίες μονάδες. Μπορείτε να το δείτε. Ο στόχος πολιτικής 4 στο κοινωνικό, βλέπετε ότι από μόνος του αποτελεί το ένα τέταρτο του Προγράμματος, είναι πάρα πάρα πολύ σημαντικός.

Και κρίνοντας και από τις δυσκολίες που έχουμε την τρέχουσα περίοδο, καταλαβαίνετε την επιτάχυνση, εντατικοποίηση, ανταλλαγή απόψεων και συναντίληψης στο τέλος για πολλά πράγματα απ' αυτά που πρέπει να γίνουν.

Βλέπετε εδώ τη διάκριση σε ειδικούς στόχους, έτσι σαν ένα κομμάτι της κάθε προτεραιότητας, σε γραφική παράσταση για να αντιλαμβανόμαστε και συγκριτικά τη συμβολή.

Και στο κομμάτι αυτό, επειδή το Πρόγραμμα πλέον το καινούργιο έχει ονοματισμένες ολοκληρωμένες χωρικές επενδύσεις, δηλαδή στρατηγικές για χωρική ανάπτυξη συγκεκριμένες, αφήνοντας περιθώριο και για νέες μετά από ανοιχτή πρόσκληση και ανταγωνισμό, θα σας παρουσιάσω αυτά που έχουμε ήδη αναφέρει στο Πρόγραμμα και στο τέλος την μεγάλη καινοτομία της περιόδου αυτής, που είναι τα έργα στρατηγικής σημασίας.

Στις ολοκληρωμένες λοιπόν χωρικές επενδύσεις, που έχουμε έναν προϋπολογισμό 115,8 εκατ., επαναλαμβάνω αυτός είναι ο στόχος. Για να τον φτάσουμε μπορεί να χρειαστούμε έργα 180 εκατ., 200 εκατ., εξαρτάται από το είδος του έργου.

Για την περίπτωση των ΒΑΑ, της βιώσιμης αστικής ανάπτυξης και με βάση όσα αναφέρουμε στο Πρόγραμμα, έχουμε προϋπολογίσει 58,3 εκατ. Οι πόλεις Τρίπολη, Σπάρτη, Κόρινθος, Λουτράκι είναι οι τρεις περιπτώσεις που δεν έχουν πάρει αντίστοιχη χρηματοδότηση μέχρι τώρα και είναι η πρώτη φορά, η πρώτη φορά που θα συμμετέχουν στο Πρόγραμμα σε αυτή την στρατηγική.

Και η Καλαμάτα, η οποία αφού ολοκληρώσει και στο βαθμό που θα ολοκληρώσει αυτό που υλοποιεί την παρούσα περίοδο, θα δούμε σε συνδυασμό με τα υπόλοιπα προγράμματα που τρέχει και επειδή είναι η μεγαλύτερη πόλη της Περιφέρειας, τι ακριβώς θα συμβεί.

Για την περίπτωση των ΟΧΕ...

Κος:

(ομιλία μακριά από τα μικρόφωνα).

Κος ΨΑΡΑΚΗΣ:

Ναι.

Κος:

(ομιλία μακριά από τα μικρόφωνα).

(Διάλογος)

Κος ΨΑΡΑΚΗΣ:

Έχουμε λοιπόν τις ολοκληρωμένες χωρικές επενδύσεις που είναι εκτός πόλεων, όπου εδώ έχουμε ονοματιστεί οι περιπτώσεις της συνεργασίας των Δήμων Ξυλοκάστρου, Ευρωστίνης, Σικυωνίων και Νεμέας, ευχαριστώ τον Δήμαρχο Νεμέας που είναι σήμερα εδώ και θα μας μιλήσει σχετικά.

Η τριάδα πάλι συνεργασίας Ναυπλίου, Επιδαύρου, Ερμιονίδας στην Αργολίδα, βεβαίως λέγοντας Ναυπλίου δεν εννοούμε την πόλη, εννοούμε τις περιοχές εκτός πόλεως Ναυπλίου.

Τον ορεινό όγκο του Ταϋγέτου μία πάρα πολύ ιδιαίτερη περιοχή, σύνορο των Δήμων Καλαμάτας και Σπάρτης, δύο μεγάλες πόλεις, οι οποίες έχουν ένα κοινό κομμάτι, ένα μάλλον ένα μέρος του Ταϋγέτου, άρα συνολικά πρέπει να συνεργαστούν για την αειφορία του.

Και ο Δήμος Μεγαλόπολης, για το Δήμο Μεγαλόπολης έχουμε συνεργαστεί ήδη και είμαστε σε συντονισμό με το Πρόγραμμα της Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης, για να δούμε και μία ΟΧΕ στη δικιά του περιοχή, σε συνεργασία από τα δύο Προγράμματα.

Καταλαβαίνετε ότι είναι πολύ μεγάλης σημασίας το να έχουμε προς το τέλος του χρόνου και να το πω αυτό γιατί έρχεται από την προηγούμενη Επιτροπή Παρακολούθησης, που οι περισσότεροι ίσως από εσάς να μην ήσασταν εκεί να το ακούσετε.

Το είπαμε λοιπόν στα συμπεράσματα ότι στοχεύουμε μέσα στον Δεκέμβριο να γίνει μία συνάντηση, μακάρι να είναι δια ζώσης, ευχόμαστε και προσπαθούμε να είναι δια ζώσης, αλλά όσοι δεν μπορέσουν και με τηλεσυμμετοχή, ώστε να συζητήσουμε τις εμπειρίες που έχουμε από τις στρατηγικές αυτές αυτής της περιόδου, να είναι παρόντες εκείνοι που υλοποιούν και να μας πουν τι αντιμετώπισαν, να ακούσουν αυτοί που έρχονται τι αντιμετώπισαν οι προηγούμενοι και βεβαίως να βρούμε τρόπους να υποστηριχθούν τελικά οι δικαιούχοι και από το δικό μας Πρόγραμμα και από το Εθνικό Πρόγραμμα Τεχνικής Βοήθειας.

Είναι μία επιθυμία και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, με τέτοιο τρόπο ώστε όλοι οι Δήμοι να διαθέτουν την απαραίτητη διοικητική ικανότητα, την επιχειρησιακή ικανότητα αν θέλετε, να μπορέσουν να υλοποιήσουν μία στρατηγική, με μια συστάδα από έργα τα οποία τελικά κάπου θα καταλήγουν.

Στο κομμάτι εδώ σε αυτό τον πίνακα μπορούμε να δούμε τον προϋπολογισμό, πως έχει αναλυθεί στους στόχους πολιτικής και στους ειδικούς στόχους. Αυτό που θέλουμε να τονίσουμε και αυτή την περίοδο, είναι όπως και στην προηγούμενη, όποια πόλη, όποιος Δήμος συμμετέχει σε ολοκληρωμένη τέτοια στρατηγική, δεν θα χρησιμοποιήσει μόνο λεφτά από το ένα ταμείο, από το ΕΤΠΑ, θα είναι πολυταμειακή η στρατηγική, θα χρησιμοποιήσει χρήματα και από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, θα γίνουν και οι αντίστοιχες χαρτογραφήσεις του πληθυσμού, ώστε να δούμε τις ανάγκες του και ο κάθε ειδικός στόχος της προτεραιότητας 5, πως μπορεί να βοηθήσει σε αυτό.

Αρα έχουμε ένα άθροισμα προϋπολογισμού απ' όλους τους στόχους πολιτικής, οι οποίοι πραγματικά είναι ένα εγχείρημα δύσκολο, θέλει συνεργασίες, είδαμε ότι υπάρχουν και είμαστε και εμείς εδώ ακριβώς για να μπορέσουμε με την ευθύνη της Περιφέρειας κεντρικά, να δούμε ποια υποστήριξη είναι αυτή που ταιριάζει σε κάθε περίπτωση.

Πάλι σε γραφήματα η παρουσίαση αυτή. Αυτή τη στιγμή κρίνουμε ότι είναι καλύτερο να ακούσουμε πολλούς, να γίνουνε δηλαδή οι σχεδιασμοί αυτοί που γράφτηκαν στο Πρόγραμμα, προέκυψαν από την πολύ μεγάλη διαβούλευση που έγινε αυτή τη φορά στο Πρόγραμμα, που έγιναν τηλεδιασκέψεις επαναλαμβανόμενες, που συμμετείχαν όλοι οι Δήμοι, όλοι οι φορείς μετά από πρόσκληση της Περιφέρειας.

Αρα θεωρούμε ότι κρίσιμο είναι να ακούσουμε έτσι σε πρώτη φάση σήμερα, σε αδρές γραμμές και ακροθιγώς τους σχεδιασμούς και στη συνέχεια τον Δεκέμβρη να μπορέσουμε να γίνουμε πιο αναλυτικοί.

Η δεύτερη καινοτομία στο Πρόγραμμα είναι η πράξη στρατηγικής σημασίας. Έχουμε λοιπόν τρεις πράξεις στο Πρόγραμμά μας, θα σας τις πω πάρα πολύ γρήγορα ποιες είναι αυτές.

Είναι η περίπτωση λοιπόν και σας δείχνω και το στόχο πολιτικής. Στο στόχο πολιτικής 2 λοιπόν και στον ειδικό στόχο 2.4 έχουμε σε συνεργασία με την Ακαδημία Αθηνών, είναι πολλές, πολλές οι ευχαριστίες που απευθύνω και εγώ στον καθηγητή και γραμματέα της Ακαδημίας κύριο Χρήστο Ζερεφό, εκπρόσωπο της χώρας για την κλιματική αλλαγή σε παγκόσμιο επίπεδο.

Το καθηγητικό του έτσι παρελθόν και τα επιτεύγματά του είναι γνωστά. Νομίζω ότι με την μοντελοποίηση που ακολούθησε στην μελέτη για την προσαρμογή που είχαμε υποχρέωση να κάνουμε στην κλιματική αλλαγή, η οποία είναι σε διαδικασία κύρωσης από το Υπουργείο, οπότε έχουμε έναν μπούσουλα, έχουμε μια πολύ σοβαρή οργάνωση για το πώς θα προσεγγίσουμε την κλιματική αλλαγή στην Πελοπόννησο.

Αποφασίσαμε λοιπόν στο πλαίσιο αυτό να προχωρήσουμε ένα βήμα παρακάτω και να συστήσουμε ένα Περιφερειακό Κέντρο Παρακολούθησης αυτών των δεδομένων, ένα δηλαδή ερευνητικό και επιχειρησιακό σύμβουλο της Περιφέρειας, στη λήψη των αποφάσεων και της προτεραιοποίησης των έργων, που θα μπορεί το Πρόγραμμα να χρηματοδοτεί.

Και διαβάζω:

Η Πελοπόννησος αντιμετωπίζει ως αποτέλεσμα των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής την αύξηση στη συχνότητα εκδήλωσης ακραίων καιρικών φαινομένων, που δημιουργούν πολύ σοβαρούς κινδύνους για τους πολίτες και το περιβάλλον.

Με σκοπό λοιπόν αυτή την ενίσχυση της ανθεκτικότητας σε αυτές τις αλλαγές προτείνεται η δημιουργία ενός μηχανισμού, με την αξιοποίηση των κλιματικών μοντέλων, για την παρακολούθηση και την έγκαιρη προσαρμογή στις συνέπειες της κλιματικής αλλαγής.

Ο μηχανισμός αυτός αποτελώντας την φυσιολογική συνέχεια των συμπερασμάτων του περιφερειακού σχεδίου για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή της Πελοποννήσου, όπως αυτό εκπονήθηκε από την Ακαδημία Αθηνών, στοχεύει στην αντιμετώπιση των περιβαλλοντικών κλιματικών προκλήσεων, σε σημαντικά κοινωνικά και οικονομικά οφέλη, την ενίσχυση της ανάπτυξης και βεβαίως τη δημιουργία θέσεων εργασίας.

Αυτή τη στιγμή επειδή κλείνουμε το προηγούμενο έργο στο τρέχον πρόγραμμα, είναι στην ολοκλήρωση, ανέφερε νωρίτερα ο Περιφερειάρχης και την σημαντική συμβολή με την έκδοση ενός τεύχους από την Ακαδημία Αθηνών, ενός τόμου, όχι απλά τεύχους, που συμπυκνώνει όλη τη γνώση και την ιστορία για την μελέτη αυτή της κλιματικής αλλαγής στην Πελοπόννησο για πρώτη φορά, η εκτιμώμενη

έναρξη υλοποίησης, μιλάμε δηλαδή ότι θα έχει γίνει διαδικασία της πρόσκλησης, διαδικασία της αξιολόγησης, διαδικασία της ένταξης.

Για την έναρξη της υλοποίησης εκτιμούμε αυτή τη στιγμή ότι με τη λήξη του πρώτου εξαμήνου του 2023 θα έχουν μπει μπροστά συγκεκριμένα πράγματα και συγκεκριμένα εργαλεία για αυτή τη δουλειά.

Ο κος καθηγητής στη συνέχεια με την παρέμβασή του και κατόπιν συνεννόησης που είχαμε, έχει ετοιμάσει μια παρουσίαση η οποία είναι μεν στα αγγλικά, για να μπορέσουν να την καταλάβουν και οι δύο επικεφαλής των τμημάτων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, που είναι σήμερα μαζί μας, αλλά η παρουσίασή του θα γίνει κατά την ομιλία του κυρίου καθηγητή στα ελληνικά, ώστε να μπορούμε όλοι να αντιληφθούμε τι ακριβώς συμβαίνει.

Η δεύτερη πράξη στρατηγικής σημασίας, νευραλγική, θα έλεγα απολύτως απαραίτητη, αλλά και αυτή συνέχεια της δράσης μας, όπως αναπτύχθηκε στο Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο το '14-'20, είναι λοιπόν η βελτίωση της πρόσβασης των ατόμων με αναπηρία σε υποδομές και υπηρεσίες, στο στόχο πολιτικής 4 και με χρήματα τόσο από τον ειδικό στόχο 4.6 όσο και 4.11.

Αυτές οι δράσεις που έχουμε ενταγμένες τώρα και ευχαριστώ τον Πρόεδρο της Εθνικής Συνομοσπονδίας Ατόμων με Αναπηρία, τον κύριο Γιάννη Βαρδαγαστάνη, με τον οποίο έχουμε συνεργαστεί, τον ευχαρίστησε ο Περιφερειάρχης, να τον ευχαριστήσω εγώ πάρα πολύ, για το γεγονός ότι αντιμετωπίζουμε οριζόντια και στους πέντε νομούς τα θέματα της αναπηρίας.

Και θέλουμε και εδώ να πάμε ένα βήμα παραπέρα και έχουμε και πολύ γρήγορη εκτιμώμενη ημερομηνία έναρξης υλοποίησης. Ήδη από τον 1^ο, από τον Ιανουάριο του νέου έτους και έχουμε έναν αγώνα δρόμου για να το προλάβουμε.

Τι θέλουμε να κάνουμε εδώ; Θέλουμε λοιπόν αυτές οι δράσεις για την άρση των εμποδίων και την βελτίωση της πρόσβασης στις υποδομές και τις υπηρεσίες σε εκπαίδευση, κατάρτιση, εργασιακή ένταξη των ατόμων με αναπηρία, να αποτελέσουν επιτέλους στρατηγικής σημασίας έργο, διότι συνεισφέρουν και στην επίτευξη του οράματος της Περιφέρειας για κοινωνική συνοχή και στις στρατηγικές

προτεραιότητες του στόχου πολιτικής 4, βεβαίως εθνικές στρατηγικές, απαιτήσεις σύμβασης Ηνωμένων Εθνών.

Εκείνο όμως που θέλουμε τελικά να περάσουμε είναι να γίνει σαφές ότι όχι μόνο σε απλά θέματα πρόσβασης είναι τα άτομα με αναπηρία που πρέπει να αποκτήσουνε δικαίωμα, αλλά στο να μπορούν να ανοίξουν μια επιχείρηση, στο να θέλουν να προχωρήσουν ένα βήμα παραπέρα και πράγματα που στο παρελθόν θεωρούντο πάρα πολύ δύσκολα ή έως και αδύνατα, αυτή τη φορά να μπορέσουμε με τη βοήθεια της Συνομοσπονδίας και τη γνώση των προβλημάτων που έχει το αναπηρικό κίνημα, να τα κάνουμε πραγματικότητα.

Η τρίτη πράξη είναι, την έχει πει ο Περιφερειάρχης Πελοποννήσου από τις πρώτες – πρώτες ημέρες που ανέλαβε και είναι κατά τη γνώμη μας και επιστημονικά ίσως από τις πιο απαραίτητες αυτή τη στιγμή.

Είναι λοιπόν η βελτίωση των υποδομών συλλογής και επεξεργασίας αστικών λυμάτων και ειδικότερα η διαχείριση της παραγόμενης από τις εγκαταστάσεις επεξεργασίας λυμάτων λυματολάσπης.

Η λυματολάσπη μέχρι στιγμής, η χώρα μας βρίσκεται σε εναρμόνιση με το Ευρωπαϊκό Δίκαιο στην σύνταξη προδιαγραφών για τη διαχείρισή της. Είναι εντελώς καινοτόμος ο τρόπος με τον οποίο θα γίνει και καταλαβαίνουμε όλοι ότι είναι ζήτημα προτεραιότητας για την προστασία του περιβάλλοντος και την υγεία των πολιτών.

Έχουμε λοιπόν στην Περιφέρεια Πελοποννήσου πολλούς βιολογικούς καθαρισμούς, δηλαδή ΕΕΛ Εγκαταστάσεις Επεξεργασίας Λυμάτων, οι οποίοι εφαρμόζουν μεθόδους και τεχνικές βασιζόμενες κυρίως σε αποδόμηση του οργανικού περιεχομένου του λύματος, την αφυδάτωση, ξήρανση και διάθεση του τελικού υπολείμματος.

Αυτός ο τρόπος διαχείρισης και τελικής διάθεσης μπορεί με βάση τα διεθνή πρότυπα να βελτιωθεί και για αυτό έχουμε ως στρατηγική σημασία το ζήτημα της διαχείρισης της λυματολάσπης, πως όμως;

Με βάση τις πρόσφατες τεχνολογικές εφαρμογές διαχείρισης, να μπορέσουμε να έχουμε ένα διαφορετικό φορτίο και να μπορέσουμε να έχουμε μία τελικά σύνθεση στη λυματολάσπη διαφορετική, ώστε να μπορέσει να γίνει και με ορθότερο τρόπο περιβαλλοντικά η διαχείρισή της.

Λόγω ακριβώς ότι είναι, θα έλεγα, σε εθνική γραμμή και σε εθνική σύνταξη αυτό το οποίο επιχειρούμε, για αυτό βλέπετε ότι εδώ έχουμε ως εκτιμώμενη έναρξη υλοποίησης τον Ιανουάριο του 2024, προκειμένου τόσο οι Δήμοι με τις εγκαταστάσεις τους, όσο και οι εθνικές προδιαγραφές, να μας επιτρέψουν να γίνουμε ακόμα πιο συγκεκριμένοι.

Στο σημείο αυτό ολοκληρώθηκε η παρουσίαση. Σας έχω πει και πάλι ότι θα είναι σύντομη ακριβώς για να μπούμε λίγο στην ουσία.

Και θα ήθελα Λίτσα την κα Τουρλούκη να μπούμε στις δύο επόμενες παρουσιάσεις πάρα πολύ γρήγορα, οι οποίες αναφέρονται στο τι προγραμματισμό έχουμε κάνει για τις προσκλήσεις, είναι καινούργιο και αυτό αυτή την περίοδο.

Θα διαβάσετε, θα ενημερώνεστε από τη Διαχειριστική Αρχή για το τι προγραμματισμό έχουμε μέσα στο έτος. Θα ξέρετε λοιπόν πότε πρέπει να είστε ώριμοι για να έρθετε να υποβάλλετε πρόταση στις προσκλήσεις.

Και το δεύτερο είναι η έγκριση της μεθοδολογίας και των κριτηρίων επιλογής πράξεων, η οποία αφορά ουσιαστικά το μοναδικό θέμα που έχουμε για το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο.

Κα Τουρλούκη ευχαριστώ.

Κα ΤΟΥΡΛΟΥΚΗ:

Καλησπέρα σας και από εμένα.

Η έναρξη εφαρμογής του Προγράμματος θα είναι άμεση, δηλαδή μετά από τη σημερινή 1^η συνεδρίαση και θα ξεκινήσουμε με τα έργα αυτά που είναι phasing και έχουν... είναι μεταφερόμενα, έχουν ωριμάσει δηλαδή μέσα στην περίοδο '14-'20, ξεκινάμε με αυτά τα έργα, τα οποία μέχρι το τέλος του '23, μόνο αυτά τα έργα θα φέρουν σε επίπεδο εντάξεων ανά προτεραιότητα και στόχο πολιτικής, θα φέρουν 39%, να τα λέω όλα αυτά, εντάξεις στο στόχο πολιτικής 1, 38% ΝΟΔΕ Νομικές Δεσμεύσεις.

Στο στόχο πολιτικής 2 του ΕΤΠΑ θα φέρουν 41% εντάξεις και 39% νομικές δεσμεύσεις. Στο στόχο πολιτικής 3 του ΕΤΠΑ που είναι οι οδοποιίες θα φέρουν 159% εντάξεις και 129 νομικές δεσμεύσεις.

Στο στόχο πολιτικής 4 του ΕΤΠΑ θα φέρουν 84% εντάξεις και 75,8 συμβάσεις. Στο στόχο πολιτικής 4 του 13%, μιλάω μόνο για

τα μεταφερόμενα και 12% συμβάσεις. Και στην προτεραιότητα 6 που είναι τα χωρικά, θα φέρουν 12% εντάξεις και 10% συμβάσεις.

Έχουμε κάνει έναν προγραμματισμό για 29 προσκλήσεις μέχρι το τέλος του '23, σχετικά με αυτά τα μεταφερόμενα, ο οποίος αυτός ο προγραμματισμός θα επικαιροποιηθεί, γιατί έτσι κι αλλιώς κάθε τρεις μήνες πρέπει να φέρνουμε τον προγραμματισμό των προσκλήσεων.

Εγώ σας λέω αυτό το γενικό που έχουμε κάνει μέχρι τότε και αφορά 171 εκατ. ευρώ και πάω για το πρώτο δίμηνο που είναι το τελευταίο του έτους 2022, Νοέμβριος – Δεκέμβριος, έχουμε ανά δράση, έχουμε τη δράση «Εφαρμογές και δράσεις υποστήριξης επιχειρηματικότητας» 650.000 ευρώ, αφορά τις δράσεις των Επιμελητήριων Αρκαδίας, Λακωνίας που έχουμε συζητήσει από χθες, που είναι τα μεταφερόμενά μας.

Τη δράση «Ενεργειακές αναβαθμίσεις του υφιστάμενου οικιστικού αποθέματος» το Εξοικονομώ, που είναι phasing και θα είναι στα 9 εκατ.

Την «Κατασκευή και αναβάθμιση έργων προστασίας από τις κατολισθήσεις» 4.5 εκατ.

«Δημιουργία και επέκταση προσχολικής εκπαίδευσης και φροντίδας» 1,5 εκατ. Και αυτή είναι μια νέα δράση, είναι η νέα εναρμόνιση την οποία θα σας αναλύσουμε και στην εξειδίκευσή της αργότερα και αφορά στην «Προώθηση και υποστήριξη παιδιών για την ένταξή τους στην προσχολική εκπαίδευση και την πρόσβαση των παιδιών σχολικής ηλικίας, εφήβων και ατόμων με αναπηρία σε υπηρεσίες δημιουργικής απασχόλησης». Είναι δηλαδή η συνέχιση της παλιάς εναρμόνισης και είναι προϋπολογισμού 11,5 εκατ. ευρώ περίπου.

Για το πρώτο τρίμηνο του '23 έχουμε πάλι μια νέα δράση το ... που ελπίζουμε ότι μέχρι τότε θα έχουμε προχωρήσει στην εξειδίκευσή της, 2.350 αφορά τους μετανάστες.

Τη δράση «Εκσυγχρονισμός και αναβάθμιση ερευνητικών υποδομών δημόσιων ερευνητικών κέντρων και πανεπιστημιακών εργαστηρίων», είναι έξι έργα αναβάθμισης ερευνητικών υποδομών, 2.300.000 ευρώ.

Τη «Δημιουργία και επέκταση και εκσυγχρονισμό υποδομών του τομέα υγείας» και αφορά εξοπλισμό, 4.800.

Και «Προστασία και ανάδειξη και αξιοποίηση πολιτιστικών υποδομών», τα πολιτιστικά που λέγαμε 21 εκατ. ευρώ.

Στο δεύτερο τρίμηνο του '23 έχουμε τη δράση «Αξιοποίηση ψηφιακών τεχνολογιών στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις», 3.400.000.

«Δράσεις ενίσχυσης παραγωγικών επενδύσεων» 10.300.000, με έμφαση στην καινοτομία.

«Υποστήριξη επιχειρηματικών, εμπορικών σχεδίων εκμετάλλευσης καινοτομιών σε νεοφυείς επιχειρήσεις» είναι η θερμοκοιτίδα 450.000 ευρώ.

«Κατασκευή έργων αντιπλημμυρικής προστασίας μικρού μεγέθους» είναι 5 εκατ.

«Ενίσχυση υποδομών πολιτικής προστασίας για την πρόληψη και διαχείριση κινδύνων που συνδέονται με το κλίμα» 7,5 εκατ. ευρώ.

Δεν ξέρω αν πρέπει να κλείσω το δεύτερο τρίμηνο, γιατί έχει κι άλλες δράσεις.

Είναι η «Αναβάθμιση των δικτύων ύδρευσης με εφαρμογή συστημάτων τηλελέγχου, τηλεχειρισμού και των υδρομέτρων» 4.700.000.

«Κατασκευή αναβάθμιση υποδομών ύδρευσης» 4 εκατ.

Η «Δημιουργία επέκτασης και εκσυγχρονισμός μονάδων πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης» 15 εκατ.

Και η «Δημιουργία επέκτασης και εκσυγχρονισμός υποδομών του τομέα της υγείας» 3 εκατ.

Αυτά μέχρι το δεύτερο τρίμηνο. Στον πίνακά σας είναι μέχρι το τέλος του έτους όλες οι δράσεις.

(Διάλογος)

Κα ΤΟΥΡΛΟΥΚΗ:

Να τις πω όλες.

Τρίτο τρίμηνο είναι η «Κατασκευή και αναβάθμιση των οδών» 30.800.000.

Και ο «Μηχανισμός διάγνωσης αναγκών αγοράς εργασίας» 500.000.

Και στο τελευταίο τρίμηνο του '23 προβλέπονται οι δράσεις «Στήριξης, προώθησης διεθνών ερευνητικών συνεργασιών» είναι η

«Πράξη δημιουργίας δομών υποστήριξης καινοτομίας και της επιχειρηματικότητας» 3.800.000 ευρώ.

«Παρεμβάσεις στο σιδηροδρομικό δίκτυο της Περιφέρειας», το οποίο το βάζουμε τώρα εδώ στα 12 εκατ. ευρώ, ελπίζουμε μέχρι το τέλος του χρόνου και αφού τελειώσουν, πώς να το πω, η έγκριση της μελέτης βιωσιμότητας.

Οι «Δράσεις προώθησης στην απασχόληση αποκλειστικά για μακροχρόνιους ανέργους» 3,5 εκατ. ευρώ.

«Δράσεις για τη συμμετοχή ομάδων, όπως ΑΜΕΑ και ηλικιωμένοι στον αθλητισμό» 550.000 ευρώ. Είναι δράση phasing συνεχιζόμενη.

Η δράση «Κέντρα Κοινότητας» είναι μετεξέλιξη των Κέντρων Κοινότητας, είναι τα νέα Κέντρα Κοινότητας, αυτά που θα κάνουμε στους Δήμους, πλην των εδρών των Περιφερειακών Ενοτήτων 1.400.000.

Τα «Κέντρα ημερήσιας φροντίδας ηλικιωμένων, τα Κέντρα διημέρευσης και οι στέγες υποστήριξης, υποστηριζόμενης διαβίωσης ΑΜΕΑ», είναι 5.300.000.

«Ψυχική υγεία» 550.000 ευρώ.

«Αντιμετώπιση των εξαρτήσεων» 400.000 ευρώ.

Και «Νέες θέσεις και παρεμφερείς δράσεις για την απασχόληση και την αυτοαπασχόληση των Ρομά» στα 1.600.000 είναι η δράση που έχουμε εκχωρήσει στον ΟΑΕΔ.

(Διάλογος)

Κα ΤΟΥΡΛΟΥΚΗ:

Λοιπόν πριν προχωρήσουμε, έχουμε μία δράση προς έγκριση των κριτηρίων αυτής, αφορά τη δράση 4.11.10, που σας είπα νωρίτερα, είναι η «Προώθηση και υποστήριξη παιδιών για την ένταξή τους στην προσχολική εκπαίδευση», καθώς και για την «Πρόσβαση παιδιών σχολικής ηλικίας, εφήβων και ατόμων με αναπηρία σε υπηρεσίες δημιουργικής απασχόλησης».

Συγχρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο ... και έχει δαπάνη 11.529.412. Επιλέγεται η άμεση αξιολόγηση, γιατί αφορά

σε μία δράση με έναν μοναδικό δικαιούχο, την Ελληνική Εταιρεία Τοπικής Ανάπτυξης και Αυτοδιοίκησης.

Να σας πω επειδή δεν την είχαμε βάλει μέσα στο φάκελο την εξειδίκευση, η οποία εγκρίθηκε από τον κύριο Περιφερειάρχη προχθές. Λίγο, μία μικρή περιγραφή της δράσης.

Το αντικείμενό της είναι:

Η παροχή θέσεων φροντίδας παιδιών βρεφικής ηλικίας και προσχολικής ηλικίας έως την ηλικία της εγγραφής τους στην υποχρεωτική εκπαίδευση.

Η παροχή θέσεων φροντίδας παιδιών βρεφικής και προσχολικής ηλικίας από 8 μηνών έως την ηλικία εγγραφής τους στην υποχρεωτική εκπαίδευση.

Και παιδιών με αναπηρία από 2,5 ετών έως 6,5 ετών.

Η παροχή θέσεων δημιουργικής απασχόλησης παιδιών σχολικής ηλικίας από 5 έως 12 ετών.

Και παιδιών της ίδιας ηλικίας με ελαφράς μορφής κινητικές ή αισθητηριακές αναπηρίες σε κέντρα δημιουργικής απασχόλησης παιδιών.

Η παροχή θέσεων φροντίδας παιδιών, εφήβων και ατόμων με κάθε είδους κινητική, νοητική, αναπτυξιακή ή αισθητηριακή αναπηρία σε κέντρα δημιουργικής απασχόλησης παιδιών και ατόμων με αναπηρία τα ΚΔΑΠ-ΑΜΕΑ, σε αντίστοιχες δομές φροντίδας βρεφικούς, βρεφονηπιακούς και παιδικούς σταθμούς, βρεφονηπιακούς σταθμούς ολοκληρωμένης φροντίδας, κέντρα δημιουργικής απασχόλησης παιδιών, κέντρα δημιουργικής απασχόλησης παιδιών και ατόμων με αναπηρία, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο εκάστοτε ισχύον θεσμικό πλαίσιο.

Η δράση αυτή αφορά τον κύκλο 2022-2023 και έχει διάρκεια από 1/9/2022 έως 31/7/2023.

Κα:

Συγγνώμη λίγο έτσι για να είμαι λίγο βέβαιη, άρα εμείς δηλαδή χορηγούμε, ας το πούμε έτσι, τους μισθούς αυτών των ατόμων, των φροντιστών και ο δικαιούχος. Ναι γιατί η εξειδίκευση...

Κα ΤΟΥΡΛΟΥΚΗ:

Ναι είναι μία...

(Ταυτόχρονες διαλογικές συζητήσεις)

Κα ΤΟΥΡΛΟΥΚΗ:

Είναι όπως η εναρμόνιση, λειτουργούσε η εναρμόνιση τώρα, είναι με voucher, είναι δηλαδή, είναι αυτός ο τρόπος.

Κα:

Αυτό είναι μέσα αναφέρεται μέσα στην εξειδίκευση...

(Ταυτόχρονες διαλογικές συζητήσεις)

Κα ΤΟΥΡΛΟΥΚΗ:

Στην εξειδίκευση δεν σας την έχω φέρει γιατί την εγκρίναμε προχθές, για αυτό το διάβασα τώρα. Δεν την έχω βάλει μέσα στο φάκελο.

Κα:

Δεν πειράζει εντάξει, για αυτό σας ρώτησα.

Κα ΤΟΥΡΛΟΥΚΗ:

Ναι.

Κα:

Ωραία ευχαριστώ.

Κος ΨΑΡΑΚΗΣ:

Είναι ο νέος κύκλος της «Εναρμόνισης επαγγελματικής και οικογενειακής ζωής», ο οποίος είναι και ο κύριος εδώ μπορεί να το πει, ότι έχει ουσιαστικά συμφωνηθεί με την Επιτροπή με εσάς, για το νέο κύκλο αυτό και είναι οριζόντια η εφαρμογή της σε όλη την Ελλάδα.

Απλά γιατί το φέραμε εδώ τώρα; Έχετε γνώση δηλαδή όλων των στοιχείων αυτών. Γιατί το φέραμε σήμερα εδώ; Γιατί αυτός ο κύκλος έχει πρακτικά ξεκινήσει από τον Σεπτέμβρη. Πληρώνεται από εθνικά χρήματα, γιατί λόγω της διαφοροποίησης της μικρής που υπάρχει με τον τρόπο που γινότανε στο παρελθόν, αυτή τη στιγμή για να μπει στη νέα προγραμματική περίοδο, θα έπρεπε πρώτα να εγκριθεί με τη νέα διαδικασία του κανονισμού από εδώ, από τα προγράμματα στην Επιτροπή με τα κριτήρια επιλογής πράξεων και στη συνέχεια να αρχίσει να ενταχθεί και να γίνει...

(Ταυτόχρονες διαλογικές συζητήσεις)

Κος ΨΑΡΑΚΗΣ:

Παρακαλώ Χρήστο, Εμμανουέλα συγγνώμη δεν σε είδα. Η κα Κουρούση έχει το λόγο που ορίζονται για όλη την Ελλάδα γνωρίζει το θέμα διεξοδικά.

Κα ΚΟΥΡΟΥΣΗ:

Ναι Εμμανουέλα Κουρούση από την ΕΥΣΕΚΤ.

Είναι πρόγραμμα το οποίο τρέχει εδώ και πολλά χρόνια, συγχρηματοδοτούμενο από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο. Για την καινούργια προγραμματική περίοδο έχει συμφωνηθεί ότι θα υλοποιηθεί για τους τρεις κύκλους '22-'23, '23-'24, '24-'25 με συνολικό κόστος 500 εκατ. ευρώ.

Και για τον πρώτο κύκλο, δηλαδή αυτόν που εξειδικεύεται τώρα, υπάρχει η ΚΥΑ στην οποία προσδιορίζονται και τα ποσά και όλος ο τρόπος διαχείρισης, για αυτό και δεν έχει προηγηθεί αυτή η τυπική διαδικασία εξειδίκευσης και ενημέρωσης εκ των προτέρων.

Κος ΨΑΡΑΚΗΣ:

Καλυφθήκατε εντάξει;

Κα:

Ναι.

Κος ΨΑΡΑΚΗΣ:

Παρακαλώ κύριε Πακέτ βεβαίως.

Κος ΠΑΚΕΤ:

Ένα – δύο σημεία. Γενικά ξέρουμε πολύ καλά αυτή η δράση είναι κάποια μεταβατική μεταξύ της παλαιάς και της νέας περιόδου. Γενικά αλλάζουμε λίγο τη φύση, βασίζεται περισσότερο στην ευρωπαϊκή εγγύηση για το παιδί.

Επίσης δίνουμε vouchers για οικογένειες με υψηλότερο εισόδημα, πάνω από αυτό το κατώφλι, αλλά θα κάνει τη διαφορά στη ζωή πολλών οικογενειών. Και η εστίαση είναι και για νεότερα παιδιά στη νέα περίοδο, για ποιοτική φροντίδα παιδιού.

Στην Ελλάδα εστιάζαμε στα 3 με 5 ή 2 με 6, τώρα έχουμε την επέκταση του σχολείου από τα 4 και αυτό που θα κάνει τη διαφορά για πολλές οικογένειες είναι και για νήπια, φροντίδα για νήπια που θα είναι μία φροντίδα διαθέσιμη. Αυτό είναι το σημείο πολιτικής που είναι πολύ σημαντικό νομίζω να το γνωρίζουμε.

Τώρα για τα κριτήρια επιλογής είχαμε συζήτηση με την ΕΥΣΕΚΤ βεβαίως ως *digital employment* και είμαστε σαφείς για τα κριτήρια αυτά, πως θα πρέπει να χρησιμοποιηθούν, αλλά σας ζητούμε να διασταυρώσετε, η κατανόηση που έχουμε ωστόσο είναι ότι μολονότι φαίνεται ότι είναι μια επιχείρηση ρουτίνας, παρόλα αυτά, αυτά τα κριτήρια θα πρέπει και αυτά να υιοθετηθούν.

Μολονότι δεν έχουμε κάποια αντίρρηση, γιατί είχαμε συζήτηση σε επίπεδο συντονισμού, περιμένουμε ωστόσο από την κάθε Περιφέρεια να παρουσιάσει επισήμως αυτά τα κριτήρια επιλογής. Διαφορετικά θα είναι δύσκολο αυτό.

Είναι μια τυπικότητα, αν δεν είναι έτοιμα σήμερα εντάξει, αλλά θα ακολουθήσουμε τη γραπτή διαδικασία.

Κα ΤΟΥΡΛΟΥΚΗ:

...το υπόδειγμα που έχουμε λάβει από την ΕΥΣΕΚΤ και είναι μέσα στο φάκελο, δεν είναι; Είναι μέσα στο φάκελο της Επιτροπής, είναι ακριβώς όπως το υπόδειγμα της ΕΥΣΕΚΤ, τα πήραμε δηλαδή έτοιμα και αυτά φέρουμε προς έγκριση.

(Διάλογος)

Κα ΚΟΥΡΟΥΣΗ:

Το υπόδειγμα αυτό που αναφέρεται η κα Τουρλούκη έχει ακολουθήσει τις οδηγίες που έχουνε εκδοθεί για τις διαδικασίες αξιολόγησης και τα κριτήρια από την αρμόδια υπηρεσία της Εθνικής Αρχής Συντονισμού.

Σε περίπτωση που διαπιστωθεί ότι κάτι θα πρέπει να προστεθεί ή να αλλάξει, θα είμαστε σε επικοινωνία και θα το δούμε. Έχουνε σταλεί στη Διαχειριστική Αρχή, η Διαχειριστική τα έχει ψάξει, τα προτείνει για εξειδίκευση.

Αν προκύψει κάτι άλλο στην πορεία, θα τη διαδικασία για να το δούμε.

Κος:

Μήπως ακούγομαι;

Κος ΨΑΡΑΚΗΣ:

Ναι για να το κλείσουμε αυτό, στο φάκελό σας πραγματικά το σημείο 5, το διαχωριστικό 5 έχει τα κριτήρια μέσα, είναι στο φάκελο της

Επιτροπής από την ώρα που το αναρτήσαμε και στο Δίαυλο, είναι μέρες τώρα, δεν είναι.

Απλά επειδή είναι συντονισμένο και συμφωνημένο σε κεντρικό επίπεδο και για να μην χαθεί χρόνος, επειδή είπα ήδη τρέχει ο κύκλος, γι' αυτό το λόγο εισάγονται τώρα. Αν μπορούμε λοιπόν να το δεχθούμε αυτό, να το γράψουμε και στα συμπεράσματα και παρακαλώ, έχεις το λόγο.

Κος:

Δεν ακούγομαι εγώ...

(Ταυτόχρονες διαλογικές συζητήσεις)

Κος ΡΑΣΜΟΥΣΕΝ:

Υπάρχει μία ερώτηση για το 7, μία διευκρίνιση. Δεν έχω πληροφορία για τα κριτήρια επιλογής και επιλεξιμότητας για αυτά. Θα ακολουθήσετε τη γραπτή διαδικασία για αυτό;

Και δεύτερο σημείο σε σχέση με αυτό. Η Επιτροπή Παρακολούθησης είναι εδώ για να επιτηρεί το πρόγραμμα. Υπάρχει η Διαχειριστική Αρχή που κάνει το πρόγραμμα. Ο ρόλος μας είναι να διασφαλίζουμε ότι γίνεται αυτό με υπευθυνότητα, με διαφάνεια και για να ενθαρρύνουμε την Επιτροπή Παρακολούθησης, να το κάνει με αυτό τον τρόπο.

Και η Επιτροπή Παρακολούθησης έχει δει, υπάρχουνε δύο εξαιρέσεις σε αυτό. Δηλαδή η Επιτροπή Παρακολούθησης επιλέγει τα κριτήρια επιλογής και επιλεξιμότητας. Και το δεύτερο είναι όταν αλλάζουμε το πρόγραμμα, όπου και πάλι πρέπει να υιοθετηθούν οι προτάσεις τροποποίησης.

Αυτά τα λέω για τη σωστή διαχείριση. Μας παραξενεύει η νέα διαδικασία που εισήχθη σε εθνικό επίπεδο, δηλαδή να προχωρούμε στην εξειδίκευση που αποφασίζει ο Περιφερειάρχης και που δεν υποβάλλεται στην Επιτροπή Παρακολούθησης για διαβούλευση και στην οποία βασίζονται οι προσκλήσεις.

Το σημειώνουμε ότι υπάρχει αυτή η εθνική απόφαση αυτή τη στιγμή, δεν είναι κάτι το οποίο έχουμε αποδεχθεί. Εμείς προτιμούμε οι προσκλήσεις με τη διατύπωσή τους, να υποβάλλονται στην Επιτροπή

Παρακολούθησης, με τη γραπτή διαδικασία εάν είναι απαραίτητο, για διαβούλευση.

Και αυτό μπορεί να γίνει με το Δίαυλο και ούτως ώστε να διασφαλίζεται η πλήρης διαφάνεια. Το επιχείρημά μας είναι ότι κανείς δεν μπορεί να υιοθετήσει κριτήριο επιλογής και επιλεξιμότητας χωρίς να βλέπει τι έχει επιλεγεί.

Κάθε πρόσκληση είναι διαφορετική και κάθε φορά τα κριτήρια διαφέρουν λίγο. Δεν επιλέγουμε τα νηπιαγωγεία με τον τρόπο που επιλέγουμε τους αυτοκινητοδρόμους. Υπάρχει μια κοινή φιλοσοφία, αλλά τα κριτήρια διαφέρουν.

Άρα λοιπόν μπορείτε να μας διευκρινίσετε ποιες είναι οι προθέσεις σας σχετικά με τις προσκλήσεις του ΕΤΠΑ.

Κος ΨΑΡΑΚΗΣ:

Να πω καταρχήν ότι χθες αυτό και στην τεχνική συνάντηση, όπου και οι συνάδελφοι από την Εθνική Αρχή Συντονισμού επειδή έγινε, χθες αυτό να το πούμε. Και τώρα επειδή ενημερώνομαι και εγώ ότι θέλει ο Γενικός Διευθυντής της ο κύριος Γιάννης ο Φίρμπας να παρέμβει, παρακαλώ εκεί τους συντονιστές της διαδικτυακής σύνδεσης να μπορέσουμε να βγάλουμε στην οθόνη μας τον κύριο Φίρμπα με εικόνα και με ήχο και μόλις αυτό είναι γεγονός να μπορέσω να το πω για να το ακούσει και ο Γιάννης και να μπορέσει να μιλήσει, γιατί είναι και οριζόντιο θέμα...

Κος ΦΙΡΜΠΑΣ:

Ελπίζω να με ακούτε...

(Ταυτόχρονες διαλογικές συζητήσεις)

Κος ΨΑΡΑΚΗΣ:

....δεν είναι ότι υπάρχει κάποια διαφοροποίηση στην Πελοπόννησο ή η Πελοπόννησος είναι έτσι και κάπου αλλού είναι διαφορετικά. Αυτό το θέμα νομίζω προσωπικά και από τη θέση μου και με την ευθύνη που έχω, ότι είναι θέμα συνεννόησης μεταξύ Εθνικής Αρχής Συντονισμού κράτους – μέλους και Ευρωπαϊκής Επιτροπής, δεν έρχεται σε επίπεδο δηλαδή περιφερειακού προγράμματος.

Ένα λεπτό να συνδεθεί και ο Γιάννης ο Φίρμπας, τον οποίο...

Κος ΦΙΡΜΠΑΣ:

Συνδεδεμένος είμαι αλλά δεν με ακούτε, δεν ξέρω τι γίνεται.

Κος ΨΑΡΑΚΗΣ:

Όχι Γιάννη τώρα, ένα λεπτό βγαίνεις, ναι τώρα περιμένουμε, θα παρέμβεις εσύ, δεν συνεχίζεται η κουβέντα.

(Ταυτόχρονες διαλογικές συζητήσεις)

Κος ΦΙΡΜΠΑΣ:

Απλά πολλές φορές έχω προσπαθήσει βρε Αντώνη μου...

(Ταυτόχρονες διαλογικές συζητήσεις)

Κος ΨΑΡΑΚΗΣ:

Ναι τώρα ακούγεσαι και σε βλέπουμε και με ήχο, δυναμώστε σας παρακαλώ και τον ήχο να μπορούμε να τον ακούμε και να μπορέσει να τον ακούει και η μετάφραση, για να μπορέσει να μεταφράζει στον κύριο Πακέτ και στον κύριο Ράσμουσεν.

Κος ΦΙΡΜΠΑΣ:

ΟΚ.

Κος ΨΑΡΑΚΗΣ:

Γιάννη σε ακούμε.

Κος ΦΙΡΜΠΑΣ:

Με ακούτε, με ακούνε και οι διερμηνείς;

Κος ΨΑΡΑΚΗΣ:

Ναι.

Κος ΦΙΡΜΠΑΣ:

Ωραία.

Ευχαριστώ για το λόγο. Καταρχήν και δια το τυπικό να μεταφέρω το χαιρετισμό της πολιτικής μου ηγεσίας και να ευχηθώ καλή επιτυχία στις εργασίες σας. Συνήθως παρεμβαίνουμε στην Αρχή, αλλά να μην χάνουμε το χρόνο, πάμε κατευθείαν στην ουσία.

Ήθελα να πω παρεμβαίνοντας, για να μην δημιουργείται καμίας μορφής παρεξήγηση. Ποτέ δεν είπαμε εμείς ότι η εξειδίκευση που υπογράφει ο Περιφερειάρχης είναι η απόφαση χωρίς την έγκριση της Επιτροπής Παρακολούθησης και μετά την απόφαση αυτή του Περιφερειάρχη βγαίνει η πρόσκληση. Κάθε άλλο, το αντίθετο.

Σε μία διαδικασία εξειδικεύσεων για την οποία έχει ακουστεί πάρα πολύ μεγάλη κριτική, ότι ήτανε βαριά, ότι ήτανε παλιό απομεινάρι από τα παλαιά, όπως μας έστελνε μηνύματα η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, αυτή η εξειδίκευση αποτελεί και επιτρέψτε μου ένα λεπτό να το εξηγήσω σε όλους, για μία ακόμα φορά.

Είναι η διοικητική βάση, πάνω στην οποία η Διαχειριστική Αρχή διαβουλεύεται με τους κατά περίπτωση φορείς, προκειμένου να προετοιμάσει την πρόσκληση, να προετοιμάσει τα κριτήρια και να τα φέρει στην Επιτροπή Παρακολούθησης, στη βάση μιας συνεκτικής αλλά περιεκτικής περιγραφής, περιγραφής του τι δράσεις πρόκειται να βγουν.

Συνεπώς, αν μου επιτρέπεται ένα μικρό σχόλιο, μέσα στο φάκελο, ανεξάρτητα αν το έχει υπογράψει ή όχι ο Περιφερειάρχης, μία περιγραφή του τι δράσεις πρόκειται να βγούνε, μαζί με τα κριτήρια, ανεξάρτητα υπογραφής.

Η υπογραφή του Περιφερειάρχη δεν έχει καθόλου να κάνει με το σύστημα της διαχείρισης, με την Επιτροπή Παρακολούθησης και τα λοιπά. Εσείς οφείλετε ως Διαχειριστική Αρχή να πάτε στην Επιτροπή Παρακολούθησης, να παρουσιάσετε ποιες δράσεις πρόκειται άμεσα να βγάλετε, εξ ου και ζητάτε την έγκριση των κριτηρίων, προκειμένου αφού λάβετε την έγκριση, να προχωρήσετε ως οφείλετε στην πρόσκληση κανονικά και όπως προβλέπεται από το σύστημα διαχείρισης.

Συνεπώς δεν θεωρώ ότι υπάρχει κάποιος λόγος να δημιουργείται οποιαδήποτε παρερμηνεία της προϋπογραφής του Περιφερειάρχη οτιδήποτε. Είναι εντελώς ανεξάρτητο, αυτό έγινε για να μην επιβαρύνουμε το σύστημα.

Δεν είναι αρμοδιότητα της Επιτροπής Παρακολούθησης να εγκρίνει μια διαδικασία εξειδίκευσης, συνεπώς να μην το μπερδεύουμε. Αρμοδιότητα κανονιστική παραμένει και είναι κορυφή στο σύστημα διαχείρισης και ελέγχου και στις αρμοδιότητες, όπως περιγράφονται και στο νόμο του ΕΣΠΑ.

Είναι να παρουσιάζεται όσο πιο καθαρά γίνεται στην Επιτροπή Παρακολούθησης τι πρόκειται να προκηρύξετε, να προκηρύξετε με την έννοια των προσκλήσεων και ποια κριτήρια, πολύ συγκεκριμένα, πρόκειται να εφαρμόσετε.

Πρέπει να λαμβάνει γνώση η Επιτροπή Παρακολούθησης, δεν έχω προλάβει συγχωρήστε με λόγω φόρτου, να δω ακριβώς τι έχει ο δικός σας φάκελος, αλλά νομίζω ότι αυτός ο φάκελος που έρχεται στα χέρια της Επιτροπής Παρακολούθησης έγκαιρα, όπως προβλέπεται και από τον κανονισμό λειτουργίας της, δίνει την ευχέρεια και για την εξέταση και για την υποβολή ενδεχόμενων ερωτήσεων και προετοιμασίας, προκειμένου σε αυτή την Επιτροπή και όχι σε άλλη, να εγκριθεί τα κριτήρια επιλογής των δράσεων, για τη συγκεκριμένη πρόταση αυτού του πακέτου των δράσεων.

Αυτές τις συγκεκριμένες τώρα του Κοινωνικού Ταμείου ήρθανε, διότι έχουν αυτό τον επείγοντα χαρακτήρα, καθώς και διότι από όσο γνωρίζω, δεν προτίθεστε στο αμέσως επόμενο διάστημα να βγάλετε κάποιες προσκλήσεις.

Εάν ισχύει αγαπητοί συνάδελφοι ότι πρόκειται μέσα στον Νοέμβριο ή τον Δεκέμβριο να βγάλετε προσκλήσεις και δεν έρχονται στην Επιτροπή Παρακολούθησης με τα κριτήρια, ενδεχομένως ο φίλος μου ο Κάρστεν δικαίως να μπερδεύεται και να λέει εμφανίζεται Νοέμβριο ή Δεκέμβριο του '22 ότι θα βγάλετε προσκλήσεις και έχει και κάποια ποσά.

Αυτά προτίθεστε να τα βγάλετε με γραπτή διαδικασία; Αν θέλετε τη συναδελφική μου άποψη, νομίζω καλό θα ήτανε, εφόσον είναι Νοέμβρης ή Δεκέμβρης και έχετε λόγο να τα βγάλετε Νοέμβρη ή Δεκέμβρη, εάν δεν υπάρχει λόγος, σε κάποιες περιπτώσεις υπάρχουνε λόγοι όπως ολοκληρώνεται κάποια πράξη, να μην το κάνετε σας παρακαλώ μέσα στον Νοέμβρη – Δεκέμβρη με μία ξαφνικά γραπτή διαδικασία. Έχετε το χρόνο να έρθετε από την καινούργια χρονιά.

Αν από την άλλη εσείς ξέρετε καλύτερα τα του οίκου σας υπάρχει ένας λόγος που χρειάζεται να επιταχύνετε, τότε πρέπει και άμεσα και πλήρως να παρουσιάσετε και την περίληψη της πρόσκλησης, που κάποιοι το ονομάζουν εξειδίκευση, μπορούσε να είναι μία περιεκτική περίληψη, μαζί με τα κριτήρια που ζητάτε την έγκριση.

Τα κριτήρια λοιπόν πρέπει να εξηγούν τι δράση χρειάζεται, τι δράση πρόκειται να, για ποια δράση πρόκειται να αποτελέσουν κριτήρια. Συνεπώς νομίζω ότι κακώς υπάρχει κάποια, έχει δημιουργηθεί μια εικόνα και μάλιστα ότι δεν έχουμε διαβουλευτεί για αυτό τον τρόπο του συστήματος διαχείρισης για την εξειδίκευση.

Η εξειδίκευση είναι καθαρά εθνική υπόθεση, είναι διοικητικό έγγραφο, αποτελεί σχέση μεταξύ δικαιούχων, φορέων, επιτελικών αρχών, της ΠΕΑΣ να υπογραμμίσω και να το τονίσω παρακαλώ, γιατί μιλάμε σε περιφερειακό πρόγραμμα.

Με βάση το νόμο και την πρωτοβουλία που πήρε η Εθνική Αρχή Συντονισμού, η ΠΕΑΣ, δηλαδή οι Δήμοι και η Περιφέρεια θα διαβουλεύονται με την Διαχειριστική Αρχή πριν προετοιμαστεί καν να βγει η διαδικασία της πρόσκλησης.

Αρα όχι απλά ενημερώνονται έγκαιρα που είπατε πριν και που είναι μια καινοτομία της νέας περιόδου και απαίτηση του κανονισμού, αλλά είναι συμμετοχοί στη διαδικασία της διαμόρφωσης των προσκλήσεων, μέσω της διοικητικής διαδικασίας που έχουν επιλέξει οι ελληνικές Αρχές να έχουν και που ονομάζεται εξειδίκευση και είναι η σχέση ανάμεσα στην Διαχειριστική Αρχή και στις επιτελικές δομές και τους άλλους αρμόδιους φορείς.

Ήθελα να το ξεκαθαρίσω για να είναι απόλυτα ξεκάθαρο. Ευχαριστώ. Έχω και κάποια άλλα στη συνέχεια θα ήθελα ξανά το λόγο, ευχαριστώ πολύ.

Κος ΨΑΡΑΚΗΣ:

Γιάννη ευχαριστούμε πολύ, ναι Κάρστεν παρακαλώ.

ΕΚΤΟΣ ΠΡΑΚΤΙΚΩΝ

Κος ΡΑΣΜΟΥΣΕΝ:

Είναι θέμα ερμηνείας τι σημαίνει ότι εγκρίνουμε τα κριτήρια και την εξειδίκευση. Για μένα σημαίνει ότι πρέπει να μπορέσει να σχηματίσει άποψη για το τι αποφασίζει. Η βελτίωση που είχαμε τον τελευταίο καιρό μετά από πολλά και δυσνόητα κείμενα, είναι ότι να έχουμε πια μια σελίδα που να περιγράφει τη δράση.

Ο στόχος μας είναι ο προϋπολογισμός και η άποψή μας είναι ότι μπορούν να υπάρχουν διάφορες προσκλήσεις με διάφορα κριτήρια και διάφορες προϋποθέσεις και να βαραίνει η μία ή η άλλη άποψη.

Θα ήταν πιο δίκαιο και πιο υγιές να το βλέπει κανείς την πλήρη πρόσκληση, όπως γίνεται στις άλλες χώρες – μέλη, πριν να κηρυχθεί η πρόσκληση, πριν από την προκήρυξη. Εμείς δεν είμαστε αντίθετοι με την εξειδίκευση, αλλά θέλουμε να βασίζεται σε στερεά θεμέλια.

Ίσως να παρεξήγησα, εγώ νόμισα ότι επρόκειτο να προκηρυχθούν πολλές προσκλήσεις και εγώ νόμισα ότι αυτό ήτανε Νοέμβριος και Δεκέμβριος και δεν υπήρξε σε αυτή την Επιτροπή καμία διαβούλευση για την εξειδίκευση ή για τις προσκλήσεις.

Και αναρωτιόμουνά πότε θα μας συμβουλευόσασταν. Θα προτιμούσα μία γραπτή διαδικασία, παρά να περιμένουμε την επόμενη συνεδρίαση της Επιτροπής Παρακολούθησης. Εάν προτίθεστε να προκηρύξετε τώρα προσκλήσεις το θεωρείτε απαραίτητο, ας πούμε ο αριθμός των μεταφερόμενων έργων είναι τεράστιος.

Μεταξύ μας Γιάννη θα πρέπει να συνεχίσουμε αυτή την συζήτηση και ελπίζω να καταλήξουμε σε κάποιο συμβιβασμό. Νομίζω ότι θα συμφωνήσουμε και οι δύο ότι πρέπει να υπάρχει πλήρης διαφάνεια στη διαδικασία, έχουμε έναν τρόπο να προχωρήσουμε αυτή τη στιγμή, έχουμε δει και σε άλλες Επιτροπές Παρακολούθησης ότι μερικές φορές η πληροφόρηση είναι ανεπαρκής, η πληροφόρηση που φτάνει στην Επιτροπή Παρακολούθησης ή μπορεί να δημιουργεί και σύγχυση η πληροφόρηση που έρχεται.

Εγώ θα συμβούλευα όλες τις Επιτροπές να ανεβάζουν τους διαγωνισμούς στον Δίαυλο εκ των προτέρων έτσι όλοι να μπορούν να τις συμβουλευτούν και να δουν τι γίνεται. Να συμφωνήσουμε τουλάχιστον ότι η Επιτροπή Παρακολούθησης πρέπει να μπορεί να δει τις προσκλήσεις πριν από την προκήρυξή τους.

Κος ΨΑΡΑΚΗΣ:

...και τι σχεδιάζουμε εμείς σε αυτό που παρουσιάσαμε Νοέμβριο – Δεκέμβριο και μετά τη δικιά μας τηλεδιάσκεψη που έγινε σε εθνικό επίπεδο και τις οδηγίες που λάβαμε, που ακριβώς έχουμε καταλήξει.

Παρακαλώ Γιάννη.

Κος ΦΙΡΜΠΑΣ:

Καταρχήν να ξεκινήσω από το σημείο στο οποίο συμφωνούμε, δεν ξέρω αν μεταφέρθηκε από τη διερμηνεία ότι έδωσα στην παρέμβαση του Κάρστεν, ακριβώς το παράδειγμα στο οποίο αναφέρθηκε, ότι είναι παράδοξο να εμφανίζεται Νοέμβριο – Δεκέμβριο ότι πρόκειται να βγάλει πρόσκληση και να μην έρχεται σε αυτή την Επιτροπή Παρακολούθησης.

Δίνει την εικόνα ότι δεν περνάει η έγκριση των κριτηρίων αυτών των προσκλήσεων από την Επιτροπή και για αυτό έδωσα, καταλαβαίνω ότι κάπως μπορεί να δημιουργηθεί μία παρεξήγηση.

Τώρα καταρχήν δεν είναι αληθές ότι οι οδηγίες που έχουμε δώσει είναι ότι είναι μιας σελίδας παρουσίαση. Το αν σε κάποιες περιπτώσεις η ποιότητα της παρουσίασης δεν ανταποκρίνεται στο να καταλάβει κάποιος και συγκεκριμένα τα μέλη της Επιτροπής Παρακολούθησης καταρχήν έτσι, τι είναι αυτό που πρόκειται να προκηρυχθεί, δίκην πρόσκλησης, να συμφωνήσω και αν χρειάζεται και δεν έχει γίνει κατανοητό, δεσμεύομαι ως Εθνική Αρχή Συντονισμού ότι θα στείλουμε συμπληρωματικό, θα κάνουμε συγκεκριμένη ημερίδα αν χρειάζεται τηλεδιάσκεψη και θα εξηγήσουμε ότι παίζει πάρα πολύ μεγάλο ρόλο αυτό που συχνά ονομάζουμε συνοπτικό, αλλά περιεκτικό.

Αγαπητέ μου Κάρστεν έχω διαβάσει στο παρελθόν τριάντα σελίδες περιγραφής, που δεν έλεγαν τίποτα. Και έχω διαβάσει μισή σελίδα που έλεγε τα πάντα. Συνεπώς αυτή η περίπτωση είναι μάλλον εκείνη που το μέγεθος δεν μετράει, αλλά μετράει η ποιότητα.

Εδώ λοιπόν και στεκόμενοι στο ότι εδώ συμφωνούμε ότι χρειάζεται να γνωρίζουν τα μέλη της Επιτροπής Παρακολούθησης, χρειάζεται να γνωρίζουν τι πρόκειται να βγει, θα καταθέσω, αν και μάλλον φαίνεται από τον τρόπο που θα το διατυπώσω, τον σκεπτικισμό μας, ότι καταγράφουμε αυτό που αναφέρεστε είτε σε τεχνικές συναντήσεις, είτε και ζητάτε να γραφτεί στα πρακτικά στις Επιτροπές Παρακολούθησης, σε σχέση με το ότι να περνάνε οι Επιτροπές Παρακολούθησης από τις Επιτροπές Παρακολούθησης, οι προσκλήσεις.

Πρόσεχε Κάρστεν, δεν είναι όταν θα αποφασιστεί να περνάνε από τις Επιτροπές Παρακολούθησης, δεν μπορεί να ισχύει μια λογική που λέει just to have a look. Πρόκειται να πηγαίνουν ογκώδεις, λόγω των απαιτήσεων, των τεχνικών απαιτήσεων από τα έχοντας υπόψη, από σημεία τα οποία αποτελούν κάποιες υποχρεωτικές τεχνικές αναφορές και ούτω καθεξής και θα χάνεται η ουσία με ανταλλαγές επί ανταλλαγών, μέχρι να βγει η πρόσκληση.

Αυτό λοιπόν κατά τη γνώμη μας και καταρχάς θα το συζητήσουμε, θα το συζητήσουμε και μαζί σας και ελπίζουμε να σας πείσουμε με τα επιχειρήματά μας, ότι αυτό περισσότερο προσθέτει στο

διοικητικό βάρος της διαδικασίας, ιδίως αν επί όλων αυτών των προσκλήσεων δίνουμε διαδικασίες ψήφισης, ημέρες και ούτε καθεξής, που υποχρεωτικά θα υπάρχουνε.

Και επιχειρηματολογώ και ζητώ αν επί της εγκυκλίου που έχουμε στείλει και την οποία υποθέτω ότι είναι σε γνώση σας, αυτό που η Εθνική Αρχή Συντονισμού έχει στείλει. Αν δεν το έχετε θα σας το στείλουμε. Οι συνεργάτες μου εκεί θα φροντίσουνε να σας το στείλουνε.

Κάθε τροποποίηση, πρόταση τροποποίησης που θα την κάνει πιο περιεκτική, ώστε όντως να καταλαβαίνετε και εσείς και τα μέλη της Επιτροπής Παρακολούθησης το περιεχόμενο, είμαστε απόλυτα ανοιχτοί, είναι μέρος της διαδικασίας, είναι αυτό που προφανώς θέλει να πει ο νομοθέτης.

Πουθενά όμως, κατά τη γνώμη μας, ο νομοθέτης για τους κανονισμούς δεν μπορεί να είχε στο μυαλό του ότι θα έρχονται στην Επιτροπή Παρακολούθησης ογκωδέστατα κείμενα, που αποτελούν τις προσκλήσεις προκειμένου να μπαίνουνε στη διαδικασία έγκρισης, διότι το just to have a look δεν είναι.

Στο πλαίσιο αν θέλετε ότι μιας άτυπης συνεργασίας με τις Διαχειριστικές Αρχές, να γίνεται μία τέτοια συνεργασία, γιατί σας βλέπουμε σαν συνεργάτες, όσο κι αν ενίοτε φαίνεται ότι δεν είναι έτσι, σας βλέπουμε σαν συνεργάτες.

Αν ο Αντώνης ο Ψαράκης θέλει να μοιραστεί με τον Νάσο τον Σοφό για παράδειγμα, αυτό που προετοιμάζουνε, καμία αντίρρηση. Δεν είναι θέμα και κακώς το είπες, δεν νομίζω ότι το εννοούσες με τον τρόπο που ακούστηκε, ότι έχει να κάνει με διαφάνεια, δεν είναι θέμα transparency προς Θεού, το αντίθετο.

Είναι θέμα διοικητικού βάρους. Το transparency διασφαλίζεται 100% με την διαμόρφωση ενός σωστού κειμένου που ενημερώνει την Επιτροπή Παρακολούθησης, περιεκτικού, αλλά ταυτόχρονα συνεκτικού, όχι τα ογκώδη γραφειοκρατικά κείμενα των προσκλήσεων.

Αυτά και ευχαριστώ.

Κος ΨΑΡΑΚΗΣ:

Ναι, Γιάννη, και εμείς σε ευχαριστούμε. Εγώ να πω από τη μεριά μας ότι σε αυτό που παρουσίασε η Λίτσα νωρίτερα, έχουμε τέσσερις δράσεις οι οποίες στην ουσία αφορούν μεταφερόμενα έργα, αυτές

είπαμε για Νοέμβρη – Δεκέμβρη, εκτός από τη σημερινή με την εναρμόνιση.

Και να πω ξεκάθαρα για ποιο πράγμα γίνεται. Έχουμε λοιπόν τρεις πράξεις αναβάθμισης πληροφοριακών συστημάτων Επιμελητηρίων Λακωνίας, Αρκαδίας, Αργολίδας, που περνάνε στην επόμενη προγραμματική περίοδο και είναι η δράση 1, 2, 4.

Είναι το Εξοικονομώ που είναι phased και το οποίο το έχουμε συμφωνήσει και για το ύψος και για το πώς περνάει στην επόμενη περίοδο και ποιο ποσό περνάει. Έχουμε δύο πράξεις κατασκευής έργων προστασίας από κατολισθήσεις και δύο βρεφονηπιακούς σταθμούς.

Τώρα, μεταξύ των κριτηρίων, που έχουμε σε αυτά που ανέφερα, υπάρχουνε δύο υποχρεώσεις κριτηρίων, όπως είναι το do not significant harm και το άλλο με το climate proofing τα οποία είναι σε επεξεργασία με τους jaspers, ο τρόπος με τον οποίο θα αξιολογούνται.

Και λέμε, λοιπόν, για να μην τελειώσουν αυτά τα έργα, αυτός είναι ο λόγος, να πάμε σε μία γραπτή διαδικασία όταν θα έχουμε αποφασίσει αυτά τα δύο συγκεκριμένα κριτήρια και θα έχει γίνει αποδεκτό σε επίπεδο συμφωνίας με τους jaspers πώς θα γίνεται η αξιολόγηση του συγκεκριμένου κριτηρίου γιατί αυτό το αναμένουμε, δεν είναι δική μας απόφαση το πώς θα το αξιολογήσουμε, είναι η κατεύθυνση που θα πάρουμε το πώς θα το αξιολογήσουμε.

Λέγαμε, λοιπόν, να μπορέσουμε για αυτές τις τέσσερις περιπτώσεις, αυτά έχει ο πίνακας Νοεμβρίου-Δεκεμβρίου 2022, να μπορέσουμε μόνο για αυτά να έχουμε μία γραπτή διαδικασία γιατί αφορούν έργα τα οποία στην ουσία έχουν τα κριτήρια αυτά τα δύο που δεν έχουν διευκρινιστεί για να μπορέσουμε να τα φέρουμε σήμερα και κινδυνεύουν να ολοκληρωθούν. Αυτός είναι ο λόγος.

Γιάννη, θέλεις να μιλήσεις πάνω σε αυτό, ναι, το κατάλαβα, παρακαλώ.

Κος ΦΙΡΜΠΑΣ:

Τώρα κατάλαβα και εγώ το λόγο. Είχα την εντύπωση, από τις συζητήσεις που είχαμε κάνει, ότι μόνο μία άλλη Περιφέρεια έχει αυτό το θέμα, του κινδύνου κάποια έργα να ολοκληρώνονται συνεπώς να πρέπει για να γίνουν να χρησιμοποιηθούν οι δαπάνες τους, που έχουν γίνει για τη νέα προγραμματική περίοδο, να προλάβουν να κάνουν

submission, υποβολή της αίτησης όπως προβλέπει ο κανονισμός ώστε να μην θεωρηθούν ολοκληρωμένα.

Από αυτά που ανέφερες, το κομμάτι που αφορά τα ψηφιακά, δεν χρειάζεται να περιμένεις για κανένα climate proofing, δεν αφορά, είναι μόνο για υποδομές. ΟΚ; Ένα.

Δεύτερον, για τα phasing έργα, που προδήλως δεν αφορά έργο το οποίο κινδυνεύει να τελειώσει, αν καταλαβαίνω καλά....

Κος ΨΑΡΑΚΗΣ:

Γιάννη, έχει μία διαφοροποίηση, συγγνώμη που σε διακόπτω, ότι στο κομμάτι το phased το ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΩ, γιατί για αυτό μιλάμε, τελειώνουν κάποιες παρεμβάσεις σε κάποια νοικοκυριά και αρχίζει και αλλάζει το νούμερο.

Οπότε με βάση το πού είναι ο άξονας σήμερα ο δικός μας, το τρέχον και τα λοιπά, είναι και για αυτό ανάγκη να γίνει η τμηματοποίησή του μέσα στο δίμηνο.

Κος ΦΙΡΜΠΑΣ:

Ωραία, χθες, προχθές, και οι συνάδελφοι φαντάζομαι το γνωρίζουν από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, αυτό που μέχρι πρότινος ήταν ένα σχέδιο νέου κανονισμού που ονομάζεται fast care, υπεγράφη στο τελικό επίπεδο. Ήταν γνωστό, είχε ολοκληρωθεί το περιεχόμενό του, ήταν μόνο στους jurist linguist, στους γλωσσολογικούς νομικούς. Αυτό, λοιπόν, υπεγράφη.

Εκεί μέσα, λοιπόν, λέει ότι υπάρχει μία σειρά από αναφορές για τα phasing έργα και για το 1 εκατομμύριο, όπως γνωρίζετε και τα λοιπά, και εκεί σαφώς λέει ότι για τα phasing έργα το άρθρο 73 παράγραφοι 1 και 2 του κανονισμού δεν εφαρμόζεται. Δηλαδή δεν χρειάζεται για αυτά τα έργα, που έχουν εγκριθεί σε προηγούμενη περίοδο και είναι phased, έχουν όλα τα χαρακτηριστικά ενός phased έργου, μην μπερδεύει, όχι phased έτσι γιατί νομίζουμε, αλλά που έχουν τα χαρακτηριστικά, δηλαδή είναι πάνω από 1 εκατομμύριο και όλα αυτά τα υπόλοιπα που προβλέπονται, δεν οφείλει η Διαχειριστική Αρχή να εφαρμόσει άρθρο 73 παράγραφοι 1 και 2.

Αλλά ας μη το συζητήσουμε τώρα εδώ διότι δεν είναι θέμα έγκρισης κάποιου συγκεκριμένου θέματος.

Εγώ καταλαβαίνω, και να θα συμφωνούσα, ότι στο βαθμό που για κάποιον λόγο, ιδίως αν πρόκειται για κάποια σημαντικά ποσά, μην κάνουμε ολόκληρη ιστορία....

Κος ΨΑΡΑΚΗΣ:

Είναι σημαντικά, Γιάννη, ναι.

Κος ΦΙΡΜΠΑΣ:

Τότε θα κάνετε τη διαδικασία, εμείς θα επιδιώξουμε, το είπα και το πρωί σε μία παρέμβασή μου στο Νότιο Αιγαίο, η Εθνική Αρχή Συντονισμού σε συνεργασία με τους jaspers, με το αρμόδιο Υπουργείο Περιβάλλοντος αλλά, και μην εκπλαγείτε, και με το αρμόδιο Υπουργείο Μεταφορών, γιατί έχει ευθύνη για το περιεχόμενο των μελετών και τα λοιπά, κάνουμε το καλύτερο δυνατό για να μπορέσουμε όσο το δυνατόν πιο γρήγορα, και στο πλαίσιο αυτό θα διαβουλευτούμε και θα θέλαμε και την υποστήριξη της Regio, για να μπορέσουμε να καταλήξουμε στα κατάλληλα κριτήρια, τα προσαρμοσμένα στην ελληνική πραγματικότητα όπως είναι το assignment προς τους jaspers.

Η εκτίμησή μας, με πάρα πολύ μεγάλη πίεση, είναι ότι μέχρι τέλος Νοεμβρίου θα μπορούμε να τα καταφέρουμε να το κάνουμε. Αλλά νωρίτερα το βλέπω αρκετά δύσκολο.

Συνεπώς, εγώ αυτό που θα πρότεινα για εκείνες τις περιπτώσεις που κινδυνεύουν να χαθούν έργα, όπως τα είπες, Αντώνη, η Επιτροπή Παρακολούθησης να εγκρίνει, ως οφείλει, και το on off κριτήριο, το ναι όχι κριτήριο του climate proofing για τις υποδομές, που είναι υποχρεωτικό και στη συνέχεια μόλις η Εθνική Αρχή Συντονισμού είναι έτοιμη θα αποστέλλει σε όλες τις διαχειριστικές αρχές, τα κριτήρια θα είναι για τους ίδιους, δεν θα αλλάζει ανά Διαχειριστική Αρχή, και αυτά τα κριτήρια, που θα αποτελούν στην ουσία, εφόσον θα είναι και μία συμφωνία με το αρμόδιο Υπουργείο, θα είναι τα συγκεκριμένα κριτήρια που θα εφαρμόζονται για να επιβεβαιώνεται ότι ένα έργο είναι climate proof και για το adaptation και για το mitigation.

Αυτό, λοιπόν, δεν θα κάνετε καμία ένταξη κανενός έργου εάν δεν έχετε αυτά τα κριτήρια και αν δεν τα έχετε εφαρμόσει. Οφείλουν, όμως, να γνωρίζουν οι φορείς που θα υποβάλλουν ότι θα πρέπει πριν γίνει η δική σας αξιολόγηση ότι θα τους ζητηθεί τεκμηρίωση υπό της

μορφή κάποιας έκθεσης, αυτό δουλεύουμε, η οποία θα αποδεικνύει ότι είναι συμβατό με το climate proofing.

Νομίζω ότι είναι η μόνη λύση που μπορούμε να προωθήσουμε και νομίζω ότι είναι απολύτως συμβατή, γίνεται και σε άλλες χώρες, εγκρίνεται το γενικό κριτήριο και η Εθνική Αρχή Συντονισμού δίνει στις διαχειριστικές αρχές τον κανόνα με βάση τον οποίο κάθε κατηγορία δράσης, κάθε sector επιβεβαιώνει το on off κριτήριο.

Ευχαριστώ.

Κος ΨΑΡΑΚΗΣ:

Γιάννη, σύμφωνα με αυτά που είπες και τις ημερομηνίες που ανέφερες και επειδή ξαναβλέπω αυτές τις τέσσερις δράσεις τις οποίες είπα και εγώ νωρίτερα και βλέπω και τα ποσά δίπλα, τα οποία τη συνοδεύουν, και βλέπω τα 9 εκατομμύρια στο phased έργο του ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΩ, το οποίο είπες ότι δεν χρειάζεται αυτό το συγκεκριμένο και ξεκινάει από το πιο εύκολο.

Βλέπω τα 4,5 εκατομμύρια στις κατολισθήσεις που επομένως σημαίνει ότι πρέπει να περιμένω το τέλος Νοεμβρίου. Και βλέπω τους δύο βρεφονηπιακούς σταθμούς, στους οποίους δεν νομίζω ότι είναι κάτι το οποίο να έρθει, είναι υποδομή, βέβαια, άρα και αυτός θα φτάσει εκεί, και έχουμε και το ψηφιακό στο οποίο είπες ότι δεν έχουμε καμία επίδραση.

Άρα εάν μπορούσαμε να συμφωνήσουμε στο κομμάτι ότι θα μπορέσουμε να έχουμε αργότερα, τουλάχιστον μετά το Νοέμβριο ή μέσα στο Δεκέμβριο, για να γίνω πιο συγκεκριμένος, μέσα στο Δεκέμβριο μία γραπτή διαδικασία, νομίζω ότι αυτό το πράγμα θα ήταν ευκαταίρετο και για το πρόγραμμα και για τη δική μας τη δουλειά διότι δεν είναι θέμα αποφυγής ούτε διαφάνειας, όπως ανέφερες και εσύ νωρίτερα πολύ σωστά, είναι θέμα έργων ανάλογα με την προετοιμασία που έχει γίνει τόσα χρόνια και έχει όλη τη διαφάνεια και όλη την πληροφορία γιατί πρόκειται για έργα τα οποία είναι ενταγμένα με διαδικασία αξιολόγησης και αυτή μπορεί να κοινοποιηθεί όλο αυτό το διάστημα στην Επιτροπή.

Τα λέω όλα αυτά σε εσένα απευθυνόμενος αλλά στην ουσία παρακαλώ να τα ακούσει και η Επιτροπή και να δώσω το λόγο στον κύριο Ράσμουσεν.

Κος ΡΑΣΜΟΥΣΕΝ:

Κατανοούμε όλοι ότι αυτό αφορά phase projects όχι τα transfer projects, τα μεταφερόμενα. Και τα phase projects θα έχουν, εάν αποφασιστεί πριν από την ημερομηνία, της πρότασης της τροποποίησης του κανονισμού.

Τα μεταφερόμενα έργα δεν εμπίπτουν σε αυτή την κατηγορία.

Κος ΦΙΡΜΠΑΣ:

Είπα ακριβώς το ίδιο.

Κος ΡΑΣΜΟΥΣΕΝ:

Θα υπάρχει κάτι να συμβαίνει λάθος αν λέμε το ίδιο πράγμα, Γιάννη. Πρέπει να το σταματήσουμε αμέσως.

Εντάξει, όλοι θέλουμε το ίδιο, θέλουμε μέγιστη ηλιοφάνεια, υπάρχει ευελιξία σε σχέση με τα phased έργα, υπάρχει ένα μικρό, δύσκολο, για το climate proofing αλλά εν πάση περιπτώσει δουλεύουμε επάνω σε αυτό, ελπίζουμε ότι το jaspers θα ανταποκριθεί.

Τι διακυβεύεται, για να καταλάβουν όλοι. Πρέπει να κάνουμε το phase αυτών των έργων πριν τελειώσουν. Αν έχουν ολοκληρωθεί δεν μπορούμε να κάνουμε το phase. Κινδυνεύουν να τελειώσουν πολύ νωρίς, μην σπεύσετε να τα τελειώσετε. Μερικές φορές οι κανόνες είναι λίγο κουτοί.

Αντώνη, έχεις και μεταφερόμενα έργα, όμως, ήδη. Αυτά δεν τα αφορά κάτι;

Κος ΨΑΡΑΚΗΣ:

...είναι στο κομμάτι αυτό που δεν επηρεάζεται από όλα αυτά που είπε ο Γιάννης, που δεν έχει climate proofing άρα λογικά θα μπορούσαν να είχαν έρθει σήμερα. Αυτό καταλαβαίνω εγώ από τα λεγόμενα του Γιάννη, σωστά;

Κος ΦΙΡΜΠΑΣ:

(Ομιλία μακριά από το μικρόφωνο)

...εξειδίκευσης.

Κος ΨΑΡΑΚΗΣ:

Ναι, απλά δεν είχε γίνει η άλλη διαδικασία της εξειδίκευσης διότι και από την ημερομηνία που έχουμε πάρει την εγκύκλιο και από τότε που εγκρίθηκε το πρόγραμμα και η προγραμματισμένη συνάντηση σήμερα για τη συνεδρίαση καταλαβαίνετε ότι εδώ έπρεπε σήμερα να φέρουμε άρον, άρον την εναρμόνιση γιατί πληρώνει η χώρα χρήματα, Γιάννη,

θα τα πω ανοιχτά όπως τα καταλαβαίνω. Και πληρώνει η χώρα χρήματα από το ΠΠΔΕ και πρέπει να την ελαφρώσουμε.

Και από την άλλη μεριά δεν φέραμε αυτά για τα οποία δεν προλαβαίναμε καν ή θα μπορούσαμε να κατηγορηθούμε κιόλας ότι την κάνουμε πολύ σύντομα την όλη διαδικασία ακριβώς για να μπορέσουμε να τα περάσουμε από την Επιτροπή.

Και ανακοινώσαμε στον προγραμματισμό μας...

Κος ΦΙΡΜΠΑΣ:

Αντώνη, έχουμε πλήρη εμπιστοσύνη στις ικανότητές σας. Μην το παίρνετε ως

Κος ΨΑΡΑΚΗΣ:

Όχι, όχι, άλλο, αλλού προσπαθώ να φτάσω.

Κος ΦΙΡΜΠΑΣ:

Προς Θεού, απλά τεχνικά να βοηθήσουμε και μάλιστα για το επίπεδο Επιτροπής Παρακολούθησης το παραέχουμε κάνει τεχνικό και θα έλεγα να σταματήσουμε αυτή τη συζήτηση εδώ γιατί θα λένε οι άνθρωποι τι λένε.

Κος ΨΑΡΑΚΗΣ:

Ναι, συμφωνώ μαζί σας, απλά λέω ότι θα μπορούσαμε να φέρουμε, και προτιμήσαμε να μην φέρουμε, ακριβώς γιατί θα μπορούσαν να μας πουν ότι συντμήσαμε το χρόνο και τρέξαμε να προλάβουμε ενώ είναι ξεκάθαρο ότι μάθαμε 15 Σεπτέμβρη το ένα και δεν προλαβαίναμε εκείνο το δίμηνο, τρίμηνο να το διανύσουμε, που λέει η εγκύκλιος, οπότε εκ των πραγμάτων....

Κος ΦΙΡΜΠΑΣ:

Θα το κάνουμε γραπτά, λοιπόν.

Κος ΨΑΡΑΚΗΣ:

Ναι, δεν θέλαμε εδώ να φέρουμε πράγματα τα οποία δεν θα είχαν περάσει οι χρονικές διάρκειες της διαβούλευσης και όλα τα υπόλοιπα που είμαστε υποχρεωμένοι να κάνουμε. Για αυτό και ζητήσαμε την γραπτή διαδικασία.

Εγώ θα έλεγα να μην το κλείσουμε, κύριε Ράσμουσεν, αυτό εδώ, έχουμε περάσει τα κριτήρια, δεν έχουμε φέρει κάτι άλλο. Για αυτές τις τέσσερις περιπτώσεις του προγραμματισμού μας για Νοέμβριο και Δεκέμβριο, δόξα τω Θεώ, είναι Οκτώβριος ακόμα, έχουμε ένα δεκαήμερο, δεκαπενθήμερο να κλείσουν οι επιτροπές και να

μπορέσουμε αν θέλουμε αυτό να το συζητήσουμε πάλι και ανάλογα με την περίπτωση να διαλέξουμε εκείνα για τα οποία μπορούμε να κάνουμε γραπτή. Και να συμφωνήσουμε τι μπορούμε να κάνουμε γραπτή.

Και περιμένοντας και τους jaspers να προχωράμε με σταθερά βήματα, σίγουρα και να μην προκαλούμε ερωτηματικά. Αυτή είναι η άποψή μου παγίως ότι θέλουμε να είμαστε σταθεροί και σίγουροι και όχι να βάζουμε θολά. Αν συμφωνείτε και εσείς.

Κος ΡΑΣΜΟΥΣΕΝ:

Το σημειώνω. Νομίζω ότι για την ώρα και οι δύο πλευρές πρέπει να συμφωνήσουν ότι ελαφρώς διαφωνούμε στην ερμηνεία του κανονισμού και να βρούμε ένα ενιαίο τρόπο να προχωρήσουμε για να μην αντιμετωπίσουμε διαφορετικά τις διαχειριστικές αρχές.

Νομίζω ότι, Γιάννη, πρέπει να συνεχίσουμε αυτή τη συζήτηση και να προσπαθήσουμε να την ολοκληρώσουμε το ταχύτερο δυνατόν για να έχουμε κοινή κατανόηση. Αν είναι δυνατόν κατά τη διάρκεια των επιτροπών Παρακολούθησης.

Σήμερα είχαμε ζητήματα, πρέπει να αντιμετωπιστούν, ας μην συμπεράνουμε πάρα πολλά. Σημειώνω ότι η πρόθεσή σας είναι να είστε πλήρως διαφανείς με την Επιτροπή Παρακολούθησης πριν ξεκινήσετε καινούριες δράσεις και περιλαμβανομένων παλαιών δράσεων που θα συνεχιστούν λαμβανομένης υπόψη της ευελιξίας που έχουμε, ευτυχώς.

Ας το αφήσουμε, λοιπόν, εκεί. Ευχαριστώ.

Κος ΨΑΡΑΚΗΣ:

Ωραία, συμφωνούμε απολύτως. Γιάννη, περιμένουμε οδηγίες από εσάς κεντρικά και οτιδήποτε άλλο διαβουλευτείτε σαν κράτος μέλος, κεντρικά με την Επιτροπή.

Απλά έτσι για να το κλείσω αστειευόμενος και εγώ, επειδή το ξεκινήσατε εσείς αστειευόμενοι, να πω ότι προφανώς ο κύριος Ράσμουσεν θέλει να επισκεφτεί ξανά την Ελλάδα και να έχουμε και άλλη διαβούλευση, μήπως μας κερδίσει στο μπάσκετ, αλλά αυτό αποκλείεται να γίνει γιατί όσες φορές και να επαναληφθεί, μεγαλύτερη θα είναι η διαφορά, παρά έτσι.

Λοιπόν, ευχαριστώ πάρα πολύ και θα το δούμε στην πορεία.

Κος ΦΙΡΜΠΑΣ:

Έχεις ακούσει να έχει μπάσκει η Δανία;

Κος ΨΑΡΑΚΗΣ:

Δεν έχει σημασία. Μπορεί να είναι λιγότεροι κάτοικοι αλλά με μεγαλύτερη ποιότητα, εγώ δεν αμφισβητώ αυτό αλλά όσες φορές και να πάμε εκεί το ίδιο θα είναι.

Παρακαλώ, κύριε Ράσμουσεν, δεν μπορώ να σας αφήσω χωρίς να απαντήσετε.

Κος ΡΑΣΜΟΥΣΕΝ:

Θα παίξετε και στο Κατάρ; Θα είστε εκεί;

Κος ΨΑΡΑΚΗΣ:

Μιλάμε για το μπάσκει, τη μεγάλη πορτοκαλί μπάλα και τη μπασκέτα.

Να συνεχίσουμε όμως. Ευχαριστούμε πάρα πολύ, Γιάννη, κύριε Φίρμπα, ευχαριστούμε πάρα πολύ.

Και προχωράμε στο επόμενο θέμα, και θα το δούμε αυτό αργότερα και θα το γράψουμε και στα συμπεράσματα με ένα τρόπο.

Λοιπόν, να βάλουμε την παρουσίαση της επικοινωνίας για να περάσουμε στις παρεμβάσεις και αυτών που έχουμε καλέσει εδώ γιατί φύγαμε λίγο στο χρόνο με το άλλο θέμα. Να βάλουμε λίγο την παρουσίαση της επικοινωνίας. Είναι αυτά που θα κάνουμε.

Είναι πάρα πολύ εύκολη και απλή. Εδώ είναι οι οδηγίες που έχουμε λάβει από το Υπουργείο.

Πρώτον, λοιπόν, έχει οριστεί η υπεύθυνη και αναπληρώτρια επικοινωνίας για συμμετοχή στο εθνικό και ευρωπαϊκό δίκτυο Inform της Γενικής Διεύθυνσης για την Αστική Πολιτική στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Έχουμε λάβει οδηγίες οι οποίες αφορούν την εφαρμογή του κανονισμού, έχουμε πάρει οδηγό επικοινωνίας και για το σχεδιασμό όλων των ψηφιακών εφαρμογών και της ιστοσελίδας μας.

Επομένως, έχει ξεκινήσει η προετοιμασία για τη νέα ιστοσελίδα του προγράμματος, θέλουμε ως τέλος Ιανουαρίου του 2023 να είναι ενεργή γιατί ούτως ή άλλως ο κανονισμός μάς δίνει ένα εξάμηνο από την έγκριση του προγράμματος, άρα 5/9 εγκρίθηκε το πρόγραμμα, 5/3 λήγει το εξάμηνο.

Μέχρι την ολοκλήρωση της νέας ιστοσελίδας, θέλουμε να το ξέρετε όλοι, οι πληροφορίες μας για το νέο πρόγραμμα αναρτώνται

στην υπάρχουσα, βλέπετε από κάτω ακριβώς είναι το γνωστό www.eydvelop.gr, για τη νέα προγραμματική περίοδο.

Και η ιστοσελίδα αυτή του προγράμματος, η καινούρια, θα είναι προσβάσιμη και μέσω του συνδέσμου που θα αναρτηθεί στην κεντρική πύλη του Υπουργείου, στο www.espa.gr.

Λαμβάνεται μέριμνα επίσης, να το πούμε αυτό, είναι οριζόντιο, όλες οι περιπτώσεις όπου έχουμε εκδηλώσεις εγκαινίων σημαντικών έργων, που διοργανώνονται από τους δικαιούχους, να μας ειδοποιούν οι δικαιούχοι, να ειδοποιούν την Περιφέρεια, να ειδοποιούν την Διαχειριστική Αρχή γιατί με τη σειρά μας πρέπει να ενημερώσουμε και την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για τις εκδηλώσεις αυτές εγκαινίων σημαντικών έργων.

Τώρα, έχουμε πάρει οδηγία για τα σημαντικά έργα, άρα καταλαβαίνουμε υπάρχει μία διάκριση ποια είναι σημαντικά και ποια είναι λιγότερο σημαντικά ή καθόλου σημαντικά. Δεν υπάρχει καθόλου σημαντικό έργο που να συγχρηματοδοτείται, το αντιλαμβανόμαστε αυτό.

Παρακαλούμε, λοιπόν, να έχουμε ενημέρωση για όλες τις περιπτώσεις εγκαινίων σημαντικών έργων από τους δικαιούχους για να μπορούμε να ενημερώνουμε την Επιτροπή και ανάλογα με τη σημασία που θα δίνει και η Επιτροπή να μπορούμε να δούμε σε ποιες μπορεί να παραβρίσκεται.

Αυτό ήταν αποκλειστικά και μόνο για λόγους....

Κος ΝΙΚΑΣ:

Με συγχωρείς, κύριε Διευθυντά. Θα απουσιάσω για 20-30 λεπτά, θα πάω δίπλα στα πλαίσια του Olympia Forum που είναι σε εξέλιξη, θα συμμετάσχω σε μία συζήτηση με τον Υφυπουργό Εσωτερικών.

Με αντικαθιστά ο κύριος Βερούλης, Αντιπεριφερειάρχης και για τα θέματα ΕΣΠΑ.

Κος ΨΑΡΑΚΗΣ:

Ωραία. Σας ευχαριστούμε πολύ. Περιμένουμε να γυρίσετε.

Και στο ενδιάμεσο, νομίζω ότι στο σημείο αυτό, επειδή έχει πολύ μεγάλο ενδιαφέρον και η κούραση προχωράει, πριν δούμε τις παρεμβάσεις, θέλω να έχω όμως τη σύμφωνη γνώμη από τους συναδέλφους, πριν δούμε λίγο τις παρεμβάσεις της Εθνικής Αρχής Συντονισμού και επειδή έχω ταλαιπωρήσει τους προσκεκλημένους που

θέλουν να κάνουν παρεμβάσεις για τα θέματα που εξήγησα νωρίτερα, να δώσουμε το λόγο στον κύριο Ζερεφό για να δούμε την παρουσίασή του, θα είναι στα αγγλικά το κείμενο, στα ελληνικά η ομιλία του, έτσι ώστε να μπορέσουμε να καταλάβουμε και στις δύο γλώσσες ακριβώς τις προθέσεις που εξήγησα νωρίτερα.

Κύριε Καθηγητά, ευχαριστώ πάρα πολύ για δεύτερη φορά, δεν θα κουραστώ να το λέω. Και σας δίνω το λόγο.

Κος ΖΕΡΕΦΟΣ:

Ευχαριστώ πολύ. Κυρίες και κύριοι της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, κύριε Αντιπεριφερειάρχα, δημόσιοι, δημοτικοί άρχοντες, εκπρόσωποί τους, ευχαριστώ που θελήσατε να εντάξετε την Ακαδημία Αθηνών, που είναι το ανώτατο πνευματικό ίδρυμα της χώρας, σε εφαρμοσμένες επιστήμες όπως είναι οι επιστήμες του περιβάλλοντος σχετικά με την Πελοπόννησο, που είναι μία περιοχή η οποία είναι στο κόκκινο τόσο από την Επιτροπή IPCC, τη Διακυβερνητική, δηλαδή, Επιτροπή για την Κλιματική Αλλαγή όσο και από τη μελέτη την οποία μας ανέθεσε στην Ακαδημία Αθηνών η Περιφέρεια Πελοποννήσου, και παρακαλώ το πρώτο slide.

Αυτή είναι η έκθεση, το εξώφυλλο, έχει 300 σελίδες. Δείχνει το εξώφυλλο μια gravure 200 ετών με την κατάσταση η οποία είναι σήμερα.

Αυτό που είναι ενδιαφέρον στην έκθεση είναι να δούμε με τρία σενάρια ένα ήπιο, ένα μεσαίο, στη μέση, και ένα ακραίο σενάριο εκπομπών των αερίων του θερμοκηπίου πώς αντιδρούν οι διάφορες περιοχές της Πελοποννήσου, για διάφορα φαινόμενα τα οποία έχουν μεγάλη περιβαλλοντική αξία αλλά και έχουν και μεγάλο κόστος, όπως είναι εν προκειμένω οι καύσωνες.

Στο χειρότερο σενάριο βλέπετε ότι όλη η Πελοπόννησος, ακόμα και οι ορεινές περιοχές σε μεγάλο ποσοστό, πλήττονται από αυτούς, είναι το χειρότερο σενάριο. Αλλά γενικά οι καύσωνες δεν αφήνουν την Πελοπόννησο αδιάφορη.

Αντίστοιχα, τα πράγματα για την βροχή, βροχοπτώσεις και στο μεσαίο σενάριο, κυρίως στην περίοδο την τελευταία, δηλαδή 2071-2100 σε σχέση με τις κανονικές τιμές βλέπουμε ότι η νοτιοανατολική Πελοπόννησος βρίσκεται σε μεγάλη δυσκολία.

Το ότι βρίσκεται σε μεγάλη δυσκολία μία περιοχή η οποία είναι και αγροτική είναι πολύ άσχημο, θα δείτε ότι δυστυχώς οι δείκτες ξηρασίας ήδη έχουν αρχίσει, ακόμα και με το ήπιο σενάριο, να δείχνουν ότι βρισκόμαστε σε επικίνδυνα επίπεδα.

Αν βγείτε έξω υπάρχει ένας λόφος και κάποια βουνά, ρίξτε μία ματιά να δείτε τι σημαίνει ερημοποίηση. Δεν χρειάζεται να πάτε στη Σαχάρα, ελάτε στη νοτιοανατολική Ελλάδα και θα το δείτε. Οι αγαπητοί μας εκλεκτοί προσκεκλημένοι θα το δουν μόλις βγουν από αυτό το κτίριο.

Μία από τις αιτίες είναι η ανακατανομή των υδάτων, η παγκόσμια, και βεβαίως αυτή που γίνεται μέσα στη Μεσόγειο, αλλά είναι και οι δασικές πυρκαγιές οι οποίες τα τελευταία χρόνια, ιδίως όταν μπήκαμε στον 21^ο αιώνα, άρχισαν να παρατηρούνται όσο περνούν τα χρόνια όλο και πιο ψηλά. Σήμερα κινδυνεύουν και τα έλατα σε υψόμετρο 1.000 μέτρων.

Και μετά από 30-40 χρόνια η επικινδυνότητα θα επεκταθεί σχεδόν σε όλη την Πελοπόννησο, όπως βλέπετε στο χειρότερο σενάριο.

Θα ήθελα να πω ότι αυτό δεν είναι προνόμιο μόνο της Πελοποννήσου, ο κίνδυνος αυτός. Όπως ξέρετε από το 2010 έχουμε αρχίσει να βλέπουμε επαναλαμβανόμενους καύσωνες στη Σιβηρία. Έξω από το Ιρκούτσκ το καλοκαίρι είχε 41 βαθμούς Κελσίου, τον Αύγουστο, όταν στην Αθήνα η θερμοκρασία ήταν 34. Το Λονδίνο ξεπέρασε για πρώτη φορά τη θερμοκρασία των 40 βαθμών Κελσίου.

Και οι δασικές πυρκαγιές στη Ρωσία το 2010 και στη συνέχεια το 2018 και φέτος, αλλά και στον Καναδά και σε άλλες περιοχές που είναι σε μεγάλα γεωγραφικά πλάτη, άρχισαν να δείχνουν τα σημάδια της κλιματικής αλλαγής.

Η κλιματική αλλαγή, που έχει ονομαστεί σε πολιτικό επίπεδο ως κλιματική κρίση και όχι μια απλή αλλαγή, ονομάστηκε έτσι από τους πολιτικούς γιατί; Διότι θέλουν να δείξουν τόσο οι ΗΠΑ αλλά και η Ευρωπαϊκή Ένωση, κατ' εξοχήν, ότι είναι μία κρίση.

Οι παλιές κλιματικές αλλαγές είναι γνωστές. Το Άργος για παράδειγμα, που είναι λίγα χιλιόμετρα από εδώ, το ονόμαζε ο Ησίοδος «πολυδίψιον» είχε πάντα πρόβλημα νερού.

Το ίδιο ισχύει και για την πτώση του Μυκηναϊκού πολιτισμού διότι πολλοί σπουδαίοι ερευνητές, όπως ο Τζων Χάντον πρόσφατα σε σπουδαία εργασία που δημοσίευσε, δείχνει πόσο ευάλωτη μπορεί να είναι μία κοινωνία, ιδίως μία κοινωνία σαν τις πολύχρυσες Μυκήνες, που στήριζαν την οικονομία τους στο ελαιόλαδο, σε μία παρατεταμένη κλιματική αλλαγή.

Αυτές οι κλιματικές αλλαγές ήταν φυσικές, ήταν μέσα στη φύση και συμβαίνουν, συνέβαιναν και θα συμβαίνουν. Ο άνθρωπος τώρα επιταχύνει τα πράγματα και τα επιταχύνει με τέτοιο ρυθμό ώστε το συνολικό κόστος της κλιματικής αλλαγής στην Ελλάδα, όπως το έχουν υπολογίσει στην Τράπεζα της Ελλάδας, θα ξεπεράσει στο τέλος του αιώνα τα 700 δισεκατομμύρια ευρώ. Διπλάσιο από το εξωτερικό χρέος της Ελλάδος.

Είναι προφανές ότι όλες αυτές οι αλλαγές, εδώ βλέπετε την υποχώρηση της ακτογραμμής της Πελοποννήσου από την άνοδο της μέσης στάθμης της θάλασσας, η οποία οφείλεται και σε γεωλογικά φαινόμενα αλλά περισσότερο οφείλεται στη διαστολή του ύδατος από την υπερθέρμανση της ατμόσφαιρας και του ύδατος.

Και δίπλα φαίνονται διάφορα σπουδαία ζητήματα, άκουσα τον κύριο Ψαράκη να αναφέρεται στις κατολισθήσεις και τον κύριο Περιφερειάρχη να αναφέρεται σε διάφορα σημαντικά ζητήματα τα οποία ουσιαστικά καλούμεθα να τα αντιμετωπίσουμε μέσα από αυτή την πρωτοβουλία που είχε η Περιφέρεια Πελοποννήσου να προσπαθήσει να δώσει έμφαση στην προστασία των κατοίκων, στην προστασία όχι μόνο της παρουσίας των ανθρώπων της υγείας πρώτα, αλλά και στην προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς η οποία στην περίπτωση της Πελοποννήσου, όπως ανέφερε και ο κύριος Περιφερειάρχης, θεωρείται μία από τις πλουσιότερες στον κόσμο.

Αν συγκρίνετε την πυκνότητα πολιτιστικής κληρονομιάς της Πελοποννήσου και της Αττικής μαζί σε σχέση με οποιαδήποτε άλλη χώρα με σπουδαίο πολιτισμό, όπως η Κίνα, η Ινδία, ακόμα και αν πάτε και στους Ίνκας, θα δείτε ότι είναι μεγαλύτερη η πυκνότητα της πολιτιστικής κληρονομιάς. Αυτή η πολιτιστική κληρονομιά δεν έχει υπολογιστεί στα 700 δισεκατομμύρια.

Ο αγροτικός κόσμος θα υποστεί σημαντική ζημιά και τα προγράμματα προσαρμογής που απαιτούνται τα έχουμε εκθέσει σε

αυτή τη μεγάλη έκδοση που κάναμε μαζί η Ακαδημία Αθηνών με την Περιφέρεια Πελοποννήσου, αλλά υποθέτουμε ότι θα κερδίσουμε περίπου 10 δισεκατομμύρια ευρώ μέχρι το τέλος του 21^{ου} αιώνα αν προσαρμοστούμε σωστά. Είναι το περίφημο πρόγραμμα ΠΕΣΠΑ.

Ο μηχανισμός που έχει προταθεί είναι πολύπλοκος αλλά και πολύ απλός. Λειτουργεί σαν απόρροια ανάγκης από την έρευνα που έγινε τα προηγούμενα δύο χρόνια τι χρειάζεται η Πελοπόννησος, η Περιφέρεια, για να προσαρμοστεί με αντικειμενικά και επιστημονικά κριτήρια αλλά και να μειωθεί το αποτύπωμα του άνθρακος στην περιοχή.

Νομίζω ότι τα slides, επειδή δεν έχουμε χρόνο, κύριε Ψαράκη, μιλάνε μόνο τους και θα παρακαλούσα τους εκλεκτούς μας προσκεκλημένους να τους τα στείλουμε στο διαδίκτυο να τα έχουν.

Απλώς ήθελα να πω ότι ο μηχανισμός της παρακολούθησης έχει διάρκεια πέντε χρόνων, τον πρώτο χρόνο είναι εδώ με τους μήνες πώς θα στελεχωθεί, πώς θα εξοπλιστεί αυτός ο μηχανισμός, είναι μία πρωτοποριακή μονάδα παρακολούθησης της Περιφέρειας των δύο κλάδων που αφορούν στη μείωση του κόστους της κλιματικής αλλαγής.

Διεθνώς ονομάζονται, και τα άκουσα και προηγουμένως από τον κύριο Κάρστεν, υποθέτω, αν δεν κάνω λάθος το επώνυμο γιατί δεν γνωρίζομαστε, η adaptation και η mitigation. Αυτά τα δύο πάνε χέρι-χέρι και μπορούν να αντιμετωπιστούν αν έχουμε τους κατάλληλους δείκτες και αν έχουμε φτιάξει τη σωστή υποδομή έτσι ώστε να παρακολουθούνται συνεχώς.

Αυτό που λείπει σήμερα και λείπει όχι μόνο από την Ελλάδα, λείπει από πολλές χώρες στον πλανήτη, είναι οι δείκτες. Οι δείκτες παρακολούθησης τους οποίους εν μέρει τους έχουμε εκθέσει στην έκθεση αλλά εδώ αποκρυσταλλώνονται καλύτερα καθώς θα προχωράμε στην υλοποίηση αυτού του μηχανισμού και αυτό το πρόγραμμα στα επόμενα 2-5 χρόνια θα προικίσει την Περιφέρεια με οφέλη τα οποία θα μπορούν να φτάσουν πολλά δισεκατομμύρια ευρώ.

Ο προτεινόμενος μηχανισμός, για να ολοκληρώσω, είναι σύμφωνος με όλες τις προτάσεις, όχι μόνο της Συμφωνίας των Παρισίων, όχι μόνο της Συμφωνίας του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου και των σχετικών νόμων που έχουν περάσει από τη Βουλή όλων των χωρών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αλλά βρίσκεται στην πρωτοπορία

ακόμα και σε προτάσεις οι οποίες τώρα βρίσκονται στο τραπέζι για την COP27 στο Σάρμ Ελ Σείχ.

Είναι προφανές ότι όλες αυτές οι δράσεις θα γίνονται σε συμφωνία και σε συνεννόηση με πολλά πανεπιστήμια και της Ελλάδας αλλά και από το εξωτερικό.

Στην Ευρώπη έχουμε αναπτύξει όλες οι ακαδημίες το European Advisory Council το οποίο έχει ειδικό τμήμα για το περιβάλλον. Και επειδή εγώ εκπροσωπώ την Ακαδημία Αθηνών σε αυτό, όπως και άλλοι συνάδελφοί μου, εγώ ανήκω και σε άλλες ακαδημίες, είναι μοναδική ευκαιρία, νομίζω, μέσω αυτών των προγραμμάτων περιφερειακής ανάπτυξης αυτό που αναπτύσσουμε εδώ στην Πελοπόννησο να το μιμηθούν και άλλες Περιφέρειες από άλλες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Και φαντάζομαι ότι αυτό θα χαροποιήσει και τον κύριο Ράσμουσεν και τον κύριο Κάρστεν και τις κυρίες, συγχωρέστε με, δεν γνωρίζω τα επώνυμα, αλλά θα μπορέσει να αποτελέσει, όπως οι Ολυμπιακοί Αγώνες, ένα καινούριο έναυσμα από τη μαμά Πελοπόννησο στις υπόλοιπες χώρες.

Λέω τη μαμά Πελοπόννησο γιατί όπως είπε ο Περιφερειάρχης εδώ ξεκίνησε η ποίηση, ο Όμηρος τον Τρωικό Πόλεμο τον ξεκίνησε από την Πελοπόννησο, εδώ ξεκίνησαν οι Ολυμπιακοί Αγώνες, εδώ που είμαστε στην Αρεόπολη ξεκίνησε στα αλήθεια η Ελληνική Επανάσταση, το ξέρετε και το τονίζετε, είδα πολύ και χάρηκα στις 17 Μαρτίου, πριν την 25^η Μαρτίου 1821.

Επομένως με όλο το σεβασμό στο σεπτό μέρος που λέγεται Πελοπόννησος και στην εξαιρετική οργάνωση, διοικητική και οικονομική, που έχει αναπτύξει η Ευρωπαϊκή Ένωση η Ακαδημία Αθηνών θα προσφέρει τις υπηρεσίες της και θα είμαστε πολύ χαρούμενοι, ήδη έχω μιλήσει με συναδέλφους μου από άλλες ακαδημίες, και την ιταλική και την Academia Europea και πάρα πολλές άλλες και τη Νορβηγική, στις οποίες θα έχουμε τη χαρά να συνεργαστούμε επιστημονικά.

Τέλος, επειδή άκουσα ότι είστε από τη Δανία, κύριε Ράσμουσεν, η Ακαδημία Αθηνών σχεδιάστηκε σε σχέδιο του Χάνσεν, ενός σπουδαίου αρχιτέκτονα ο οποίος ήταν πολύ διάσημος, όπως ξέρετε,

έφτιαξε το Musikverein και ένα σωρό άλλα στην Αυστρία και σε άλλες πόλεις της Ευρώπης.

Το σχέδιο της Ακαδημίας Αθηνών στηρίζεται στην Expédition de Morée, το βιβλίο το τρίτομο του Blouet που έχει την πρώτη έκδοση του ναού του Ολυμπίου Διός στην Ολυμπία. Είναι σχεδιασμένο ακριβώς όπως το φαντάστηκαν οι αρχιτέκτονες του Blouet ότι θα ήταν.

Αυτό το σχέδιο το έχουμε ζωντανό και ελάτε να το δείτε στην Ακαδημία Αθηνών στην οδό Πανεπιστημίου 28 και να το συγκρίνετε με το σχέδιο του Χάνσεν όπως έχει εκδοθεί, το πρώτο σχέδιο και είναι και σήμερα το ίδιο.

Επομένως, κύριε Αντιπεριφερειάρχα, κύριε Ψαράκη, κυρίες και κύριοι, νομίζω ότι κάνουμε μαζί με εσάς ένα καινούριο πείραμα συνεργασίας πνευματικών ανθρώπων για να αντιμετωπιστούν μείζονα προβλήματα τα οποία αντιμετωπίζει όχι μόνο η Ευρώπη, όλη η ανθρωπότητα.

Σας ευχαριστώ πάρα πολύ.

Κος ΨΑΡΑΚΗΣ:

Ευχαριστούμε και εμείς, κύριε Καθηγητά. Ευχαριστούμε πάρα πολύ για την παρουσίαση. Είναι από τα έργα εκείνα που πραγματικά είναι ελκυστικά και στη σκέψη και στο άκουσμα.

Δεν ξέρω αν έχετε σχόλιο, Κάρστεν, Νάσο, Νατάσα, αν θέλετε κάτι να πείτε σε αυτό.

Κος ΡΑΣΜΟΥΣΕΝ:

Όχι. Από την πλευρά μας επιτρέψτε μας να χαιρετίσουμε και εμείς αυτή την πρωτοβουλία μοντελοποίησης. Είναι το είδος πρωτοβουλίας που είναι πλήρως δικαιολογημένα από τα διακυβεύματα των καιρών, είναι ένα σχετικά σεμνό ποσό σε σχέση με τους κινδύνους που αντιμετωπίζουμε.

Νομίζω ότι αυτό που επιθυμούμε όλοι μας είναι αυτή η σχετικά νέα επιστήμη, η κλιματική αλλαγή, η οποία τροφοδοτείται φυσικά από όλες τις παραδοσιακές επιστήμες, γεωλογία ακόμα και ιστορία, θα μπορέσει να γίνει εφαρμοσμένη επιστήμη σε σύντομο χρονικό διάστημα.

Έχουμε την επίγνωση, έχουμε τον προϋπολογισμό για προσαρμογή και περιορισμό των επιπτώσεων αλλά συχνά λείπουν οι ιδέες και η έμπνευση που θα μας κατευθύνουν στα σωστά μέτρα.

Ελπίζω ότι θα μπορέσετε να μας κατευθύνετε, να έχουμε κάποιες υποδείξεις, κάποιες προτάσεις από το παρατηρητήριο που θα μας επιτρέψουν να αρχίσουμε να ελέγχουμε τα θέματα της προσαρμογής.

Ελπίζω, επίσης, ότι θα μπορέσετε να δώσετε και κάποιου τύπου κανονιστικής καθοδήγησης που είναι πολύ σημαντικό και για την οικονομία η οποία υφίσταται τώρα και το πρόσθετο βάρος των περιορισμένων πόρων, της σπανιότητας των πόρων.

Κος ΖΕΡΕΦΟΣ:

Σας ευχαριστώ πρέπει, κύριε Κάρστεν. Θέλουμε να μειώσουμε το αποτύπωμα του άνθρακα και να δημιουργήσουμε θέσεις εργασίας. Αυτός είναι ο δικός μας στόχος.

Και μπορούμε να το κάνουμε αυτό ιδιαίτερα στην γεωργία και στον τουρισμό σε αγροτικές και τουριστικές περιοχές όπως η Πελοπόννησος, είναι το καλύτερο παράδειγμα, όπου μπορεί κανείς να βρει απαντήσεις για όλα αυτά τα φαινόμενα.

Και ταυτόχρονα είναι ένα μοναδικό μέρος λόγω της τοπογραφίας του. Η τοπογραφία του είναι εκπληκτική, οι κατολισθήσεις είναι μείζον θέμα εδώ. Επίσης η πτώση της στάθμης του υπόγειου υδροφόρου ορίζοντα είναι μία μείζονα απειλή που οδηγεί στην ξηρασία που τη βλέπουμε έξω από τα παράθυρά μας.

Νομίζω ότι μπορούν να δημιουργηθούν θέσεις εργασίας. Για πρώτη φορά θα μπορούσαμε να συνδυάσουμε τον πολιτισμό με τη γεωργία και τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας και να απαλλαγούμε από τον άνθρακα.

Βλέπουμε τις επιπτώσεις και τώρα σε αυτή την εποχή των πολέμων. Βλέπουμε ότι η εξάρτηση ακόμα και από το φυσικό αέριο, που είναι ένα πιο φιλικό περιβαλλοντολογικό καύσιμο, δεν το θέλουμε ούτε αυτό.

Έχουμε τη θάλασσα, έχουμε τον άνεμο, έχουμε τη γεωθερμική ενέργεια. Υπάρχουν αυτές οι εναλλακτικές πηγές ενέργειας, έχουμε ηφαίστεια που κανείς δεν τα γνωρίζει.

Η Μήλος, το νησί, ή η Σαντορίνη είναι διάσημα νησιά λόγω των ηφαιστειών τους αλλά υπάρχει και η Νίσυρος, υπάρχει το Γυαλί, υπάρχει ένα ηφαίστειο εδώ στην Πελοπόννησο έξω από τους Αγίους Θεοδώρους, Σουσάκι λέγεται.

Έχουμε, λοιπόν, ηφαίστεια και δεν έχουμε γεωθερμική ενέργεια στην Ελλάδα. Δηλαδή απευθύνομαι σε όλους σας, δημάρχους, νομάρχες.

Νομίζω, λοιπόν, ότι έφτασε η στιγμή να προχωρήσουμε, να κατευθυνθούμε προς τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, εκεί είναι, μας περιμένουν. Πρέπει να σταματήσουμε να μιλάμε, τέρμα τα λόγια, να ριχτούμε στην δουλειά και να έχουμε αποτελέσματα.

Ευχαριστώ.

Κος ΨΑΡΑΚΗΣ:

Ευχαριστούμε πολύ. Να περάσουμε, και συγγνώμη για το χρόνο, γιατί βλέπετε ότι έχουμε φτάσει ήδη πολύ αργά και πρέπει κάποια στιγμή να ολοκληρώσουμε, να παρακαλέσω τον Πρόεδρο της Εθνικής Ομοσπονδίας Ατόμων με Αναπηρία να λάβει το λόγο για να δούμε τη δεύτερη πράξη στρατηγικής σημασίας.

Να παρακαλέσω, κύριε Πρόεδρε, αγαπητέ Γιάννη, να μην διαρκέσει πάνω από 7-8 λεπτά για να μπορέσει και ο Δήμαρχος Νεμέας να αναλύσει λίγο και στο κομμάτι των χωρικών γιατί έχουμε και κάποιο σεβαστό χρόνο μετά για τις παρεμβάσεις του Υπουργείου, οπότε να μην έχει πιάσει τουλάχιστον μεσάνυχτα έξω όταν κλείσουμε και για λόγους κυκλώματος και διαδικτυακά.

Γιάννη.

Κος ΒΑΡΔΑΚΑΣΤΑΝΗΣ:

Έχουμε συνεννοηθεί για 4 έως 5.

Κος ΨΑΡΑΚΗΣ:

Ναι, ναι, συμφωνώ. Έδωσα λίγο παραπάνω τώρα εγώ.

Κος ΒΑΡΔΑΚΑΣΤΑΝΗΣ:

Ουκ εν τω πολλώ το ευ.

Κύριε Αντιπεριφερειάρχη, κύριε προϊστάμενε της Διαχειριστικής Αρχής, αγαπητέ Αντώνη Ψαράκη, κυρίες και κύριοι εκπρόσωποι της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, κυρίες και κύριοι μέλη της Επιτροπής Παρακολούθησης, κύριε Καθηγητά, κύριε Ζερεφέ, είναι σημαντικό ότι σήμερα εδώ ενώπιον της Επιτροπής Παρακολούθησης θα πούμε δύο λόγια για το τι γίνεται ήδη στην Πελοπόννησο και τι μπορεί να συμβεί στη νέα προγραμματική περίοδο.

Θέλω πρώτα από όλα να ευχαριστήσω τον Περιφερειάρχη, τον κύριο Νίκα, και τους συνεργάτες του, εσάς, κύριε Ψαράκη, και τους

συνεργάτες σας, ιδιαίτερα την κυρία Κουτσούρη που έχουμε στενή συνεργασία.

Ήδη αυτή την περίοδο έχουμε σε υλοποίηση το σημαντικό έργο Αγησίλαος, αλλά πρώτα από όλα θέλω να πω ότι και εσείς και ο Περιφερειάρχης μάς ακούσατε με προσοχή όταν σας παρουσιάσαμε την πρότασή μας για το πώς μπορεί να γίνει η Πελοπόννησος, η κοινωνία της Πελοποννήσου, οι υπηρεσίες, οι αρχές, μία Πελοπόννησος συμπερίληψης, κοινωνικής συνοχής και ένταξης.

Και το έργο Αγησίλαος αυτό ακριβώς συμβολίζει, αυτό ακριβώς υπηρετεί. Δίπλα μου, αριστερά μου, είναι η κυρία Καλλιμάνη, είναι η υπεύθυνη του έργου, είναι η ψυχή αυτού του έργου, το τρέχει σε όλη την Πελοπόννησο, είναι σε πλήρη εξέλιξη.

Θέλω, όμως, για την ιστορία να πω ότι έχει την ονομασία Αγησίλαος, Αγησίλαος ο Β' θα έπρεπε να λέγεται, διότι ο Αγησίλαος ο Β' υπήρξε ένας από τους πιο σπουδαίους βασιλείς της Σπάρτης ο οποίος ήταν μικρός στο ανάστημα και είχε κινητική αναπηρία. Και όλοι γνωρίζουμε τι συνέβαινε στη Σπάρτη με την περίπτωση του Καιάδα.

Ο Αγησίλαος, λοιπόν, ο Β' ήταν ένας από τους σπουδαιότερους βασιλείς της Σπάρτης και συνολικά του ελληνικού χώρου και θέλαμε με αυτό το έργο να τιμήσουμε την ιστορική αυτή φυσιογνωμία σε μία περίοδο, μιλάμε για το 498-460π.Χ. ήταν βασιλιάς στη Σπάρτη ο Αγησίλαος ο Β'.

Ο Αγησίλαος ο Β', λοιπόν, το πρόγραμμα αυτό είναι σε πλήρη εξέλιξη σε όλη την Πελοπόννησο και νομίζω ότι ήδη τα αποτελέσματά του φαίνονται και στις σχέσεις με τις δημοτικές και περιφερειακές αρχές που συναντηθήκαμε και στην έρευνα κοινής γνώμης που πραγματοποιήθηκε και στα σεμινάρια με τις υπηρεσίες των Περιφερειών και των Δήμων και με τα σχολεία, τους εκπαιδευτικούς η συνολική εξέλιξή του.

Διαβάζοντας κανείς το νέο επιχειρησιακό πρόγραμμα βλέπει ότι υπάρχουν πολύ σημαντικές προβλέψεις εκεί από το να υπάρξουν δράσεις για τις γυναίκες με αναπηρία, για παράδειγμα, μέχρι το στρατηγικό στόχο που αναφερθήκατε, κύριε Ψαράκη, και εσείς και ο Περιφερειάρχης, για την πρόσβαση στις υποδομές, στις υπηρεσίες, την

εκπαίδευση, στην κατάρτιση, στην εργασία, στην κοινωνία στο σύνολό της.

Και πιστεύω ότι από κοινού θα σχεδιάσουμε ένα ολοκληρωμένο πρόγραμμα όπου θα αξιοποιήσει, κυρίες και κύριοι, κύρει Ζερεφέ, και τον πολιτιστικό πλούτο της Πελοποννήσου και από την άποψη της προώθησης της προσβασιμότητας, σε συνεργασία με το Υπουργείο Πολιτισμού και την Περιφέρεια, αλλά και από την άποψη της εκπαίδευσης του προσωπικού που εργάζεται στους πολιτιστικούς χώρους για να υποδέχονται και να ξεναγούν άτομα με αναπηρία από τις περιοχές εδώ, από όλη την Ελλάδα και από όλο τον κόσμο.

Μπορεί στο τέλος της δεκαετίας η Πελοπόννησος να έχει καλύψει ένα σημαντικό χρόνο και έδαφος από αυτόν που έχει χάσει στο παρελθόν.

Η έρευνα κοινής γνώμης που πραγματοποιήθηκε, σε σύγκριση που είχε γίνει πριν λίγα χρόνια έδειξε ότι ήδη στην Πελοπόννησο έχει επιτευχθεί μία σημαντική πρόοδος και βεβαίως με βάση τη δράση και του αναπηρικού κινήματος της Πελοποννήσου και τις δικές σας που έχετε χρηματοδοτήσει, κύριε Ψαράκη, και των δήμων και της Περιφέρειας.

Ενώνουμε δυνάμεις για να αλλάξουμε, να γίνουμε συμπεριληπτικοί και να μην αφήνουμε κανένα εκτός νυμφώνος.

Ευχαριστώ πολύ.

Κος ΨΑΡΑΚΗΣ:

Ευχαριστούμε πολύ, κύριε Πρόεδρε. Δεν ξέρω, κύριε Πακέ, επειδή σας, έτσι λιγάκι περισσότερο, αφορά το κοινωνικό ταμείο αυτή η πράξη στρατηγικής σημασίας που έχουμε, δεν ξέρω αν έχετε κάποια πράγματα να πείτε, αν θέλετε να παρέμβετε πολύ σύντομα.

Κυρία Ξενίδου, εσείς, πολύ ωραία.

Κα ΞΕΝΙΔΟΥ:

Ευχαριστούμε πολύ. Είμαστε πολύ χαρούμενοι που βλέπουμε ότι οι πράξεις που βοηθού αυτές τις ομάδες που τόσο πολύ δυσκολεύονται στη χώρα μας και προσπαθούν να έχουν αυτά που για τους υπόλοιπους είναι αυτονόητα, προχωράει και θα εξειδικευτεί και περαιτέρω.

Δηλαδή και ειδικά η αναφορά σας ότι θα έχετε μία ειδική πρόβλεψη για τις γυναίκες ή, δεν ξέρω, δεν είχα τη χαρά να δω λίγο πιο αναλυτικά, μας χαροποιεί ιδιαίτερα.

Θα θέλαμε να σας συγχαρούμε, να σας ευχηθούμε καλή δύναμη και να συνεχίσετε στο δρόμο αυτό γιατί, όπως ξέρετε, δεν ξεκινάμε όλοι από την ίδια αφετηρία και για εμάς, τη διεύθυνσή μας, είναι πολύ σημαντικό να βοηθούμε τους ανθρώπους που έχουν λίγο περισσότερη ανάγκη να παραμείνουν στον κοινωνικό ιστό, να παραμείνουν ενεργοί, όχι απλά να τους βοηθάμε αλλά να τους καθιστούμε ικανούς, αυτοεξυπηρετούμενους και ανεξάρτητους.

Ευχαριστώ πολύ.

Κος ΨΑΡΑΚΗΣ:

Ευχαριστούμε πάρα πολύ. Για αυτό το λόγο σήμερα προσπαθήσαμε, παρά τη στενότητα του χρόνου, να γίνουν αυτές οι παρεμβάσεις για να καταλάβετε και πώς προέκυψαν και οι πράξεις στρατηγικής σημασίας, δεν είναι κάτι το οποίο απλά το αναφέραμε για να ανταποκριθούμε σε μία υποχρέωση αλλά είναι κάτι το οποίο πιστεύουμε.

Ευχαριστούμε πάρα πολύ.

Να περάσουμε και στην παρέμβαση για τα χωρικά και να κλείσουμε. Έχουμε, λοιπόν, μεταξύ των ολοκληρωμένων χωρικών επενδύσεων που ανέφερα νωρίτερα, είδατε τη συνεργασία στην Κόρινθο από τρεις δήμους οι οποίοι έχοντας κοινά σύνορα, φυσική συνέχεια και στην τοπογραφία τους και στο κλίμα τους και συνέργεια στην επιχειρηματικότητα, έχουμε αντιπροσώπους τους εδώ, έχουμε το Δήμαρχο Νεμέας, έχουμε Αντιδήμαρχο από το Δήμο Σικυωνίων και τον Γενικό Γραμματέα του Δήμου Ξυλοκάστρου-Ευρωστίνης.

Να παρακαλέσω τον Δήμαρχο Νεμέας, εξ ονόματος όλων, για μία επίσης σύντομη παρέμβαση. Εδώ ακούμε ένα Δήμαρχο, ακούμε ένα δικαιούχο ο οποίος θα συνεργαστεί με άλλους επίσης δήμους και ο οποίος θα μας εκθέσει, έτσι όπως και στη διαβούλευση μας παρέθεσε, το όραμά τους και τη στόχευσή τους μέσα από αυτή την ολοκληρωμένη χωρική επένδυση την οποία πρότειναν.

Κύριε Δήμαρχε, ευχαριστώ πάρα πολύ όπως και τους υπόλοιπους για την παρουσία σας. Παρακαλώ.

Κος ΦΡΟΥΣΙΟΣ:

Καλησπέρα σας. Κύριε Περιφερειάρχη, αξιότιμα μέλη της Επιτροπής Παρακολούθησης του νέου προγράμματος Πελοπόννησος 2021-2027, αξιότιμοι εκπρόσωποι της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, λέγομαι Φρούσιος Κωνσταντίνος, είμαι Δήμαρχος Νεμέας και εκπροσωπώ στην παρούσα

συζήτηση άλλους δύο δήμους, τον Δήμο Σικυωνίων και τον Δήμο Ξυλοκάστρου-Ευρωστίνης.

Θα ήθελα να ευχαριστήσω για την πρόσκληση που δεχθήκαμε να παριστάμεθα και είναι τιμή για εμάς να παριστάμεθα σήμερα εδώ στην πρώτη Επιτροπή Παρακολούθησης του νέου προγράμματος.

Είμαστε τρεις όμοροι δήμοι με κοινά προσδιοριστικά στοιχεία, με κοινές αναπτυξιακές προοπτικές και μέσα σε ένα πνεύμα συνεργασίας τόσο μεταξύ μας αλλά και με την Περιφέρεια μας δόθηκε η ευκαιρία στην προηγούμενη διαβούλευση, στην ευρεία διαβούλευση που προηγήθηκε πριν την έγκριση του προγράμματος, να καταθέσουμε τις ιδέες μας, τις απόψεις μας, τους στόχους μας για την ανάπτυξη των περιοχών μας.

Στο πλαίσιο της νέας προγραμματικής περιόδου δίνεται μία ξεχωριστή ευκαιρία για εμάς να συνεργαστούμε και να αποδώσουμε οφέλη στις κοινωνίες μας μέσα από τα διαρθρωτικά ταμεία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, το Ευρωπαϊκό Ταμείο της Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο δίνοντας προτεραιότητα στην προστασία του περιβάλλοντος που προϋποθέτει στροφή σε ήπιες μορφές ενέργειας, μείωση κόστους ενέργειας, τρόπους αντιμετώπισης, αυτό που είπε και ο κύριος Καθηγητής προηγουμένως, της νέας κλιματικής αλλαγής, στις ενεργειακές αναβαθμίσεις ενδεχομένως των υποδομών μας, στον τουρισμό μας, που μπορεί να είναι ο ιστορικός, ο φυσιολατρικός.

Έχουμε αυτά τα πλεονεκτήματα, τα συγκριτικά πλεονεκτήματα και μου άρεσε το επίθετο που χρησιμοποίησε στην ομιλία του προηγουμένως ο κύριος Περιφερειάρχης. Στην επιχειρηματικότητα, στην εξωστρέφεια, σε καινοτόμες εφαρμογές στην παραγωγή, στην ενίσχυση και στη φροντίδα περιθωριοποιημένων και εμπερίστατων ομάδων του πληθυσμού μας, και με επίκεντρο την παροχή υλικών και άυλων αγαθών στο παιδί, στους νέους, τους ανέργους, στην τρίτη ηλικία προσπαθώντας μέσα από αυτούς τους άξονες να μπορέσουμε να διεκδικήσουμε, επιτρέψτε μου την έκφραση, οφέλη, λειτουργούμε και κινούμαστε συνεργατικά, γρήγορα και μεθοδικά.

Περιμένουμε, λοιπόν, την εκκίνηση της νέας στρατηγικής για την ολοκληρωμένη χωρική επένδυση τόσο σε έργα δομικά και αναπτυξιακά

αλλά κυρίως σε έργα διαδημοτικά που ξεπερνούν την τοπική εμβέλεια του καθενός από εμάς.

Θα ήθελα να σημειώσω, και για να μην τρώω το χρόνο σας, γιατί ήδη βλέπω πολλούς που έχουν ταλαιπωρηθεί από το παρατεταμένο ωράριο, σαν μία οντότητα και οι τρεις μαζί διαθέτουμε κατά πολύ μεγάλο ποσοστό το στελεχιακό δυναμικό αυτό που θα μας βοηθήσει πολύ στη διαχείριση των έργων και οποιαδήποτε εξειδικευμένη υποστήριξη μας ζητηθεί από την Περιφέρεια ανάλογα τις ανάγκες μας.

Κλείνοντας θα ήθελα να σας ευχαριστήσω για τη συνεργασία, να ευχαριστήσω ιδιαίτερα τον Περιφερειάρχη που πάντα έχει αυτιά και ακούει έμπρακτα και άμεσα τα καλέσματά μας, τον κύριο Ψαράκη που ενέσκηψε στους προβληματισμούς των κοινωνιών μας και γενικότερα τη Διαχειριστική Αρχή για την αμέριστη συμπαράστασή της.

Σας ευχαριστώ πολύ.

Κος ΨΑΡΑΚΗΣ:

Δήμαρχε, ευχαριστώ πάρα πολύ. Είναι αλήθεια ότι είχαμε τη συμμετοχή σας επανειλημμένα στις διαβουλεύσεις που κάναμε πριν ή κατά τη σύνταξη και το σχεδιασμό του προγράμματος.

Είπαμε και επαναλαμβάνω ότι μέσα στο Δεκέμβρη θα γίνει μία μεγάλη συνάντηση, θα προσπαθήσουμε δια ζώσης, όσοι δεν τα καταφέρουν με τηλεσυμμετοχή, να δούμε λίγο τις ολοκληρωμένες χωρικές επενδύσεις αφενός τη βιώσιμη αστική ανάπτυξη της πόλης χωριστά από τις ολοκληρωμένες χωρικές επενδύσεις σε δήμους σαν την περίπτωση σας, ώστε να ανταλλάξουμε εμπειρίες και να ακούσουμε και καλές πρακτικές και σιγά-σιγά να προχωρήσουμε και σιγά-σιγά να προχωρήσουμε και τη σύνταξη των στρατηγικών για αυτές τις περιοχές για να μπορέσουμε να ολοκληρώσουμε και να ξεκινήσουμε πιο σύντομα από ό,τι αυτή την περίοδο την υλοποίηση της στρατηγικής.

Κύριε Περιφερειάρχη, θέλετε να πείτε κάτι επάνω σε αυτό;

Κος ΝΙΚΑΣ:

Καταρχάς ζητώ συγγνώμη ότι απουσίασα από την εισήγηση του κυρίου Ζερεφού, έγινε μία εξαιρετική δουλειά. Απουσίασα γιατί παράλληλα έχω μία συμμετοχή σε μία συζήτηση που γίνεται στο Olympia Forum με τον Υφυπουργό Εσωτερικών, αυτός ήταν ο λόγος, σας το είπα όταν έφυγα.

Έχουμε σοβαρά προβλήματα στην Περιφέρειά μας. Έχουμε το θέμα των διαβρώσεων στον Κορινθιακό κόλπο, ιδιαίτερα στην πλευρά της Πελοποννήσου, ευτυχώς που δεν έχουμε στη Στερεά Ελλάδα.

Προσπαθούμε να αντιμετωπίσουμε προβλήματα, λειτουργούμε πυροσβεστικά, καμία 20αριά χρόνια δεν έχει ολοκληρωθεί η μελέτη για συνολική αντιμετώπιση του προβλήματος.

Έχουμε σοβαρή έλλειψη νερού στην ανατολική Πελοπόννησο και έλλειψη νερού σημαίνει προοπτικά ερημοποίηση. Δεν είμαστε καθόλου μεθοδικοί στο ζήτημα των γεωτρήσεων, εκατοντάδες γεωτρήσεις, χιλιάδες, δεν έχουν μπει τα πράγματα σε μία σειρά. Αντληση υφάλμυρου νερού, προοπτική ερημοποίησης σε όλες τις περιοχές, ιδιαίτερα στον ανατολικό χώρο.

Η θερμοκρασία ανεβαίνει, φωτιές έχουμε συχνά πυκνά. Τα έργα άρδευσης, κάποια από αυτά έχουν γίνει ανέκδοτο, σαν τον Ανάβαλο που καθυστερεί 40-50 χρόνια, τη λίμνη Δόξα, τον Ασωπό, Δήμαρχέ μου, που πρέπει να τελειώσουμε γρήγορα με τον Ασωπό για να αντιμετωπίσουμε τα προβλήματα στις περιοχές στις οποίες αναφέρθηκε.

Αυτό το βιβλίο το οποίο γράφτηκε από τον κύριο Ζερεφό, την ομάδα του και την Ακαδημία Αθηνών είναι πράγματι ένας κανόνας για εμάς, ένα σπουδαίο έργο για το οποίο υπερηφανευόμαστε όλοι μας με πρώτη τη Διαχειριστική Αρχή και συνολικά την Περιφέρεια. Ένα παραδειγματικό έργο για όλους.

Θέλω, όμως, να τονίσω ότι υπάρχει μία προσπάθεια που βρίσκεται σε εξέλιξη στην Πελοπόννησο, άλλη. Είναι η προσπάθεια η οποία γίνεται από το Costa Navarino σε συνεργασία με την Ακαδημία Περιβάλλοντος της Στοκχόλμης και την Αμερικανική Γεωργική Σχολή Θεσσαλονίκης.

Τα βήματα τα οποία έχουν γίνει είναι πάρα πολύ σημαντικά, ιδιαίτερα βήματα για την προστασία του περιβάλλοντος. Το Costa Navarino είναι ένα χαρακτηριστικό παράδειγμα οικονομικής ανάπτυξης, κοινωνικής ανάπτυξης στην περιοχή με σεβασμό, απόλυτο σεβασμό στο περιβάλλον, βιολογικά προϊόντα και τα λοιπά, και δείχνει το δρόμο γενικότερα για την ανάπτυξη της Πελοποννήσου.

Λοιπόν, προφανώς οτιδήποτε κάνουμε, εμείς και τον τουρισμό και την ανάπτυξή του την βλέπουμε με αυτό το πρίσμα της

περιβαλλοντολογικής προστασίας, όπως η προώθηση των θεμάτων που συνδέονται με την βιολογική γεωργία είναι από τα ων ουκ άνευ για την οικονομική ανάπτυξη της περιοχής μας.

Με τον κύριο Βαρδακαστάνη, τον καλό Πρόεδρο, έχουμε συνεργαστεί πολλές φορές, ό,τι είπαμε δεν θα μείνουν στα λόγια, θα γίνουν πράξη. Προοπτικά ΑμεΑ είμαστε όλοι μας, μετά από μία ηλικία όλοι μας είμαστε ΑμεΑ και δεν εννοώ αυτούς τους συνανθρώπους μας που γεννιούνται με πρόβλημα. Και να μην πω το κοινότυπο ότι κάθε κοινωνία δείχνει το πολιτιστικό της επίπεδο από το βαθμό σεβασμού και βοήθειας προς τους συνανθρώπους μας.

Είπα ότι όλοι είμαστε προοπτικά ΑμεΑ γιατί η ηλικία μάς φορτώνει με προβλήματα επομένως χρειαζόμαστε βοήθεια και συμπαράσταση.

Πολύ ωραία η επιλογή του Αγησιλάου του Β'. Υπάρχει και το παράδειγμα του Τριταίου, του ποιητή αυτού με τα κινητικά προβλήματα ο οποίος με τον ενθουσιασμό του ξεσήκωνε τους στρατιώτες και τα λοιπά, που σημαίνει ότι υπήρχε αξιοποίηση πνευματική των ανθρώπων.

Ο Καιάδας είναι μία ιστορία η οποία μάλλον δεν συνδέεται με αυτό το οποίο λέγεται, αλλά ας μην το αναλύσουμε εδώ.

Έχουμε καθήκον ως Περιφέρεια να σταθούμε δίπλα στα άτομα με ειδικές ανάγκες όχι με λόγια αλλά με πράξεις. Κύριε Καραλή, κύριε Πρόεδρε, κάπου είσαι εδώ, θα συμβάλλουμε οικονομικά να αγοράσετε ένα κέντρο υποστήριξης των ΑμεΑ, ένα σπίτι, γραφεία και τα λοιπά στην Τρίπολη, ώστε να είμαστε πιο οργανωμένοι. Και όπου μπορούμε αλλού να σας βοηθήσουμε θα σας βοηθήσουμε.

Αγαπητέ μου Δήμαρχε της Νεμέας, εσύ που είσαι Δήμαρχος σε μία ευλογημένη περιοχή την οποία φρόντισε ο μεγάλος Μίλλερ με την αγάπη του για 40 ολόκληρα χρόνια, όπου θα κάνουμε και το σταθμό, όπως είπε ο κύριος Ράσμουσεν, το τραίνο αρχαιολογικών χώρων θα περάσει από εσένα.

Εσύ, το Κάστρο και το Ξυλόκαστρο, οι τρεις δήμαρχοι που συζητάτε ωραία μεταξύ σας σε μία ευλογημένη περιοχή με τη σταφίδα, με το κρασί, με το λάδι, με τα σταφύλια, ό,τι πιο παραγωγικό έχουμε στην Πελοπόννησο νομίζω ότι τα χωρικά θα συμβάλλουν, συνεργαζόμενοι οι τρεις σας και με εμάς, στην ανάπτυξη της περιοχής,

στην πολυεπίπεδη ανάπτυξη της περιοχής διότι εσείς έχετε και θέματα πολιτισμού όπως είναι ο αρχαιολογικός χώρος της Νεμέας, όπως είναι το μεγάλο θέατρο των Σικυωνίων, έχετε και αγροτική ανάπτυξη και βεβαίως το κρασί, που τείνει να γίνει το πρώτο προϊόν, να τραβήξει και άλλα προϊόντα μαζί του, νομίζω ότι θα είναι αυτό εξαιρετικά θετικό.

Μακάρι να πάμε καλά στα χωρικά γιατί δεν πήγαμε καλά, ούτε στη βιώσιμη αστική ανάπτυξη. Και είπαμε να συνεργαστούμε, να καλύψουμε προβλήματα και ανάγκες ώστε να προχωρήσουμε περισσότερο σε αυτή την περίοδο.

Όπως είπε και ο Αντώνης το Δεκέμβριο θα συνεργαστούμε να δούμε τι δυνάμεις έχουμε, τι δεδομένα έχουμε ώστε να βοηθήσουμε σε αυτή την περίοδο να πάμε καλύτερα. Ευχαριστώ πολύ.

Κος ΨΑΡΑΚΗΣ:

Σας ευχαριστούμε πάρα πολύ.

Ναι, κύριε Ράσμουσεν, παρακαλώ βεβαίως.

Κος ΡΑΣΜΟΥΣΕΝ:

Δύο λόγια για να καλωσορίσουμε την πρωτοβουλία που παρουσιάστηκε.

Είναι πολύτιμη πρωτοβουλία και μολονότι μπορεί να ρισκάρω να μην είμαι δημοφιλής, οι Έλληνες είναι καλοί σε πολλά πράγματα αλλά ίσως όχι καλύτεροι στη συνεργασία.

Το ότι έχουμε τρεις δήμους που συνεργάζονται καλά είναι πολύτιμο και θα το παρακολουθούμε με πολύ προσοχή και ελπίζουμε ότι θα εμπνεύσει και άλλους να ακολουθήσουν το παράδειγμα αυτό και αν ακολουθήσουν τον ίδιο δρόμο. Είναι ο σωστός δρόμος για να προχωρήσουμε για την περιφερειακή και την υποπεριφερειακή ανάπτυξη.

Περιμένουμε, λοιπόν, να δούμε τι θα γίνει επ' αυτού και μετά την περιγραφή σας πιστεύω ότι η επόμενη Επιτροπή Παρακολούθησης θα γίνει σε εκείνη την περιοχή με το κρασί και με τα ελαιόδεντρα και με τα σταφύλια και τα λοιπά, και τα λοιπά.

Κος ΨΑΡΑΚΗΣ:

Βεβαίως, εάν έχει εγκριθεί η στρατηγική.

Κος ΡΑΣΜΟΥΣΕΝ:

Αστειευόμουν απλώς.

Κος ΨΑΡΑΚΗΣ:

Όχι, όχι. Εκτός και αν νομίζετε ότι....αλλά ούτε αυτό είναι πιθανό, ούτε σε αυτή την περιοχή. Σε κάθε περίπτωση, όμως, θα το δούμε αυτό το πράγμα, βεβαίως και θα γίνει.

Νομίζω ότι το Δεκέμβρη στη συνάντηση αυτή θα είναι ευκαιρία να είμαστε σε πιο κλειστό κύκλο και με όλους τους ενδιαφερόμενους, με αυτούς δηλαδή που έχουμε ονομάσει και στο πρόγραμμα, και να μπορέσουν έτσι να γίνουν πιο κατανοητά τα πράγματα.

Να περάσουμε τώρα στην Εθνική Αρχή Συντονισμού και στις παρεμβάσεις. Συγγνώμη, συνάδελφοι, που σας άφησα τελευταίους. Θέλω να σας παρακαλέσω θερμά, ναι, ξεκινάει η κυρία Ρωμανού, βεβαίως, με το σύστημα διαχείρισης και ελέγχου, όμως θέλω να σας παρακαλέσω να το πάτε όσο πιο γρήγορα μπορείτε όλο και η ΕΥΣΣΑ που είναι στη συνέχεια και η ΕΥΣΕΚΤ, Εμμανουέλα, παράκληση θερμή, για να φτάσουμε να διαβάσουμε τα συμπεράσματα, να δούμε αν έχουμε άλλες παρεμβάσεις και να κλείσουμε, γιατί είναι και κάποιοι άνθρωποι που πρέπει να γυρίσουν πίσω σήμερα, είναι με μετακίνηση και είναι ήδη βράδυ.

Παρακαλώ, ρυθμίστε τη σειρά μεταξύ σας.

Έχουμε την πρώτη παρουσίαση για το σύστημα διαχείρισης και ελέγχου.

Κα ΡΩΜΑΝΟΥ:

Καλησπέρα σας, είμαι η Αγγελική Ρωμανού από την Κεντρική Υπηρεσία Θεσμικής Υποστήριξης της Εθνικής Αρχής Συντονισμού.

Καταλαβαίνω ότι όλοι είστε όλοι κουρασμένοι, θα προσπαθήσω να μη σας κουράσω με πολλές λεπτομέρειες και να σας παρουσιάσω κάποια καινούρια στοιχεία σε σχέση με το σύστημα διαχείρισης και ελέγχου σε σχέση με την προηγούμενη προγραμματική περίοδο.

Θα πούμε δύο τρία πράγματα για το θεσμικό πλαίσιο και δεδομένου ότι το σύστημα διαχείρισης και ελέγχου αποτελείται από δομές που λειτουργούν βάσει συγκεκριμένων διαδικασιών θα δούμε τις δομές που είναι περίπου αντίστοιχες με αυτές της προηγούμενης προγραμματικής περιόδου, καθώς και τα νέα στοιχεία στις διαδικασίες του συστήματος διαχείρισης και ελέγχου. Και τέλος τι έχει γίνει μέχρι σήμερα και τι πρόκειται να γίνει το άμεσα προσεχές διάστημα.

Το θεσμικό πλαίσιο στο οποίο στηρίζεται το ΣΔΕ είναι αφενός το κανονιστικό πλαίσιο της Επιτροπής, έχω παραθέσει τους κανονισμούς για διευκόλυνσή σας. Και φυσικά το εθνικό νομικό πλαίσιο κορμός του οποίου είναι ο νέος νόμος για το ΕΣΠΑ, ο 4914/22 ο οποίος ενσωματώνει τις απαιτήσεις των κανονισμών και συμμορφώνεται πλήρως με αυτές, εναρμονίζεται με το εγκεκριμένο ΕΣΠΑ, αξιοποιεί την εμπειρία από τις προηγούμενες προγραμματικές περιόδους και διασφαλίζει την ομαλή μετάβαση στη νέα προγραμματική περίοδο.

Συμπληρωματικά και σε συνέχεια, μάλλον, του νόμου εκδίδονται ΥΕΑ για την αναδιάρθρωση των ειδικών υπηρεσιών, τόσο διαχείρισης όσο συντονισμού όσο και των επιτελικών δομών.

Εκδίδονται οι σχετικές ΥΕΑ που αφορούν τους κανόνες επιλεξιμότητας, την άσκηση ενστάσεων και τους προληπτικούς ελέγχους.

Και τέλος, εκδίδεται το εγχειρίδιο διαδικασιών του ΣΔΕΠ που περιλαμβάνει διαδικασίες, οδηγίες και τυποποιημένα έντυπα και λίστες.

Οι δομές του ΕΣΠΑ, δεν θα μπω σε λεπτομέρειες, είναι αντίστοιχες με της προηγούμενης προγραμματικής περιόδου, είναι η ΕΑΣ.

Το ρόλο της λογιστικής αρχής εξακολουθεί να τον ασκεί η Αρχή Πιστοποίησης.

Το ρόλο της αρχής ελέγχου έχει η ΕΔΕΛ.

Συστατικά τμήματα, εννοείται βασικά συστατικά τμήματα του συστήματος διαχείριση και ελέγχου είναι οι διαχειριστικές αρχές, βέβαια.

Ενδιάμεσοι φορείς που μπορούν να αναλάβουν καθήκοντα των διαχειριστικών αρχών.

Και τέλος οι επιτελικές δομές των υπουργείων που υποστηρίζουν την εξειδίκευση και ενισχύουν την διοικητική ικανότητα των υπουργείων.

Τώρα, να πούμε δύο τρία πραγματάκια για κάποια νέα στοιχεία στις διαδικασίες και σημεία απλοποίησης τα οποία απορρέουν από τους κανονισμούς αλλά και από το νόμο του ΕΣΠΑ.

Για την εξειδίκευση ειπώθηκαν πολλά στην προηγούμενη συζήτηση με τον κύριο Φίρμπα οπότε δεν θα πω πολλά πράγματα.

Μόνο να αναφέρω ότι έχει εκδοθεί μία νέα εγκύκλιος με σημαντικές απλοποιήσεις, έχει εκδοθεί και από την ΕΥΣΣΑ και θα παρουσιάσει κάποια πράγματα ίσως ο κύριος Σταύρου που ακολουθεί.

Ένα καινούριο στοιχείο είναι ότι πέρα από την ενημέρωση για τον προγραμματισμό των προσκλήσεων που είχαμε στο πλαίσιο της Επιτροπής Παρακολούθησης, είναι κανονιστική απαίτηση και θα ενσωματωθεί στις διαδικασίες μας η δημοσιοποίηση του προγραμματισμού των προσκλήσεων μέσω ανάρτησης στην ιστοσελίδα του ΕΣΠΑ και στην ιστοσελίδα του επιχειρησιακού προγράμματος ανά τετράμηνο, δηλαδή τουλάχιστον τρεις φορές το χρόνο, μπορεί και παραπάνω. Δηλαδή αναλαμβάνει η Διαχειριστική να επικαιροποιεί αυτό τον προγραμματισμό τουλάχιστον τρεις φορές ανά έτος.

Ένα καινούριο στοιχείο στην περιοχή επί της επιλογής των πράξεων και την υλοποίηση είναι ότι δεν απαιτείται η ΔΑ να διασφαλίσει πριν την ένταξη, δηλαδή, και από την αξιολόγηση, την λεγόμενη επάρκεια του δικαιούχου, ωστόσο η Διαχειριστική Αρχή πρέπει κατά την επιλογή των πράξεων, που περιλαμβάνουν επενδύσεις σε υποδομές ή παραγωγικές επενδύσεις, να επαληθεύει ότι ο δικαιούχος διαθέτει τους απαραίτητους χρηματοδοτικούς πόρους και μηχανισμούς ώστε να εξασφαλίσει το κόστος λειτουργίας και συντήρησης ώστε να εξασφαλίσει τη βιωσιμότητα των πράξεων.

Και συμπληρωματικά να πω ότι μέσω της παρακολούθησης η Διαχειριστική Αρχή θα υποστηρίζει και θα κατευθύνει τον δικαιούχο αν παρατηρούνται αποκλίσεις από την απόφαση ένταξης προκειμένου να υλοποιηθεί επιτυχώς το έργο.

Στο πλαίσιο αυτό δεν θα υπάρχουν πλέον δεσμευτικές προθεσμίες, αλλά δίνεται η ευελιξία στη Διαχειριστική Αρχή να θέτει κατά την κρίση της μέγιστη προθεσμία ενεργοποίησης κρίσιμων υποέργων στην απόφαση ένταξης.

Ως προς τις επαληθεύσεις οι ΔΑ θα διενεργούν προληπτικούς ελέγχους, όπως έκαναν μέχρι σήμερα, των διαδικασιών ανάθεσης των δημοσίων συμβάσεων

Ένα καινούριο στοιχείο είναι ότι οι διοικητικές επαληθεύσεις δεν διενεργούνται στο 100% των δαπανών αλλά θα είναι ανάλογες με τους εκ των προτέρων ...κινδύνους, θα εκδοθούν κάποιες οδηγίες,

κατευθύνσεις, μία μεθοδολογία δηλαδή βάσει των οποίων θα δύναστε να μην επαληθεύετε το 100% των δαπανών.

Τέλος, σχετικά με τις πληρωμές στους δικαιούχους, αυτό αφορά κυρίως δικαιούχους κρατικών ενισχύσεων ή δικαιούχους έργων ΕΚΤ, ότι δεν υπόκεινται σε αφαίρεση ή παρακράτηση, οι πληρωμές που λαμβάνουν, το ποσό που καταβάλλεται δεν υπόκειται σε αφαίρεση ή παρακράτηση λόγω οφειλών προς το δημόσιο και οποιονδήποτε φορέα ή ασφαλιστικούς οργανισμούς. Και δεν εισπράττεται οποιαδήποτε άλλη ειδική επιβάρυνση ή τέλος εισοδήματος αποτελέσματος.

Και οι πληρωμές καταβάλλονται μόνο με την προσκόμιση ασφαλιστικής και φορολογικής ενημερότητας χωρίς, όμως, τον όρο της παρακράτησης. Το καινούριο στοιχείο είναι επίσης ότι μέχρι 10.000 ευρώ δεν απαιτείται ασφαλιστική και φορολογική ενημερότητα.

Τώρα, τα πληροφοριακά συστήματα είναι τα ίδια της προηγούμενης προγραμματικής περιόδου, χρησιμοποιούμε το ΟΠΣ, το e-pde για το ...δημοσίων επενδύσεων, το πληροφοριακό σύστημα ΟΠΣ που αφορά τις κρατικές ενισχύσεις και το πληροφοριακό σύστημα...κρατικών ενισχύσεων.

Όλα αυτά τα συστήματα υποστηρίζουν την εφαρμογή του συστήματος διαχείρισης και ελέγχου.

Μέχρι στιγμής έχει εκδοθεί ο νόμος για το ΕΣΠΑ, όπως ανέφερα και προηγουμένως, έχει ολοκληρωθεί η έκδοση των υπουργικών αποφάσεων σύστασης όλων των διαχειριστικών αρχών και περιφερειακών και τομεακών.

Έχει εκδοθεί η εγκύκλιος για την εξειδίκευση των προγραμμάτων όπως είπα και προηγουμένως από την ΕΥΣΣΑ.

Έχει ολοκληρωθεί η διαβούλευση με τις διαχειριστικές αρχές για το ΣΔΕ 2021-2027 για θέματα που αφορούν τις οδηγίες και την αξιολόγηση των πράξεων, τον προγραμματισμό των προσκλήσεων, την έκδοση της πρόσκλησης, το έντυπό της, τεχνικό δελτίο πράξης, οδηγίες συμπλήρωσης του ΔΠ, απόφαση ένταξης. Και τα έντυπα που αφορούν τον ορισμό του ενδιαμέσου φορέα διαχείρισης.

Αυτό που απομένει να γίνει, και θα γίνει εντός Νοεμβρίου 2022, είναι να εκδοθούν τα κανονιστικά κείμενα, μάλλον και άλλα απομένουν να γίνουν αλλά αυτά που θα γίνουν εντός Νοεμβρίου άμεσα, προκειμένου να μπορείτε να βγάλετε προσκλήσεις, πέρα από

την αποσαφήνιση για το κριτήριο της κλιματικής ανθεκτικότητας που συζητήθηκε προηγουμένως είναι οι λειτουργικές αποφάσεις που αφορούν τους κανόνες επιλεξιμότητας, την διαδικασία άσκησης και εξέτασης των ενστάσεων, καθώς και τις διαδικασίες ελέγχου νομιμότητας των διαδικασιών ανάθεσης και εκτέλεσης των δημοσίων συμβάσεων.

Αυτά από εμένα, ελπίζω να μη σας κούρασα. Ευχαριστούμε πάρα πολύ για την πρόσκληση και καλή αρχή για το νέο ΕΣΠΑ.

Κα :

Εμείς ευχαριστούμε πολύ. Θα συνεχίσει την παρουσίαση ο κύριος Σταύρου.

Κος ΣΤΑΥΡΟΥ:

Ναι, ναι. Μια και η συναδέλφισσα από την ..., η κυρία Ρωμανού ανέφερε την εγκύκλιο για την εξειδίκευση να πω τρία τέσσερα βασικά σημεία της εγκυκλίου αυτής.

Διατηρείται η εξειδίκευση, μία απλοποιημένη και λιγότερο απαιτητική διαδικασία που αποτελεί αναγκαίο εργαλείο διοίκησης και προγραμματισμού των διαχειριστικών αρχών.

Στις επιτροπές παρακολούθησης των προγραμμάτων η εξειδίκευση κοινοποιείται. Την εξειδίκευση υπογράφει το αρμόδιο εποπτεύον όργανο της Διαχειριστικής Αρχής, ο Περιφερειάρχης, η Ειδική Γραμματεία και τα λοιπά.

Το μέγεθος των εξειδικεύσεων των εγγράφων περιορίζεται σημαντικά τόσο ως περιεχόμενο όσο και ο αριθμός των χαρακτήρων που πρώτη φορά υιοθετούνται τα πρότυπα των templates στη σύσκεψη των προγραμμάτων για να αποφευχθεί η διαπιστωθείσα, στην περίοδο 2014-2020, μακροσκελής περιγραφή και βαριά διαδικασία.

Περιορίζονται πολύ η τροποποίηση των εγγράφων εξειδικεύσεων ακριβώς για να μην υπάρχει μακρόσυρτη διαδικασία.

Ενσωματώνονται οι ίδιοι πίνακες που αποτυπώνονται στο πρόγραμμα και στο μεθοδολογικό έγγραφο για το πλαίσιο επίδοσης ώστε να μην αλλάζει ο τρόπος αποτύπωσης της πληροφορίας όπως αυτή διαμορφώθηκε από το σχεδιασμό.

Και τέλος οι διαχειριστικές αρχές λαμβάνουν άμεσα πληροφορία από τις αρμόδιες επιτελικές δομές για τους αναγκαίους όρους που δεν εκπληρώνονται ώστε να μπορούν κάθε φορά να εξετάζονται οι

προτεινόμενες δράσεις σε συνέπεια και σε σχέση με τις ακολουθούμενες στρατηγικές που κρύβονται πίσω από τους αναγκαίους όρους.

Τώρα θα ήθελα να σας δείξω εν συντομία την πρώτη διαφάνεια των αναγκαίων όρων. Οι αναγκαίοι πρόσφοροι όροι και το πλαίσιο που τους διέπει όλοι γνωρίζουμε ή έχουμε αρχίσει να καταλαβαίνουμε ότι ο αναγκαίος όρος είναι μία προαπαιτούμενη προϋπόθεση για την αποτελεσματική και αποδοτική εφαρμογή του κάθε ειδικού στόχου.

Υπάρχουν 16 θεματικοί αναγκαίοι όροι και τέσσερις οριζόντιοι. Η παρακολούθηση της τήρησης των απαιτήσεων τους ισχύει καθ' όλη τη διάρκεια της προγραμματικής περιόδου ενώ οι αιρεσιμότητες της προηγούμενης περιόδου 2014-2020 εκπληρώνονταν μία φορά, άπαξ, τώρα αυτοί οι αναγκαίοι όροι η εκπλήρωσή τους είναι μία διαρκής διαδικασία.

Οι θεματικοί αναγκαίοι όροι συνδέονται με τους ειδικούς στόχους του ΕΤΠΑ, του Ταμείου Συνοχής και του ΕΚΤ+ και δεν συνδέονται με τους ειδικούς στόχους των προγραμμάτων Intereg, του Ταμείου Δίκαιης Μετάβασης και με τους πόρους που μεταφέρονται από το ΕΤΠΑ και το ΕΚΤ στο Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης.

Στην επόμενη διαφάνεια, τα αιτήματα πληρωμής μπορούν να υποβάλλονται στις περιπτώσεις των αναγκαίων όρων που δεν εκπληρώνονται, όμως, οι αιτούμενοι πόροι από τη χώρα δεν θα εκταμιεύονται, δεν θα υπάρχουν δηλαδή χρηματοροές, δεν θα υπάρχει κοινοτική συμμετοχή έως ότου εγκριθεί, εκπληρωθεί ο αναγκαίος όρος.

Οι απαιτήσεις τους δεν είναι κανονιστικά απαιτητό να εκπληρώνονται κατά την έγκριση του προγράμματος και η ενεργοποίηση των δράσεων μπορεί να πραγματοποιηθεί υπό την προϋπόθεση πως τεκμαίρεται συνάφεια με τη στρατηγική που βρίσκεται πίσω από τον αναγκαίο όρο.

Οι αναγκαίοι όροι εκπληρώνονται ή δεν εκπληρώνονται. Ενώ αυτή είναι μία διαφορά με την περίοδο 2014-2020 όπου οι αιρεσιμότητες, υπήρχε και η μερική εκπλήρωσή τους.

Προχωράω γρήγορα. Επίσης οι απαιτήσεις για την εκπλήρωση των κριτηρίων των αναγκαίων όρων εστιάζουν στην επικαιροποίηση και τον εμπλουτισμό υφιστάμενων στρατηγικών, δεν δημιουργήθηκαν

σε αυτή την περίοδο οι στρατηγικές, προϋπήρξαν, όπως είναι η Risk, Risk Management, οδική ασφάλεια, η απασχόληση, τα στερεά απόβλητα. Όλα αυτά είναι στρατηγικές οι οποίες επικαιροποιούνται και εμπλουτίζονται κάτω από τις απαιτήσεις των αναγκών πρόσφορων όρων της περιόδου 2021-2027.

Καταγράφονται οι υφιστάμενες καταστάσεις, mapping, μεταφορές, παραδείγματα τέτοιων αναγκών όρων είναι οι μεταφορές και η υγεία. Διαμορφώνονται συστήματα διακυβέρνησης, παρακολούθησης και αξιολόγησης των στρατηγικών, περιπτώσεις τέτοιες είναι οι αναγκαίοι όροι της έξυπνης εξειδίκευσης, της ισότητας των φύλων, της εκπαίδευσης, των Ρομά, της απασχόλησης.

Εκτιμώνται οι χρηματοδοτικοί πόροι που απαιτούνται για την υλοποίηση στρατηγικών. Παραδείγματα τέτοιων αναγκών όρων είναι οι μεταφορές, η εξοικονόμηση ενέργειας, τα στερεά απόβλητα. Και απαιτούν ιεράρχηση έργων. Όλο αυτό το πλαίσιο οδηγεί, εφόσον εκπληρώνεται, στην εκπλήρωση του ίδιου του αναγκαίου όρου.

Αυτή τη στιγμή, και μιλώντας με στοιχεία του Οκτωβρίου του 2022, έχουμε εκπληρωμένους 11 από τους 20 αναγκαίους όρους εκ των οποίων οι 3 είναι οριζόντιοι και οι 8 είναι θεματικοί.

Επίσης για τους υπόλοιπους 7 αναγκαίους όρους έχουν υποβληθεί έγγραφα αυτοαξιολόγησης της χώρας, δηλαδή η χώρα τους θεωρεί ότι εκπληρώνονται και περιμένει την γνώμη και την λήξη της διαπραγμάτευσης με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για να θεωρούνται και τα δύο μέρη εκπληρωμένοι οι αναγκαίοι όροι.

Και 2 αναγκαίοι όροι βρίσκονται σε πρόοδο αλλά δεν έχει καταλήξει η χώρα στη θετική αυτοαξιολόγησή τους.

Για την εξειδίκευση δεν θα σας αναφέρω πράγματα γιατί ήδη ειπώθηκαν αρκετά. Η παρακολούθηση των αναγκών όρων όπως ειπώθηκε και στην αρχή αξιολογούνται καθ' όλη τη διάρκεια της προγραμματικής περιόδου. Το κράτος μέλος θα πρέπει να ενημερώνει την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για κάθε αλλαγή που επιδρά στην εκπλήρωση των απαιτήσεων ενός αναγκαίου όρου.

Στην περίπτωση που η Ευρωπαϊκή Επιτροπή κρίνει πως ο αναγκαίος όρος δεν εκπληρώνεται γιατί προέκυψε κάτι καινούριο, όπως ας πούμε μία τεχνολογία σε ένα αναγκαίο όρο όπως είναι τα ευρυζωνικά δίκτυα, μπορεί να σταματήσει την χρηματοδότηση των

πράξεων που εντάσσονται στους ειδικούς στόχους εφόσον και το κράτος μέλος έχει προθεσμία ενός μήνα να απαντήσει σχετικά στις αιτιάσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι αναγκαίοι όροι θα συνδέονται και με τις συστάσεις του ευρωπαϊκού εξαμήνου.

Η μέθοδος, τώρα, παρακολούθησης θα αποσαφηνιστεί στο προσεχές διάστημα μεταξύ της ΕΑΣ και των γεωγραφικών μονάδων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Θα ακολουθήσει η ενημέρωση των διαχειριστικών αρχών καθώς σύμφωνα με το άρθρο 40 του κανονισμού κοινών διατάξεων εμπλέκονται οι επιτροπές παρακολούθησης των προγραμμάτων στη διαδικασία εξέτασης.

Και τελειώνω λέγοντας ότι ο ρόλος της Επιτροπής Παρακολούθησης στο πρόγραμμα είναι να εξετάζει την εκπλήρωση των αναγκαίων όρων και την εφαρμογή τους καθ' όλη τη διάρκεια της περιόδου.

Ειδικότερα σε σχέση με τους δύο οριζόντιους αναγκαίους όρους, πολύ σημαντικούς αναγκαίους όρους, που είναι η εφαρμογή του χάρτη των θεμελιωδών δικαιωμάτων και η εφαρμογή της σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για τα δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία, απαιτείται τα κράτη μέλη να έχουν θεσπίσει ρυθμίσεις για ενημέρωση της Επιτροπής παρακολούθησης σχετικά με περιπτώσεις για τη μη συμμόρφωση των σύγχρονων πράξεων με το χάρτη και τη σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για τα Άτομα με Αναπηρία και για τις σχετικές καταγγελίες.

Τέλος, η υπηρεσία μου, η ΕΥΣΣΑ, έχει διανείμει σε όλους τους αρμόδιους φορείς πολιτικής και διαχειριστικές αρχές την τρίτη έκδοση του guidance εκπλήρωση των αναγκαίων όρων.

Αυτά όσον αφορά την παρουσίαση για τους αναγκαίους όρους.

Τώρα, η επόμενη παρουσίαση αφορά τα σχέδια αξιολόγησης της προγραμματικής περιόδου 2021-2027. Παρουσιάσαμε τα σχέδια αξιολόγησης της προηγούμενης περιόδου, τώρα κάποιες διαφορές από περίοδο σε περίοδο θα παρουσιαστούν.

Στην προγραμματική περίοδο 2021-2027 δεν υπάρχει η υποχρέωση εκπόνησης εκ των προτέρων αξιολόγηση για κάθε πρόγραμμα. Συνεπώς δεν είναι υποχρεωτικό να υποβληθεί σχετικό κείμενο μαζί με το πρόγραμμα κατά την επίσημη υποβολή.

Διενεργείται αξιολόγηση για την υποστήριξη της ενδιάμεσης επανεξέτασης του προγράμματος, που είναι το 2024. Προβλέπεται η εκπόνηση αξιολόγησης επιπτώσεων η οποία πρέπει να έχει ολοκληρωθεί ως τις 30 Ιουνίου 2029 από τη Διαχειριστική Αρχή.

Δεν προβλέπεται η υποβολή σύνθεσης των αξιολογήσεων όπως στην περίοδο 2014-2020, οι οποίες θα εκπονηθούν κατά την διάρκεια 2021-2027.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή διενεργεί ενδιάμεση αξιολόγηση για να εξετάσει την αποτελεσματικότητα, την αποδοτικότητα και τη συνάφεια της συνοχής και της ενωσιακής προστιθέμενης αξίας κάθε ταμείου στο πρόγραμμα, η οποία πρέπει να έχει ολοκληρωθεί έως τις 31 Μαρτίου 2024.

Και επίσης διενεργεί αναδρομική αξιολόγηση για να εξετάσει τα ίδια πεδία, την αποτελεσματικότητα, δηλαδή την αποδοτικότητα και τη συνάφεια των παρεμβάσεων κάθε ταμείου έως τις 31 Δεκεμβρίου 2031.

Στην επόμενη διαφάνεια, η Διαχειριστική Αρχή και σε αυτή την περίοδο υποβάλλει σχέδιο αξιολόγησης στην Επιτροπή Παρακολούθησης του προγράμματος.

Όπως και στην προηγούμενη περίοδο το σχέδιο αξιολόγησης πρέπει να υποβληθεί στην Επιτροπή Παρακολούθησης και να εγκριθεί από αυτήν. Η Επιτροπή Παρακολούθησης εξετάζει την πρόοδο. Εγκρίνει το σχέδιο αξιολόγησης.

Και στα πλαίσια αυτά από την υπηρεσία μου έχουν διανεμηθεί διάφορα βοηθητικά έγγραφα όπως το έγγραφο εργασίας 1 για το νέο κανονιστικό πλαίσιο, το έγγραφο εργασίας 2 μεθοδολογικό έγγραφο και τα λοιπά, πρόταση ομογενοποίησης των ειδικών δεικτών, δελτία ταυτότητας δείκτη. Και τελειώνουμε και με αυτή την παρουσίαση.

Και μία πολύ, ελπίζω, μικρή παρουσίαση για την ενίσχυση των δικαιούχων.

Κος _____ :

Η υποστήριξη των δικαιούχων, αυτό είναι πολύ μεγάλο θέμα. Να ακούσουμε το Υπουργείο με αγωνία.

Κος ΣΤΑΥΡΟΥ:

Η ενίσχυση της διοικητικής ικανότητας δικαιούχων, λοιπόν. Υπάρχουν δύο άξονες προτεραιότητας στο πρόγραμμα τεχνική βοήθεια και

υποστήριξη δικαιούχων 2021-2027 με συγχρηματοδότηση από το ΕΤΠΑ και το ΕΚΤ+.

Ο συνολικός προϋπολογισμός είναι 100 εκατομμύρια ευρώ, δημόσια δαπάνη. Και υλοποιείται μέσω αυτού που λέγεται προχρηματοδότηση που δεν συνδέεται με δαπάνες και στη βάση ενός οδικού χάρτη ο οποίος είναι υπό διαμόρφωση.

Τομείς προτεραιότητας της προσπάθειας αυτής αποτελούν τα στερεά απόβλητα, τα λύματα, η έρευνα και η καινοτομία, η ενέργεια, η αστική κινητικότητα συμπεριλαμβανομένης της e-kinitikotitas, υποστήριξη στην υλοποίηση των ...χωρικών στρατηγικών, θέματα που συζητήθηκαν κατά την Επιτροπή Παρακολούθησης. Καθώς και παρεμβάσεις του ΕΚΤ+ όπως ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης, απασχόληση των νέων, κοινωνική ένταξη, κοινωνική καινοτομία, κοινωνική οικονομία, child guarantee και ούτω καθεξής.

Οι στόχοι αυτής της προσπάθειας είναι η διασφάλιση της απαιτούμενης τεχνογνωσίας και υποστήριξης στο σχεδιασμό και στην υλοποίηση των έργων, η έγκυρη και έγκαιρη ωρίμανση των έργων, η διασφάλιση τήρησης των κανόνων θεσμικού πλαισίου και του ΣΔΕ.

Η επίσπευση των διαδικασιών προκήρυξης ανάθεσης και επίβλεψης των έργων, η έγκυρη και έγκαιρη ενημέρωση των πληροφοριακών συστημάτων που στηρίζουν το ΕΣΠΑ και τη νέα προγραμματική περίοδο.

Βασικές ομάδες εργασιών αποτελούν το ευνοϊκότερο θεσμικό περιβάλλον, ο στρατηγικός σχεδιασμός και ο συντονισμός, η οργάνωση, η υποστήριξη και εφαρμογή του νόμου περί δημοσίων συμβάσεων, η υποστήριξη στον σχεδιασμό και στην υλοποίηση δράσεων του ΕΚΤ+, υποστήριξη στην προετοιμασία φακέλων ...

Και τέλος μία βασική ομάδα εργασιών αποτελεί το ανθρώπινο δυναμικό όπου ασχολείται με την κατάρτιση στελεχών δικαιούχων, κατάρτιση αιρετών σε θέματα ΕΣΠΑ, εξειδικευμένο προσωπικό στους αδύναμους δικαιούχους κυρίως στην Τοπική Αυτοδιοίκηση και τους φορείς της. Και έκδοση εξειδικευμένων οδηγιών και οδηγών σχεδιασμού και υλοποίησης δράσεων στους τομείς αυτούς προτεραιότητας.

Ευχαριστώ πολύ και συγγνώμη αν κούρασα, η ώρα περασμένη.

Κος ΝΙΚΑΣ:

Σας ευχαριστούμε πολύ. Θα παραμείνουμε στην Εθνική Διαχείριση Συντονισμού, υπάρχει και η εισήγηση από το ΕΥΣΕΚΤ. Να συνεχίσουμε.

Κα ΚΟΥΡΟΥΣΗ:

Γεια σας και από εμένα. Εμμανουέλα Κουρούση από την Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού ΕΚΤ. Αν μπορούμε να έχουμε την τελευταία παρουσίαση.

Δυστυχώς θα χάσετε την ευκαιρία να ακούσετε όσα πολύ ενδιαφέροντα είχα να πω για το ΕΚΤ, θα πω πάρα πολύ λίγα πράγματα. Θα πω πολύ σύντομα, όταν λέμε ΕΚΤ+ στην καινούρια προγραμματική περίοδο τι μας έρχεται στο μυαλό.

Καταρχήν, οι εμβληματικές πολιτικές της Επιτροπής με πρώτη την γέφυρα για την απασχόληση, ενίσχυση των εγγυήσεων για τη νεολαία, αυτό που λέγαμε youth guarantee έτσι ώστε κανένα άτομο 15-29 ετών να μην βρίσκεται εκτός εκπαίδευσης, κατάρτισης ή απασχόλησης.

Δεύτερο πράγμα που μας έρχεται στο μυαλό είναι η new skills agenda, δηλαδή το ευρωπαϊκό θεματολόγιο δεξιοτήτων στο οποίο δίνει τόση έμφαση η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ώστε έχει αποφασίσει να κηρύξει το έτος 2023 ως ευρωπαϊκό έτος δεξιοτήτων.

Τρίτο σημείο είναι η εγγύηση για το παιδί. Αφορά παιδιά 0-18 ετών με στόχο την καταπολέμηση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού, παιδιά που ζουν σε επισφαλή οικογενειακή κατάσταση, ιδρύματα, μεταναστών και προσφύγων ή παιδιά με αναπηρίες και άλλες ανάγκες προσπαθώντας να διασφαλίσει για αυτά την πρόσβαση σε πέντε βασικούς τομείς, στοιχειώδεις τομείς:

Αξιοπρεπή στέγαση και διαβίωση, δωρεάν προσχολική εκπαίδευση και φροντίδα, δωρεάν εκπαίδευση, φροντίδα υγείας και επαρκής διατροφή.

Άλλο σημείο που μας έρχεται στο μυαλό είναι η έμφαση σε πληθυσμούς προσφυγικούς και μεταναστευτικούς καθώς και περιθωριοποιημένων ομάδων όπως οι Ρομά.

Για αυτούς τους πληθυσμούς ο κανονισμός προβλέπει ξεχωριστούς ειδικούς στόχους για να φωτίσει ακόμα περισσότερο την ανάγκη δράσεων για την κοινωνική τους ένταξη.

Επίσης αναγνωρίζει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή την αναγκαιότητα στεγαστικής κάλυψης ως πρωταρχικό στάδιο στη διαδικασία κοινωνικής ένταξης με την πολιτική housing first. Αυτό σημαίνει ότι δεν περιμένουμε ένα άτομο να ενταχθεί πρώτα στην αγορά εργασίας και μετά με τα χρήματα που βγάζει να μπορέσει να βρει σπίτι αλλά του εξασφαλίζουν τα στοιχειώδη της διαβίωσης έτσι ώστε να μπορέσει, πατώντας στα πόδια του να βρει εργασία.

Άλλο σημείο στο οποίο δίνει πολύ μεγάλη έμφαση η Επιτροπή είναι μακροχρόνια φροντίδα και η αποϊδρυματοποίηση. Για αυτό και δεν χρηματοδοτείται καμία δομή η οποία προβλέπει διαβίωση μέσα είτε παιδιών είτε αναπήρων είτε ηλικιωμένων.

Άλλο σημείο, η εταιρική σχέση. Το ΕΚΤ δίνει ιδιαίτερη έμφαση στην ενδυνάμωση και συμμετοχή των κοινωνικών εταίρων και των φορέων της κοινωνίας των πολιτών μέσω της εταιρικής σχέσης, δηλαδή μίας κοινωνικής διαδικασίας κατά την οποία οι φορείς αυτοί, συμπεριλαμβανομένων και των φορέων που εκπροσωπούν τις ομάδες στόχο και των φορέων που παρέχουν υπηρεσίες σε αυτές τις ομάδες συμμετέχουν και μοιράζονται την ευθύνη για το σχεδιασμό, την υλοποίηση και παρακολούθηση των πολιτικών.

Ισότητα και απαγόρευση διακρίσεων. Όχι απλώς δεν χρηματοδοτεί καμία δράση που δεν τηρεί την αρχή της ισότητας αλλά επιπλέον εισάγει το gender track, δηλαδή, τη συστηματική εξέταση του κατά πόσο πραγματικά ενσωματώνεται η διάσταση του φύλου κατά την προετοιμασία και το σχεδιασμό και την εφαρμογή και την παρακολούθηση και την αξιολόγηση όλων των πολιτικών.

Άλλα δύο σημεία τα οποία είναι σημαντικά είναι η διακρατική και διασυνοριακή κινητικότητα νέων εργαζομένων και ατόμων με αναπηρία και η ενθάρρυνση της κοινωνικής καινοτομίας με την ανάπτυξη νέων ιδεών, υπηρεσιών και μεθόδων.

Πεδία στήριξης. Τα κλασσικά πεδία στήριξης του ΕΚΤ, απασχόληση. Εδώ εκτός από τις βασικές ομάδες άνεργοι μακροχρόνιοι, εργαζόμενοι σε επιχειρήσεις που χρειάζονται αναδιάρθρωση, γυναίκες και τα λοιπά, έχουμε και τα ηλικιωμένα άτομα, μία νέα ομάδα, τα οποία θέλουν υποστήριξη όχι μόνο για την υγιή εργασιακή τους ζωή αλλά και μετά τον εργασιακό τους βίο ώστε να παραμείνουν ενεργά μέλη και να συμμετέχουν στα κοινά.

Τα περιφερειακά προγράμματα υποστηρίζουν δράσεις απασχόλησης κυρίως στα πλαίσια των χωρικών παρεμβάσεων ενώ οι κύριες δράσεις απασχόλησης και για εργαζόμενους και για ανέργους γίνονται από τα τομεακά προγράμματα.

Στο πεδίο εκπαίδευσης και δια βίου μάθησης να πω μόνο δύο λόγια για την κατάρτιση η οποία είναι μία κλασσική παρέμβαση του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου εδώ και χρόνια.

Για την καινούρια προγραμματική περίοδο έχει διαμορφωθεί νέο αναβαθμισμένο πλαίσιο για τη διαχείριση των δράσεων κατάρτισης με πιο αυστηρές προϋποθέσεις για τα κέντρα δια βίου μάθησης και την ένταξή τους σε σχετικό μητρώο, αλλά και για την εξυγίανση των κινήτρων όλων των εμπλεκόμενων στη διαδικασία κατάρτισης, και των καταρτιζομένων αλλά και των παρόχων κατάρτισης.

Οι ανάγκες κατάρτισης σε επίπεδο χώρας την καινούρια περίοδο καλύπτονται κυρίως από τα τομεακά προγράμματα, από το «Ανάπτυξη ανθρώπινου δυναμικού και κοινωνικής συνοχής» για τους ανέργους, το πρόγραμμα ανταγωνιστικότητας για τους εργαζόμενους. Ενώ το τομεακό πρόγραμμα «Ψηφιακός μετασχηματισμός» θα έχει προγράμματα κατάρτισης σε ψηφιακές δεξιότητες για τον ενήλικο πληθυσμό ανεξάρτητα από τη θέση του στην αγορά εργασίας.

Τα ΠΕΠ, όπως και στον τομέα της απασχόλησης, θα δώσουν έμφαση σε κατάρτιση στα πλαίσια των χωρικών. Και για να έχετε μία ολοκληρωμένη εικόνα για το ζήτημα της κατάρτισης για το οποίο η Επιτροπή, είπαμε, δίνει πολύ μεγάλη έμφαση, να σας συμπληρώσω ότι δράσεις αντίστοιχες θα χρηματοδοτηθούν και από το Ταμείο Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης αυστηρά για απολυμένους από επιχειρήσεις ή επαπειλούμενους σε επιχειρήσεις που κινδυνεύουν σε περιοχές ενεργειακής μετάβασης, εδώ έχουμε την Μεγαλόπολη και τους όμορους δήμους.

Αλλά και από το Ταμείο Ανάκαμψης στο οποίο προβλέπονται επίσης υψηλοί πόροι άνω του 1 δις για δράσεις αναβάθμισης δεξιοτήτων.

Και στην κοινωνική ένταξη είναι οι κλασσικές δράσεις όπως είναι τα κέντρα κοινότητας, οι δομές για άτομα με αναπηρίες, τα κέντρα διημέρευσης ατόμων με αναπηρία, κέντρα για ηλικιωμένους, για γυναίκες κακοποιημένες, δομές για την υγεία, τα TOMY, για την

ψυχική υγεία, για τις εξαρτήσεις, ξενώνες για κακοποιημένες γυναίκες ξενώνες για άστεγους. Αυτά.

Ειδικοί στόχοι. Ακολουθούν τα πεδία παρέμβασης που σας είπα προηγουμένως οπότε δεν λέω κάτι άλλο.

Και όσον αφορά τη συνέπεια και τη θεματική συγκέντρωση από τα ελάχιστα που προβλέπει ο κανονισμός για διάφορα πεδία στα οποία παρεμβαίνει το ΕΚΤ κοινωνική ένταξη, εγγύηση για τα παιδιά, απασχόληση νέων και τα λοιπά, η χώρα έχει επιλέξει να επενδύσει περισσότερους πόρους από αυτούς που προβλέπονται.

Ευχαριστώ πολύ.

Κος ΝΙΚΑΣ:

Ευχαριστούμε πάρα πολύ. Ο κύριος Λαγός να μας πει δύο κουβέντες, 3-4 λεπτά και να κλείνουμε σιγά-σιγά.

Κος ΨΑΡΑΚΗΣ:

Κύριε Λαγέ, ευχαριστούμε πολύ για την παρουσία σας. Επειδή έχετε κάνει και πολύ δρόμο και επειδή ακριβώς εκπροσωπείτε το ανώτερο όργανο στην κοινωνική και αλληλέγγυα οικονομία, κυρία Ξενίδου, κύριε Πακέτ, που είναι πάρα πολύ σημαντικό, δεν μπορέσαμε τούτη την περίοδο 2014-2020 να κάνουμε κάτι αλλά έχουμε με το όργανο το αντίστοιχο συνεννοηθεί για όλες τις δράσεις.

Γιάννη, σε παρακαλώ πάρα πολύ για δύο τρία λεπτά, έτσι, πολύ ακροθιγώς και θα συνεννοηθούμε και για τη συνέχεια. Σε ευχαριστώ πάρα πολύ.

Κος ΛΑΓΟΣ:

Αν και Αρκάς θα μιλήσω λακωνικά. Λοιπόν, ευχαριστούμε τον κύριο Περιφερειάρχη, τον Πρόεδρο για τη σημερινή πρόσκληση και ευχαριστούμε και όλα τα στελέχη της Διαχειριστικής Αρχής.

Επιτέλους συμμετέχει η κοινωνική οικονομία στην ανάπτυξη της Πελοποννήσου και έχουμε πάρα πολλά να πούμε πάνω σε αυτό.

Με δύο λόγια κοινωνική οικονομία θα λέγαμε επιγραμματικά είναι ο τομέας της οικονομίας ο οποίος εκεί που δεν μπορεί το δημόσιο ή εκεί που δεν θέλει ή δεν πρέπει ο ιδιωτικός τομέας μπορεί να επιχειρήσει.

Αυτό στην Ευρώπη είναι ένας πολύ μεγάλος αναπτυσσόμενος κλάδος, περίπου ένα 10% του εργατικού δυναμικού ασχολείται με την κοινωνική οικονομία, στην Ελλάδα είναι κάτι πολύ καινούριο, οι

πρώτες κοινωνικές επιχειρήσεις έχουν ξεκινήσει από το 2012 και δεν έχουν βοηθηθεί μέχρι τώρα θα λέγαμε.

Είμαι Πρόεδρος της Πανελλήνιας Συνομοσπονδίας Ενώσεων Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας, είμαι Πελοποννήσιος, Αρκάς και ορεινός Γορτύνιος.

Πάμε, λοιπόν, στην ορεινή Αρκαδία. Είπε ο κύριος Περιφερειάρχης προηγουμένως....

Κος ΝΙΚΑΣ:

Ευτυχώς που είσαι Γορτύνιος, είναι η πιο ιστορική περιοχή της πατρίδας μας η Γορτυνία.

Κος ΛΑΓΟΣ:

Και ορεινός. Το χωριό μου είναι η Στεμνίτσα στα 1.080 υψόμετρο.

Κος ΨΑΡΑΚΗΣ:

Θα είσαι, όμως, Λάκωνας, Γιάννη. Ευχαριστώ.

Κος ΛΑΓΟΣ:

Ναι. Λοιπόν, τι γίνεται τώρα; Εκεί τι κάναμε, σε όλη την ορεινή Αρκαδία και αυτό που είπε ο κύριος Περιφερειάρχης εκτός από τα 9 χωριά της Αρκαδίας, τα χωριά που είναι το Μαίναλο trail, Δημητσάνα, Βυτίνα, Λαγκάδια και τα λοιπά, που είναι το μονοπάτι του Μαινάλου, αυτή τη στιγμή από το 2015, ο κύριος Κάρστεν είναι εδώ; Γιατί η Δανή Πρόεδρος τότε στα εγκαίνια έκανε την πιστοποίηση, είναι ένα από τα 20 πιστοποιημένα μονοπάτια της Ευρώπης και έχουμε καταφέρει αυτή τη στιγμή να έρχονται από όλο τον κόσμο και να πεζοπορούν εκεί ανεβάζοντας το εθνικό εισόδημα όχι μοιράζοντας την πίτα μεταξύ των ελληνικών επιχειρήσεων, αλλά καινούριο εισόδημα από εκεί πέρα.

Αυτή τη στιγμή, όμως, έχουμε άλλα προβλήματα. Ανεβάζοντας τον τουρισμό εκεί τι έχουμε καταφέρει; Έχουμε καταφέρει, η νηπιαγωγός προχθές της Δημητσάνας, η καινούρια, να μην μπορεί να βρει κατοικία στη Δημητσάνα γιατί της ζητούσαν 400 ευρώ, για παράδειγμα. Δεν μπορεί να παίρνει ο άλλος 800 και να δίνει 400.

Αρα θέλουμε τη βοήθεια και εκεί πρέπει να σχεδιάσουμε μαζί με την Περιφέρεια και πώς μπορούμε να μπούμε στο θέμα της κοινωνικής κατοικίας για παράδειγμα.

Παραδείγματος χάριν, το ξενοδοχείο της Δημητσάνας που είναι εγκαταλελειμμένο και θα το έπαιρναν για ένα 500άρικο να το

αναπτύξουν, θα μπορούσαν να γίνουν εκεί πέρα 30 κατοικίες για δημοσίους υπαλλήλους και ανθρώπους που θα δούλευαν εκεί και όχι να πάει ...στον ιδιωτικό τομέα. Καλά αναπτύσσεται και ο ιδιωτικός τομέας. Έχουμε πάρα πολλά μεγάλα αποθέματα κτιριακά.

Έχουμε, λοιπόν, την κοινωνική κατοικία που στην Ευρώπη είναι από τα must.

Έχουμε πραγματικά ένα τεράστιο πλούτο και γνώσεων. Δηλαδή τον προηγούμενο μήνα ήμαστε στη Φιλανδία, εκεί μιλούσαμε για τις αραιοκατοικημένες περιοχές της Ευρώπης και πώς εκεί αντιμετωπίζουν τα πράγματα αυτά, άρα μπορούμε να βοηθήσουμε σε αυτό το θέμα. Είναι και από αυτά τα οποία θέλει και η Ευρωπαϊκή Ένωση.

Και εν όψει και της κλιματικής αλλαγής έχουμε σαν Πανελλήνια Συνομοσπονδία καταθέσει μία πρόταση ολοκληρωμένη που λέει ότι θα πρέπει θα τονώσουμε τους οικισμούς στα ορεινά. Πώς θα τους τονώσουμε; Κάνοντας πολυσυλλεκτικούς.

Δηλαδή πώς; Θα μπορούσαμε, παραδείγματος χάριν, από τη μία την ξύλευση, από την άλλη την φύλαξη, από την άλλη τα μονοπάτια, από την άλλη την καλλιέργεια αρωματικών φυτών, βοτάνων και όλα αυτά τα πράγματα, να ανθίσουν οι οικισμοί αυτοί και να αυξήσουμε τις θέσεις εργασίας και να παράγουμε και εθνικό προϊόν που είναι εξαγώγιμο.

Ένα χαρακτηριστικό θα σας πω, το 2020 η Ελλάδα έδωσε 23 εκατομμύρια ευρώ για εισαγωγές για κάρβουνα και 22,5 εκατομμύρια για καυσόξυλα. 45 εκατομμύρια, αφαιρούμε το κόστος 15, 30 εκατομμύρια. 30 εκατομμύρια δια του 15.000 είναι 2.000 θέσεις εργασίας. Έτσι χτίζονται οι θέσεις εργασίας για να πιάσουμε τις 100.000 και να μην έχουμε ανεργία, με νέους τομείς που πρέπει εκεί να κάνουμε.

Θέλουμε να συνεργαστούμε, επιτέλους συμμετέχουμε σε κάποιο θεσμικό όργανο και νομίζουμε ότι έχουμε τη δυνατότητα με όλα αυτά τα οποία ξέρουμε και με τις διασυνδέσεις μας που έχουμε με το εξωτερικό και επειδή η κοινωνική οικονομία εκ του νόμου, η πλειοψηφία των κερδών πρέπει να πάει στο κοινωνικό σύνολο και στην αλληλεγγύη οικονομία.

Για αυτό το λόγο και μόνο μπορούμε να κάνουμε πάρα πολλά πράγματα. Συγκεκριμένα η μενπου συντηρεί και ασχολείται με το

Μαίναλο trail από το 2015, που έγινε, δεν έχει πάρει ένα ευρώ ούτε από την Περιφέρεια ούτε από το Δήμο. Και όμως το Μαίναλο trail είναι στα 20 πιστοποιημένα της Ευρώπης.

Μπορούμε να βοηθήσουμε, οι πόροι είναι δεύτεροι για εμάς, απλά να συμμετέχουμε σε διάφορα πράγματα. Θέλουμε να συμμετέχουμε και στις..., ευχαριστούμε που υπάρχουμε στη Δράση 4.1.3 σε αυτό το πρόγραμμα το αναπτυξιακό της Πελοποννήσου 2021-2027 και μπορούμε πραγματικά με τις γνώσεις που έχουμε να συμμετέχουμε και σε διάφορα άλλα πράγματα για την ανάπτυξη της Πελοποννήσου.

Ευχαριστώ.

Κος ΨΑΡΑΚΗΣ:

Γιάννη, ευχαριστούμε πάρα πολύ. Ειλικρινά είσαστε μέλος και εκπροσωπείς φορέα στην Επιτροπή Παρακολούθησης με δικαίωμα ψήφου.

Κος ΛΑΓΟΣ:

Είμαι και στην κεντρική, ήμαστε προχθές στο Υπουργείο Ανάπτυξης, είχα την ευκαιρία να γνωριστούμε και εμείς.

Κος ΨΑΡΑΚΗΣ:

Είναι πάρα πολύ σημαντικό. Κυρία Ξενίδου, επειδή αφορά την κοινωνική και αλληλέγγυα οικονομία καταλαβαίνω ότι κάτι θέλετε να πείτε. Είναι κάτι που θέλετε να πείτε; Όχι. Πολύ ωραία.

Να προχωρήσουμε στην ανάγνωση των συμπερασμάτων για να κλείσουμε την Επιτροπή;

Δύο λεπτά όμως η κυρία Κόμβου, σε θέματα πολιτισμού.

Κα ΚΟΜΒΟΥ:

Μάγια Κόμβου από την επιτελική δομή ΕΣΠΑ του Υπουργείου Πολιτισμού. Να ευχαριστήσουμε θερμά τον Περιφερειάρχη, τον Αντώνη Ψαράκη, τη Διαχειριστική Αρχή για την άψογη οργάνωση των επιτροπών Παρακολούθησης αλλά κυρίως για την εξαιρετική συνεργασία όλα αυτά τα χρόνια.

Να ευχαριστήσουμε επίσης για το ότι είχατε σήμερα τον κύριο Ζερεφό εδώ που μαζί με τον Περιφερειάρχη τόνισαν την βαρύνουσα σημασία της πολιτιστικής κληρονομιάς για την Πελοπόννησο.

Και να ευχαριστήσουμε και για το γεγονός ότι όλοι η δεξιά πλευρά της αφίσας είναι έργα πολιτισμού μαζί με λίγο και από την αριστερή με την βενετσιάνικη γέφυρα στο Νάσο της Κορινθίας.

Να σημειώσουμε επίσης ότι όπως και στην υπόλοιπη Ελλάδα η πλειονότητα των περιοχών *natura* στην Πελοπόννησο συμπίπτουν με αρχαιολογικούς χώρους και μνημεία, Στυμφαλία, Γιάλοβα, Ακροκόρινθος, Ακροναυπλία, Μονεμβασία και για αυτό η συμβολή του Υπουργείου και στη νέα προγραμματική περίοδο μπορεί να είναι πολλαπλώς σημαίνουσα.

Τέλος, να σας παρακαλέσουμε να μας υπολογίζετε και για τις δράσεις του ΕΚΤ γιατί έχουμε συνεργαστεί εξαιρετικά με την ΕΥΣΕΚΤ, την οποία ευχαριστούμε θερμά και από αυτή θέση, γιατί ο πολιτισμός μπορεί να είναι εργαλείο κοινωνικής ενσωμάτωσης και συνοχής σε πάρα πολλά επίπεδα.

Τέλος, μια και πάλι το ανέφερε ο Περιφερειάρχης και βρισκόμαστε στη Λακωνία, να πούμε ότι στον Καιάδα οι ανασκαφές έδειξαν σκελετούς μόνο ενηλίκων ανδρών, μάλλον καταδίκων και όχι μωρά και αναπήρους.

Σας ευχαριστώ πάρα πολύ όλους.

Κος ΨΑΡΑΚΗΣ:

Ευχαριστούμε, κυρία Κόμβου. Νομίζω επιβεβαιώνετε τον Περιφερειάρχη στην αναφορά του νωρίτερα.

Κάρστεν, παρακαλώ.

Κος ΡΑΣΜΟΥΣΕΝ:

Πολύ, πολύ σύντομα. Ο πολιτισμός είναι κάτι που θέλουμε να ενισχυθεί καθ' όλη τη διάρκεια αυτής της περιόδου. Είχαμε κάποιες ελαφρές αμφιβολίες στην Αρχή ως προς το χώρο που τους είχατε αφήσει, θεωρούμε ότι η επένδυση στον πολιτισμό είναι πραγματικά μία ουσιώδης επένδυση στην οικονομία ιδιαίτερα στην Ελλάδα.

Βεβαίως είναι πολιτιστικής κληρονομιάς, αλλά επίσης πρέπει πάντοτε να βλέπουμε πώς μπορούμε να αξιοποιήσουμε αυτή την πολιτιστική κληρονομιά προς όφελος της οικονομικής ανάπτυξης.

Για αυτό πρέπει να προσέξουμε ιδιαίτερα την προσβασιμότητα και πώς μπορούμε αυτό να το διασφαλίσουμε και στους εγχώριους περιηγητές και στους αλλοδαπούς.

Επίσης, χρειάζεται να κάνουμε μια μεγαλύτερη προσπάθεια, νομίζω, για τα θέματα μεταφοράς και μετάδοσης του μηνύματος όλων αυτών των έργων που αφορούν τον πολιτισμό. Χρειάζεται πολύ δουλειά στην μουσειολογία παραδείγματος χάριν.

Και νομίζω ότι αυτό είναι η καρδιά των ζωτικών προσπαθειών του Υπουργείου Πολιτισμού υπέρ της ανάπτυξης, δεν χρειάζεται δηλαδή δουλειά μόνο για τη διαφύλαξη της πολιτιστικής κληρονομιάς αλλά μία πολύ συστηματική δουλειά για την καλύτερη δυνατή χρήση και αξιοποίηση των μνημείων.

Για αυτό θα ζητήσουμε και από ένα εμπειρογνώμονα να είναι σε επαφή μαζί σας για να δείτε πώς ακριβώς μπορούμε να βελτιώσουμε αυτή την πτυχή των έργων.

Κα KOMBOY:

....από την υπηρεσία μας και τη Deloitte, θα σας το πω αυτό γιατί είναι εκπληκτικό, οι συνολικές οικονομικές επιπτώσεις από την υλοποίηση έργων τότε το 2014, ύψους 512 εκατομμυρίων ευρώ συγχρηματοδοτούμενων πόρων, ανήλθαν σε 1,63 δις γιατί διαπιστώθηκε πολλαπλασιαστής 3,44 για την ελληνική οικονομία και κοινωνία.

Θα πατήσουμε πάνω σε αυτή τη μελέτη για να τη συνεχίσουμε γιατί είναι χρόνια πριν, δείχνει πόσο πολύ συμβάλλουν στην κοινωνία και στην οικονομία των περιοχών, που έχουν μουσεία και αρχαία, οι συγχρηματοδοτούμενοι πόροι. Και είμαστε ευγνώμονες και για αυτό.

Κος ΨΑΡΑΚΗΣ:

Ωραία, δύο λεπτά γιατί όσο μιλάμε πρέπει να καταγράφονται στα συμπεράσματα ποιος παρενέβη, να κάνουμε υπομονή για δύο λεπτά για να μπορέσουμε να τα διαβάσουμε να εγκριθούν για να κλείσουμε.

Δεν ξέρω αν διαδικτυακά ή κάπου αλλού υπάρχει κάποια άλλη επιθυμία για παρέμβαση. Όχι, ωραία.

Ευχαριστώ για την υπομονή σας.

Έχουμε λοιπόν τη σύγκληση της Επιτροπής Παρακολούθησης με βάση την ημερήσια διάταξη, την 1^η Επιτροπή Παρακολούθησης 2021-2027 και διαβάσω τις αποφάσεις και τα συμπεράσματα αυτής.

«Η Επιτροπή Παρακολούθησης του προγράμματος Πελοπόννησος 2021-2027, η οποία συγκροτήθηκε με την υπ' αριθμ. 32598/22-9-2022 απόφαση Περιφερειάρχη Πελοποννήσου, συνήλθε στην πρώτη

συνεδρίασή της στις 21 Οκτωβρίου 2022 στην Αρεόπολη Λακωνίας μετά την υπ' αριθμ. 349670/10-10-2022 πρόσκληση του Προέδρου της Παναγιώτη Νίκα, Περιφερειάρχη Πελοποννήσου.

Στην πρώτη συνεδρίαση της Επιτροπής Παρακολούθησης του προγράμματος Πελοπόννησος παρέστησαν 30 μέλη με δικαίωμα ψήφου επί συνόλου 57 μελών και 8 μέλη χωρίς δικαίωμα ψήφου επί συνόλου 10 μελών.

Αφού διαπιστώθηκε απαρτία και μετά από πρόταση του Προέδρου εγκρίθηκε από τα μέλη η ακόλουθη ημερήσια διάταξη.» Ακολουθεί η ημερήσια διάταξη όπως την έχετε μπροστά σας με το εισαγωγικό μέρος, το πρόγραμμα, τα ειδικά θέματα και τις παρεμβάσεις.

«Η Επιτροπή Παρακολούθησης μετά από την παρουσίαση των θεμάτων της ημερήσιας διάταξης και της συζήτησης που ακολούθησε κατέληξε στα παρακάτω συμπεράσματα και αποφάσεις.

Πρώτον, εσωτερικός κανονισμός λειτουργίας της Επιτροπής. Η Επιτροπή Παρακολούθησης ενέκρινε τον εσωτερικό κανονισμό λειτουργίας της Επιτροπής Παρακολούθησης του προγράμματος Πελοπόννησος 2021-2027 ο οποίος επισυνάπτεται στο συνημμένο παράρτημα.

Δεύτερον, η εισήγηση του Προέδρου της Επιτροπής Παρακολούθησης Περιφερειάρχη Πελοποννήσου, ο Πρόεδρος της Επιτροπής Παρακολούθησης Περιφερειάρχης Πελοποννήσου, αναφέρθηκε στη βασική αναπτυξιακή στρατηγική του νέου προγράμματος της Περιφέρειας με βάση τις ανάγκες και τα συγκριτικά πλεονεκτήματα της Περιφέρειας Πελοποννήσου τονίζοντας την ικανότητά του και την υποστήριξη της χρηματοδότησης από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή του έργου αναβάθμισης της σιδηροδρομικής γραμμή Κόρινθος-Αργος- Ναύπλιο ενώ επεσήμανε τα παρακάτω ζητήματα της νέας προγραμματικής περιόδου τα οποία θα πρέπει να διευθετηθούν προκειμένου να υλοποιηθούν αποτελεσματικά οι αναγκαίες αναπτυξιακές παρεμβάσεις.

Πρώτον, επιλεξιμότητα των ολοκληρωμένων παρεμβάσεων υποστήριξης συμπεριλαμβάνοντας και τη στέγαση για τους ηλικιωμένους.

Αύξηση του προϋπολογισμού του στόχου Πολιτικής III για την κάλυψη των άμεσων και σοβαρών αναγκών για μεταφορικές υποδομές υπέρ της επιχειρηματικότητας κυρίως και της τουριστικής δραστηριότητας συμπεριλαμβανομένης και της οδικής ασφάλειας.

Τρίτον, αποτελεσματικότερο σχεδιασμό και εφαρμογή των στρατηγικών χωρικής ανάπτυξης μαθαίνοντας από τα παθήματα της περιόδου 2014-2020.

Τέταρτον, ενίσχυση της ικανότητας των δικαιούχων όλων των έργων του προγράμματος και των φορέων στρατηγικής χωρικών αρχών των στρατηγικών χωρικής ανάπτυξης.

Πέμπτον, ενίσχυση του κυριότερου συγκριτικού πλεονεκτήματος της Περιφέρειας που είναι οι ιδιαίτεροι πολιτιστικοί πόροι της και σύνδεσή τους με τον τουρισμό και την εν γένει οικονομία της Περιφέρειας.

Και έκτον, τονίστηκε, τέλος, η ανάγκη ιδιαίτερης ενίσχυσης της περιοχής της Μεγαλόπολης, της Οιχαλίας και της Τρίπολης σε απόλυτη συμπληρωματικότητα και συνέργεια με το πρόγραμμα Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης για την αποτελεσματική αντιμετώπιση των επιπτώσεων της απολιγνιτοποίησης.

Τρίτο στα συμπεράσματα. Βασικά στοιχεία του προγράμματος Πελοπόννησος.

Παρουσιάστηκαν από τον προϊστάμενο της Διαχειριστικής Αρχής τα βασικά στοιχεία του προγράμματος σε επίπεδο προτεραιοτήτων και αντίστοιχων ειδικών στόχων ανά Ταμείο καθώς και επίσης και οι προβλέψεις του προγράμματος επί των στρατηγικών χωρικής ανάπτυξης.

Τέταρτον. Έναρξη εφαρμογής και προγραμματισμός προσκλήσεων του προγράμματος.

Ενημερώθηκε η Επιτροπή Παρακολούθησης από τη Διαχειριστική Αρχή επί της έναρξης εφαρμογής του προγράμματος καθώς επίσης και για τον προγραμματισμό των προσκλήσεων προς δυνητικούς δικαιούχους έως το τέλος του 2023.

Πέμπτον, μεθοδολογία και κριτήρια επιλογής πράξεων. Παρουσιάστηκαν από τη Διαχειριστική Αρχή η μεθοδολογία και τα κριτήρια επιλογής πράξεων για μία δράση με τίτλο προώθηση και υποστήριξη παιδιών για την ένταξή τους στην προσχολική εκπαίδευση

καθώς και για την πρόσβαση παιδιών σχολικής ηλικίας, εφήβων και ατόμων με αναπηρία σε υπηρεσίες δημιουργικής απασχόλησης.

Κατόπιν της παρουσίασής τους η Επιτροπή Παρακολούθησης του προγράμματος ενέκρινε την εν λόγω μεθοδολογία και τα αντίστοιχα κριτήρια επιλογής πράξεων για τη συγκεκριμένη δράση.

Στη συνέχεια ακολούθησε ευρεία και αναλυτική συζήτηση ενημέρωσης της Επιτροπής Παρακολούθησης από το Γενικό Διευθυντή της Εθνικής Αρχής Συντονισμού, των εκπροσώπων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης του προγράμματος Περιφέρειας Πελοποννήσου περί των διαδικασιών προετοιμασίας και έγκρισης από την Επιτροπή Παρακολούθησης των κριτηρίων επιλογής πράξεων.

Έκτον. Ενημέρωση για θέματα επικοινωνίας και προβολής.

Η Επιτροπή Παρακολούθησης του προγράμματος ενημερώθηκε από τη Διαχειριστική Αρχή για τις ενέργειες επικοινωνίας, πληροφόρησης και προβολής στην περίοδο 2021-2027.

Ειδικά θέματα, η Επιτροπή Παρακολούθησης ενημερώθηκε από τον εκπρόσωπο της ΕΥΘΥ για το σύστημα διαχείρισης και ελέγχου.

Δεύτερον, η Επιτροπή Παρακολούθησης ενημερώθηκε από τον εκπρόσωπο της Ειδικής Υπηρεσίας Στρατηγικής Σχεδιασμού και Αξιολόγησης για αναγκαίους πρόσφορους όρους της προγραμματικής περιόδου 2021-2027, αναθεωρήσεις κανονισμών, ζητήματα αξιολόγησης και τα σχέδια αξιολόγησης στην προγραμματική περίοδο 2021-2027, την ενίσχυση της ικανότητας των δικαιούχων στο πλαίσιο του προγράμματος, τεχνική βοήθεια και υποστήριξη δικαιούχων 2021-2027.

Τρίτον, η Επιτροπή Παρακολούθησης ενημερώθηκε από την εκπρόσωπο της ΕΥΣΕΚΤ για το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο για την προγραμματική περίοδο 2021-2027.

Πέμπτον, η επιτελική δομή ΕΣΠΑ του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού εξέφρασε την επιθυμία και τη δυνατότητα αποτελεσματικής αξιοποίησης των πόρων του προγράμματος για τον πολιτισμό.

Εκπρόσωποι της Ευρωπαϊκής Επιτροπής εξέφρασαν την υποστήριξή τους για την προστασία και ανάδειξη των πολιτιστικών

πόρων και τόνισαν την αναγκαιότητα εξασφάλισης της προσβασιμότητας.

Και στις λοιπές ανακοινώσεις – παρεμβάσεις ο εκπρόσωπος της Ακαδημίας Αθηνών περιέγραψε το σχεδιασμό της δράσης στρατηγικής σημασίας του προγράμματος στον ειδικό στόχο 2.4 του στόχου Πολιτικής II.

Δεύτερον, η Εθνική Συνομοσπονδία Ατόμων με Αναπηρία έκανε παρέμβαση εκφράζοντας την ικανοποίησή της για τις δράσεις του προγράμματος Πελοπόννησος υπέρ των ΑμεΑ και περιέγραψε συνοπτικά την προγραμματιζόμενη δράση της Συνομοσπονδίας.

Επ’ αυτών οι εκπρόσωποι της Γενικής Διεύθυνσης Απασχόλησης εξέφρασαν την ικανοποίησή τους για την προγραμματιζόμενη δράση από την ΕΣΑμεΑ.

Τρίτον, εκπρόσωπος τριών δήμων σε περιοχή προγραμματιζόμενης στρατηγικής ΟΧΕ παρουσίασε συνοπτικά τις βασικές κατευθύνσεις της σχεδιαζόμενης στρατηγικής και οι εκπρόσωποι της Ευρωπαϊκής Επιτροπής εξέφρασαν την ικανοποίησή τους για τη συνεργασία των τριών δήμων και επεσήμαναν ότι θα παρακολουθούν με ενδιαφέρον την εξέλιξη αυτής της διαδικασίας.

Τέλος, τέταρτον, εκπρόσωπος της Πανελλήνιας Συνομοσπονδίας Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας παρουσίασε το φορέα του και την ενεργό συμμετοχή την οποία μπορεί να έχει στο νέο πρόγραμμα της Περιφέρειας Πελοποννήσου.»

Εδώ ολοκλήρωσα την ανάγνωση των συμπερασμάτων.

(Διάλογος)

Κος ΛΑΓΟΣ:

Θα ήθελα να συμπληρώσω το εξής. Όπου αναφέρεται το θέμα Μεγαλόπολη, Οιχαλία και Τρίπολη πρέπει να αναφέρεται και ο Δήμος Γορτυνίας διότι ο Δήμος Γορτυνίας είναι ex officio της μεταλιγνιτικής καθότι ο τέως Δήμος....., ένας από τους 8 Καποδιστριακούς δήμους που αποτελούν το Δήμο Γορτυνίας ανήκει στους λιγνιτικούς δήμους.

Άρα θα πρέπει όπου αναφέρεται η μεταλιγνιτική και η Μεγαλόπολη, Οιχαλία και Τρίπολη να αναφέρεται και ο Δήμος Γορτυνίας. Αυτό ήθελα να πω, ευχαριστώ.

Κος ΨΑΡΑΚΗΣ:

Θα τον συμπληρώσουμε το Δήμο Γορτυνίας, βεβαίως.

Κύριε Περιφερειάρχη.

Κος ΝΙΚΑΣ:

Υπάρχει ένα σοβαρό πρόβλημα όχι με τον κύριο Λαγό με τον τρόπο που συμπεριφέρεται και στη συγκεκριμένη οργάνωση η οποία παρήγαγε ένα πολύ σπουδαίο έργο η Περιφέρεια κατά το παρελθόν και αγωνίζομαι να μπορέσω να το γιατρέψω και να το αντιμετωπίσω και δεν το έχω κατορθώσει μέχρι τώρα και με βασανίζει γιατί πολλοί άνθρωποι, εργάτες απλοί, έχουν μείνει απλήρωτοι από μία διαδικασία, η οποία δεν είναι του παρόντος, αλλά πρέπει να αντιμετωπιστεί, κύριε Λαγέ.

Γιατί αυτό το οποίο προσφέρατε, εγώ αναγνωρίζω και σας το έχω πει και κατ' ιδίαν, είναι πάρα πολύ σημαντικό και πρωτοποριακό. Αλλά ας είναι.

Νομίζω ότι ήταν μία εξαιρετική συνεδρίαση, μιλήσαμε με αλήθειες.

Αγαπητέ, Αντώνη, κανένας δεν νίκησε. Νομίζω το εδώ νίκησε η λογική. Είχαμε την καλή διάθεση εκ μέρους των μελών της Επιτροπής και ιδιαίτερα από τον κύριο Ράσμουσεν.

Η δική μου αίσθηση είναι ότι αυτό το πρόγραμμα είναι διαφορετικό από όλα τα προηγούμενα. Είναι ένα πρόγραμμα το οποίο θέλει πολύ μεγαλύτερη προσοχή, πολύ μεγαλύτερη προσπάθεια, πολύ μεγαλύτερο αγώνα γιατί τα περισσότερα έργα είναι άυλα και στα άυλα έργα δεν έχουμε τις καλύτερες επιδόσεις κατά το παρελθόν.

Είπαμε, λοιπόν, σήμερα καινοτομία, ψηφιακά θέματα, περιβάλλον, νερό, λύματα, έμφαση στα κοινωνικά θέματα, ΑμεΑ, Ρομά και τα λοιπά, συνέργεια των οικονομικών προγραμμάτων, τεχνική βοήθεια που είναι μεγάλη, 6-7 εκατομμύρια δική μας αλλά 100 εκατομμύρια το μεγάλο σακουλάκι από το οποίο μπορούμε να αντλήσουμε, πολύ καλή συνεργασία με το πανεπιστήμιο, συνέργεια μεταξύ των δήμων και της Περιφέρειας και το Δεκέμβριο θα γίνει μία συζήτηση για αυτό, κατάρτιση, ουσιαστική κατάρτιση και όχι στο παρελθόν που χάνονταν χρήματα.

Και θα τα ξαναπούμε πάρα πολύ γρήγορα.

Θερμές ευχαριστίες προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και προς όλους σας.

Και να πω δύο κουβέντες που με συγκίνησαν ιδιαίτερα. Η πρώτη είναι το τραίνο στην Πελοπόννησο και η δεύτερη είναι τα πολιτιστικά θέματα τα οποία συνδέονται ευθέως με τα οικονομικά και το μέλλον της Περιφέρειας Πελοποννήσου.

Σας ευχαριστώ πάρα πολύ μέσα από την καρδιά μου.

Κος ΨΑΡΑΚΗΣ:

Ευχαριστούμε όλους, τα συμπεράσματα θα σταλούν και με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο για να έχετε όλοι γνώση ακριβώς το τι έχει γραφτεί.

Ευχαριστούμε πάρα πολύ όλους, καλή επιστροφή και καλό σαββατοκύριακο και καλό πρόγραμμα, βέβαια, το οποίο είναι στα χέρια όλων.

ΛΗΞΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗΣ
